

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร
เมืองพัทลุง จำกัด

นางสาวสุรัสวดี สุวรรณรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Financial Performance Analysis and Financial status of Mueang Pattalung
Agricultural Cooperative, Limited**

Miss Suratsawadee Suwanrat

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตร
เมืองพัทลุง จำกัด
ชื่อและนามสกุล นางสาวสุรัสวดี สุวรรณรัตน์
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชัยญูธรรม์ วสุวรรณวัฒน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชัยญูธรรม์ วสุวรรณวัฒน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น)

(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จิตตลดากร)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
ผู้ศึกษา นางสาวสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ **รหัสนักศึกษา** 2559001900 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชัยชูญรัตน์ วัฒนสุวรรณวัฒน์ **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประเภทและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด และ 2) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

วิธีการศึกษา ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากงบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และเอกสารทางการเงินอื่นๆ ของสหกรณ์ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 - 2556 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีย่อส่วนตามแนวตั้ง การวิเคราะห์แนวโน้ม และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน แบบ CAMELS โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาพบว่า 1) สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2556 มีมูลค่าธุรกิจรวม 422.30 ล้านบาท โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด 217.55 ล้านบาท รองลงมาธุรกิจรับฝากเงิน 138.66 ล้านบาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีมูลค่าน้อยที่สุด 66.09 ล้านบาท ส่วนธุรกิจรวบรวมผลผลิตประสพผลขาดทุนติดต่อกันตั้งแต่ปี 2552 -2554 ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 จึงมีมติให้หยุดดำเนินธุรกิจชั่วคราว จนกว่าสหกรณ์จะสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในธุรกิจดังกล่าวได้เพื่อดำเนินธุรกิจต่อไป 2) สหกรณ์มีสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน โดยส่วนใหญ่เป็น เงินให้กู้ยืมระยะยาว ส่วนโครงสร้างทางการเงิน สหกรณ์มีสัดส่วนการจัดหาเงินทุนจากหนี้สินมากกว่าทุน โดยเฉพาะหนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เงินรับฝาก ผลการดำเนินงานสหกรณ์มีสัดส่วนของต้นทุนขายต่ำสุดในปี 2553 และกลับสูงขึ้นเล็กน้อยในปี 2556 สหกรณ์มีแนวโน้มของลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิเพิ่มในอัตราที่สูงมาก หนี้สินและทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุนเรือนหุ้นมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นมาก ด้านยอดขายมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2553 จนถึงปี 2556 การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค CAMELS Analysis พบว่า ความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนมีความเสี่ยงอยู่บ้าง เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 1.76 เท่า ทุนสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.23 รอบ อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ แต่การลงทุนในสินทรัพย์มีคุณภาพดีจึงส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ชัดความสามารถในการบริหารอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ การทำกำไรต่อสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ดี แต่อัตรานี้สินต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยสูงกว่าอัตราการออมต่อสมาชิกอย่างมาก อัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าค่ามาตรฐาน สหกรณ์มีสภาพคล่องในการชำระหนี้สินหมุนเวียนต่ำกว่าค่ามาตรฐานเล็กน้อย ส่วนอัตรามูลของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้ระยะสั้นอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ สหกรณ์ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยและคู่แข่งทางการค้า

คำสำคัญ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

Independent Study title: Financial Performance Analysis and Financial status of Mueang Pattalung Agricultural Cooperative, Limited

Author: Miss Suratsawadee Suwanrat; **ID:** 2559001900;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Thanyaras Wasawanawat, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the types and volumes of business transacted by Mueang Pattalung Agricultural Cooperative, Limited; and 2) to analyze the cooperative's financial performance and financial position.

The research method was to analyze secondary data, consisting of the Balance Sheets, Profit and Loss Statement, Note to the Financial Statements and other financial documents of Mueang Pattalung Agricultural Cooperative Limited from 30 June 2009 - 30 June 2013. Analysis was done by common-size analysis, trend analysis, and CAMELS analysis, comparing the results to the industry averages published by the Department of Cooperatives Auditing.

The results showed that 1) Mueang Pattalung Agricultural Cooperative transacted 4 types of business. For the year ended 30 June 2013 its total business volume was 422.300 M.baht, consisting of 217.547 M.baht from the credit business, 138.660 M.baht from the savings deposit business, and 66.092 M.baht from the merchandise re-sale business. The fourth line of business, the agricultural products consolidation business, had suffered losses from 2009 to 2011, so at the 2011 general meeting the cooperative resolved to suspend that business until personnel with sufficient expertise could be found to make it feasible. 2) The cooperative had greater investments in non-current assets than in current assets. The majority was long-term loans. The cooperative obtained more capital from liabilities than from equity. Most of the liabilities were current liabilities, i.e. deposits. The cooperative's lowest cost of goods sold ratio was in 2010, and it rose slightly by 2013. The trend for the cooperative's net short-term account receivables was to increase at a high rate, and the trend for the cooperative's capital, especially capital stock, was to increase. The trend for sales was to increase from 2010 to 2013. CAMELS analysis showed that there was moderate risk for the cooperative's capital adequacy because its debt to equity ratio was 1.76 and its capital could not cover its debts. The cooperative's income-earning asset management efficiency was 0.23, which is not satisfactory, but the cooperative was able to invest in good quality assets, so its return on assets ratio was satisfactory. The cooperative's management capability was assessed at the unsatisfactory level. The profitability per member was good but the average debt per member during the time period studied was much higher than the savings per member. Over the 5 years the cooperative's net profit ratio was higher than the standard and its liquidity ratio was slightly lower than standard. The cooperative's inventory turnover and short-term account receivables turnover was satisfactory. The cooperative was sensitive to interest rates and business competition.

Keywords: Financial Performance Analysis, Financial Position, Mueang Pattalung Agricultural Cooperative Limited

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ชัยยุทธศรี วสุวรรณวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ส่งเสริม หอมกลิ่น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้ให้คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในครั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเข้าไปรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์ ขอขอบคุณกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พัทลุง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง และเจ้าของเอกสารบทความ ตำรา หนังสือทุกท่านที่ผู้ศึกษาใช้ในการสืบค้นข้อมูลที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณนายประถม ชูภักดี ตำแหน่งเลขานุการกรรมการ และนายวิชาญ พรหมยานนท์ ตำแหน่งผู้จัดการของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ที่ให้การอนุเคราะห์เอกสารรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท รุ่นที่ 6 แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และคำแนะนำต่างๆ ในการ ศึกษาครั้งนี้

ความดีอันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจการศึกษาต่อไป

สุรัสวดี สุวรรณรัตน์

พฤษภาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	2
กรอบแนวคิดการศึกษา	2
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์	5
บริบทสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด	10
แนวคิดวิเคราะห์งบการเงิน	16
แนวคิดการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis)	27
ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group)	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	48

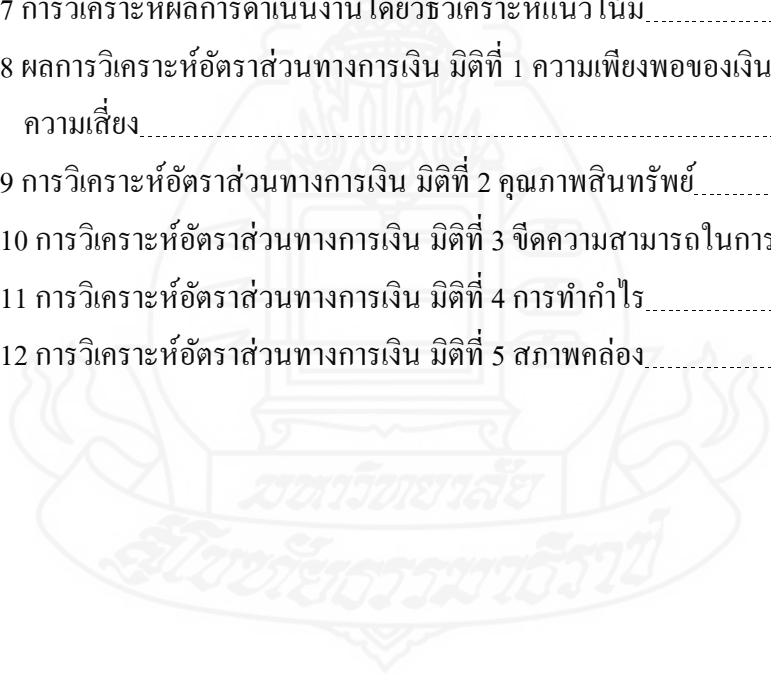
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
1. ประเภทและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด	50
2. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด	53
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
สรุปผล	94
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	107
งบบุคลากรขาดทุนสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ปี 2552-2556	108
ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2552-2556	132
เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556	134
แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ	135
ประวัติผู้ศึกษา	136

สารบัญตาราง

	หน้า
ตอนที่ 2.1 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS)	29
ตารางที่ 4.1 ปริมาณธุรกิจสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ปี 2552 – 2556	51
ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์งบดุลโดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง	54
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนโดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง	60
ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน (ด้านสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน)	62
ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน (ด้านหนี้สิน)	66
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน (ด้านทุนของสหกรณ์)	69
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโดยวิธีวิเคราะห์แนวนอน	72
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง	75
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์	79
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร	82
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 4 การทำกำไร	84
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 5 สภาพคล่อง	90

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์การของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด	13
ภาพที่ 2.2 การจัดระดับเทียบเคียงมาตรฐานการเงิน	40
ภาพที่ 2.3 กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง.....	41
ภาพที่ 4.1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ปี 2552- 2556	52
ภาพที่ 4.2 ปริมาณธุรกิจสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ปี 2552 – 2556	53
ภาพที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ด้วยวิธีย้อนส่วนตามแนวดิ่งเปรียบเทียบ ปี 2552 – 2556	58
ภาพที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ด้วยวิธีย้อนส่วนตามแนวดิ่งเปรียบเทียบ ปี 2552 - 2556	59
ภาพที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนโดยวิธีย้อนส่วนตามแนวดิ่งเปรียบเทียบปี 2552 – 2556 ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด.....	61
ภาพที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มด้านการลงทุนในสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตร เมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปี 2552 - 2556.....	65
ภาพที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินด้านหนี้สิน ช่วงปี 2552 – 2556.....	68
ภาพที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินสหกรณ์ ด้านทุนของสหกรณ์ช่วงปี 2552 – 2556	71
ภาพที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มกำไร (ขาดทุน) ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ด้านขาย/บริการ ต้นทุนขาย/บริการ รายได้เฉพาะธุรกิจ กำไรสุทธิ และค่าใช้จ่ายเฉพาะ ธุรกิจช่วง 2552 - 2556.....	74
ภาพที่ 4.10 มิตินี้ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง.....	78
ภาพที่ 4.11 มิตินี้ 2 คุณภาพสินทรัพย์.....	81
ภาพที่ 4.12 มิตินี้ 3 การบริหารจัดการ	83
ภาพที่ 4.13 มิตินี้ 4 การทำกำไร.....	88
ภาพที่ 4.14 มิตินี้ 4 การทำกำไร.....	89
ภาพที่ 4.15 มิตินี้ 5 สภาพคล่อง.....	92

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด เป็นสหกรณ์ที่เกิดจากการควบสหกรณ์หาทุนเดิม จำนวน 37 สหกรณ์ และได้จดทะเบียนสหกรณ์เป็นสหกรณ์เดียวกันในประเภทสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2512 เลขทะเบียนที่ 42/11333 มีสมาชิกแรกตั้ง จำนวน 789 คน และทุนสำรองของสหกรณ์ที่ควบเข้ากันเป็นสหกรณ์เดียว จำนวน 712,439.63 บาท พื้นที่ดำเนินงานรวม 2 อำเภอ คือเขตอำเภอเมือง ซึ่งประกอบด้วย 12 ตำบล จำนวน 63 กลุ่ม และเขตอำเภอศรีนครินทร์ ประกอบด้วย 5 ตำบล จำนวน 23 กลุ่ม มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 403/1-2 ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง และต่อมาขยายกิจการเปิดสำนักงานสาขาศรีนครินทร์ขึ้น ซึ่งตั้งอยู่ที่ 213/2 หมู่ที่ 1 ตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการทำหน้าที่บริหารสหกรณ์จำนวน 15 คน ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำนวน 3 คน และมีฝ่ายจัดการประจำสำนักงานสหกรณ์ จำนวน 27 คนในปี 2556 มีสมาชิก 3,694 คน มีทุนเรือนหุ้น จำนวน 142,701,510 บาท

สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด จัดเป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มาก ได้ดำเนินธุรกิจหลากหลายธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจรวบรวมผลผลิต มีผลการดำเนินงานที่มีกำไรต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินธุรกิจ ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะมีกำไรจากการดำเนินธุรกิจตลอดมา แต่เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดงบกำไร (ขาดทุน) จากรายงานกิจการประจำปี 2555 เฉพาะธุรกิจนั้น ปรากฏว่า รายได้ส่วนใหญ่ของสหกรณ์มาจากการรับชำระดอกเบี้ยเงินกู้ และค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญา จนทำให้สหกรณ์ต้องแก้ไขปัญหาโดยการเข้าโครงการลดภาระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนผ่านสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ตามนโยบายของรัฐเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ นอกจากนี้สหกรณ์ยังได้ดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิต ซึ่งประสบผลขาดทุนมาตลอดระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปีบัญชี 2551 ถึง 2554 ติดต่อกัน จนกระทั่งปีบัญชี 2555 สหกรณ์ได้หยุดดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิต และเปลี่ยนให้เอกชนเช่าทรัพย์สิน ได้แก่ โรงสีข้าว ลานตาก โกดัง เพื่อเป็นรายได้ของสหกรณ์แทน ซึ่งเห็นได้จากรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ แต่สหกรณ์ก็ยังดำเนินธุรกิจมีผลกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี

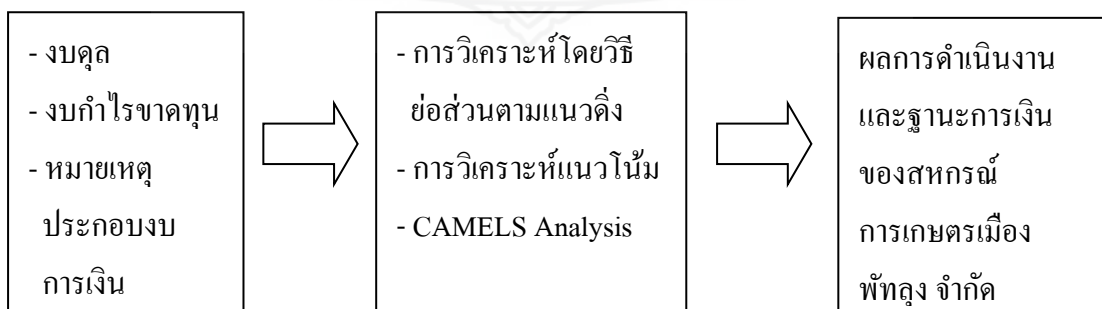
ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ครั้งนี้ โดยใช้การวิเคราะห์โดยวิธีย่อยส่วนตามแนวดิ่ง เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในส่วนผสมหรือโครงสร้างของงบการเงินของสหกรณ์ การวิเคราะห์แนวนอน ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐานเพียงปีเดียวเปรียบเทียบ การเทียบเคียงฐานะทางการเงินจากงบดุล งบกำไรขาดทุน รายงานประจำปีของสหกรณ์ และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ คือ มิติ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติ 3 จัดความสามารถในการบริหาร มิติ 4 การทำกำไร มิติ 5 สภาพคล่อง และมิติ 6 ผลกระทบของธุรกิจ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ จะช่วยชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์ เพื่อให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์ ช่วยให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานทุกระดับ เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1. เพื่อศึกษาประเภทและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
- 2.2 เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตต้องการศึกษาดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด จังหวัดพัทลุง

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ย้อนหลัง 5 ปี ในปีบัญชี 2552 – 2556 โดยใช้การวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวดิ่ง การวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2556 ถึง 30 เมษายน 2557

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

5.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง การประเมินความแข็งแกร่งหรือความบกพร่องในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากรายการต่างๆ ในงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน หาความหมายของข้อมูลเพื่อที่จะนำไปประเมินผลทางด้านการเงินที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน รวมทั้งยังอาจนำไปใช้คาดคะเนเหตุการณ์ทางการเงินในอนาคต อันจะทำให้ทราบข้อดี หรือข้อบกพร่องทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 การย่อยส่วนตามแนวดิ่ง หมายถึง เป็นการเปรียบเทียบ เทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน เช่น การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบดุล โดยคิดเป็นร้อยละของยอดสินทรัพย์รวม การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน โดยคิดเป็นร้อยละของยอดขาย ช่วยให้เห็น โครงสร้างของสินทรัพย์ โครงสร้างหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น และ โครงสร้างต้นทุนและค่าใช้จ่ายของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.4 การวิเคราะห์แนวโน้ม หมายถึง การศึกษาจากข้อมูลที่ได้มาโดยตรงของตัวเลขแต่ละรายการในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน เช่น รายปี รายเดือน ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

5.5 CAMELS Analysis หมายถึง เครื่องมือทางการเงินที่นำมาประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 : C - Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

มิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

มิติที่ 3 : M – Management capability : จีคความสามารถในการบริหาร

มิติที่ 4 : E – Earning sufficiency : การทำกำไร

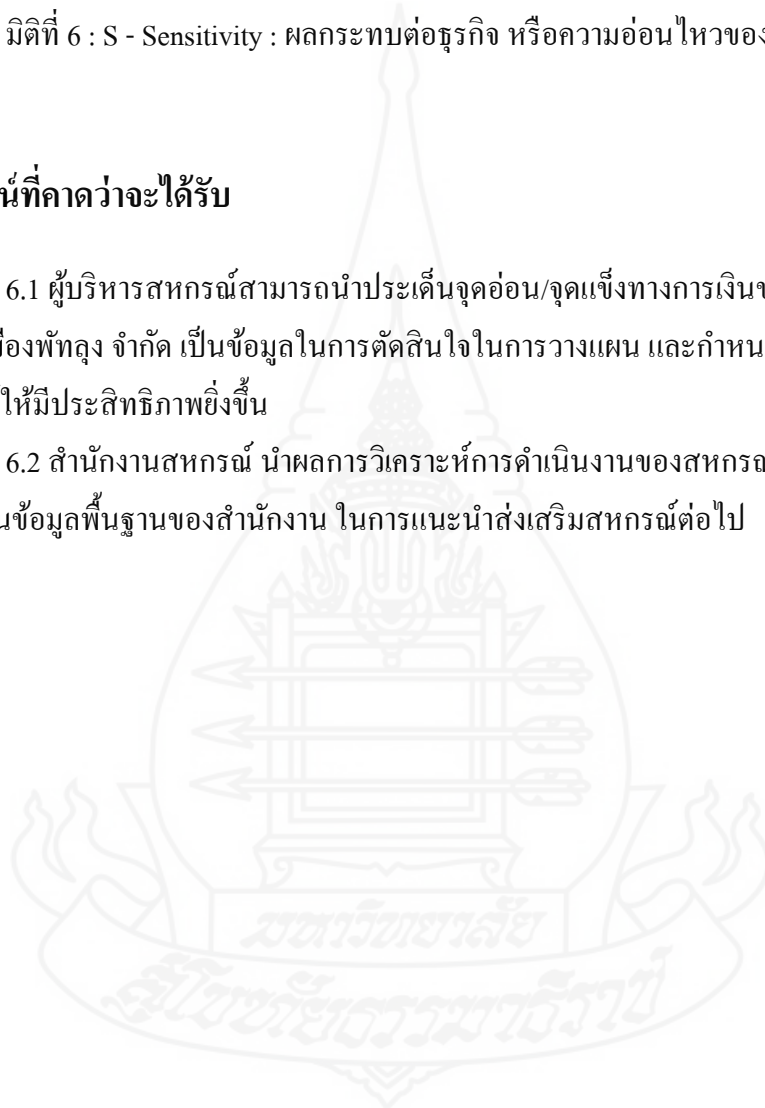
มิติที่ 5 : L – Liquidity : สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน

มิติที่ 6 : S - Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผู้บริหารสหกรณ์สามารถนำประเด็นจุดอ่อน/จุดแข็งทางการเงินของสหกรณ์ การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนา งานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 สำนักงานสหกรณ์ นำผลการวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์และฐานะทางการเงินไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของสำนักงาน ในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร หลักวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. บริบทสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
3. แนวคิดการวิเคราะห์งบการเงิน
4. แนวคิดการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis)
5. ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

1.1 ความหมายและลักษณะมูลฐานของสหกรณ์

ความหมายของสหกรณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำรัสเนื่องในโอกาสที่ผู้นำสหกรณ์เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2521 (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2542 : 1) ว่า “สหกรณ์ แปลว่า การทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันนี้ลึกซึ้งมาก เพราะว่าจะต้องร่วมมือกันทุกด้าน ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยร่างกาย ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยสมองและงานการที่ทำด้วยใจ ทุกอย่างนี้ ขาดไม่ได้ต้องพร้อม”

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตัวเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

สหกรณ์ คือ “องค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม”

สรุป ความหมายสหกรณ์ คือ องค์กรที่บุคคลมารวมตัวกันเป็นเจ้าของร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์ดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันมีเป้าหมายคือการกินดีอยู่ดีมีสันติสุขร่วมกัน ตามแนวทางในหลักการสหกรณ์ที่เป็นสากล

ลักษณะมูลฐานของสหกรณ์ การสหกรณ์ในประเทศไทย กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2550:3-15) สหกรณ์ คือ คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมโดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 สหกรณ์เป็นของสมาชิก บริหารงาน โดยสมาชิก และเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์และปรับปรุงการประกอบสัมมาชีพและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประชาธิปไตยด้วยวิธีการสหกรณ์ ซึ่งยึดหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นวิธีการในการดำเนินงาน

ลักษณะมูลฐานของสหกรณ์ ประกอบด้วย

1. กลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างเดียวกัน
2. เจตนารมณ์ที่จะช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. จัดตั้งองค์กรธุรกิจขึ้นและร่วมกันดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุ

วัตถุประสงค์

4. วัตถุประสงค์ขององค์กรธุรกิจนี้คือ ส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกและ

ครอบครัว

1.2 อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ และคุณค่าของสหกรณ์

อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology) คือ แนวความคิดที่เชื่อว่าวิธีการสหกรณ์จะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของมวลสมาชิกให้มีความอยู่ดีกินดีและมีสันติสุขโดยการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

หลักการสหกรณ์ หลักการสหกรณ์ที่ถือใช้ในปัจจุบันเป็นผลสืบเนื่องมาจากระเบียบปฏิบัติของผู้นำแห่งเมืองรอชเดล ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นผู้ที่ก่อตั้งร้านสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ.2387 นับได้ว่าเป็นร้านสหกรณ์แห่งแรกของโลกที่ดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ระเบียบปฏิบัติร้านสหกรณ์ของผู้นำแห่งเมืองรอชเดลในสมัยแรก ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและปรากฏหลักฐานใน พ.ศ. 2403 ดังต่อไปนี้

- เงินทุนควรมาจากผู้ถือหุ้นและจำกัดอัตราเงินปันผล
- การจัดหาสินค้าคุณภาพให้แก่สมาชิก
- ความเที่ยงตรงในการชั่ง ตวง วัด
- ขายสินค้าเงินสดตามราคาตลาด

- กำไรควรจัดสรรตามส่วนชื่อของสมาชิก
- ความเสมอภาคในการเป็นสมาชิกและการออกเสียง
- การจัดการ โดยพนักงานและกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งตามระยะเวลา
- กำไรจำนวนแน่นอนควรจัดสรรเพื่อการศึกษา
- รายงานและงบบุคลากรนำเสนอสมาชิกให้บ่อยครั้ง

ถึงแม้ว่าระเบียบปฏิบัติของสหกรณ์รอกเขต จะตั้งขึ้นมากกว่าหนึ่งร้อยปีแล้ว และเป็นการตั้งขึ้นเพื่อใช้เฉพาะกับร้านสหกรณ์ก็ตาม แต่หลักการบางข้อสามารถนำมาใช้กับ สหกรณ์ ทั่วๆ ไปได้ ซึ่งเรื่องนี้องค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ได้มีการประชุมปรึกษากัน ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2509 โดยนำระเบียบปฏิบัติของรอกเขตมาแก้ไขปรับปรุงใหม่และได้ลงมติกำหนดเป็นหลักการสหกรณ์ 6 ประการ คือ

1. การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิก
2. การควบคุมตามหลักประชาธิปไตย และการดำเนินงานเป็นอิสระ
3. การจำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้น
4. การจัดสรรรายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อผลประโยชน์ส่วนร่วม และความเป็นธรรม

ในหมู่สมาชิก

5. การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์
6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง

หลักการสหกรณ์ 6 ประการนี้มีการถือใช้มาตลอด จนเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2538 องค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ได้จัดการประชุม ณ นครแมนเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ เพื่อปรับปรุงเพิ่มเติมหลักการสหกรณ์ใหม่อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้หลักการสหกรณ์มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันยิ่งขึ้น รวมทั้งการให้สมาชิกได้มีความเข้าใจและนำหลักการสหกรณ์ไปใช้ปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งมีหลักการสหกรณ์ 7 ประการและได้มีการประกาศให้สหกรณ์ทุกประเทศถือใช้โดยทั่วกัน

หลักการสหกรณ์ คือ “แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม” ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

- หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง
- หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย
- หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก
- หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ
- หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรมและสารสนเทศ

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน

วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices) ที่ประชุมได้กำหนดนิยามคำว่า “วิธีการสหกรณ์” ดังนี้

วิธีการสหกรณ์ คือ “การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี”

คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperatives Values) คือ “สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพสมาชิก สหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์”

1.3 ประเภทของสหกรณ์

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 53 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับ มาตรา 35 และมาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ดังนี้

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนคือ

1. สหกรณ์การเกษตร
2. สหกรณ์ประมง
3. สหกรณ์นิคม
4. สหกรณ์ร้านค้า
5. สหกรณ์บริการ
6. สหกรณ์ออมทรัพย์
7. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

ทั้งนี้ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122 ตอนที่ 63 ก วันที่ 4 สิงหาคม 2548 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป โดยได้ให้ความหมายของสหกรณ์แต่ละประเภทดังนี้

1.3.1 สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มืออาชีพทางการเกษตรรวมตัวกัน จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนิน กิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

1.3.2 สหกรณ์ประมง คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ซึ่งชาวประมงแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้หลุดวงไปตามลำพัง บุคคลเหล่านี้ จึงรวมตัวกัน โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.3.3 สหกรณ์นิคม คือ สหกรณ์ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินเชื่อ ปัจจัยการผลิตและสิ่งของจำเป็น การแปรรูปการเกษตร การส่งเสริมอาชีพรวมทั้งกิจการให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิก

1.3.4 สหกรณ์ร้านค้า คือ สหกรณ์ที่มีผู้บริ โภครวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป โดยจดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ ในประเภท สหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของ สมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคและเพื่อ ผลฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ สหกรณ์ร้านค้าจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหา สิ่งของและบริการที่สมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย ช่วยจำหน่ายผลิตผลผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางด้านสหกรณ์และด้านการค้าให้แก่สมาชิก สหกรณ์ ปลุกจิตสำนึกให้สมาชิกรู้จักประหยัด ช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือและประสานงานกับสหกรณ์และ หน่วยงานอื่นทั้งภายในและนอกประเทศ ในอันที่จะเกื้อกูลกันและกัน

1.3.5 สหกรณ์บริการ คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยมีประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คน ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกันรวมตัวกัน โดย ยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในอาชีพต่อไป สหกรณ์บริการจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจด้านการบริการตามรูปแบบของสหกรณ์ ส่งเสริมสวัสดิการแก่สมาชิกและครอบครัว ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก ร่วมมือกับสหกรณ์อื่นและหน่วยงานอื่นเพื่อความก้าวหน้าของกิจการสหกรณ์

1.3.6. สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวงและได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ สามารถกู้ยืมได้เมื่อเกิดความจำเป็นตามอุดมการณ์ในการช่วยเหลือ ตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันสหกรณ์ออมทรัพย์จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยการรับฝากเงินและให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์ และโดยการถือหุ้นหัก ณ ที่จ่ายเป็นรายเดือนแต่ไม่เกิน 1 ใน 5 ของหุ้นทั้งหมด เมื่อสิ้นปีทางบัญชีต้องจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกในอัตราที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งให้บริการด้านเงินกู้แก่สมาชิกตามความจำเป็น

1.3.7 สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน สถานศึกษา หรือประกอบอาชีพเดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกันในลักษณะต่อเนื่อง และบุคคลเหล่านั้นมีความปรารถนาจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยวิธีการนำเงินของตนมาสะสมไว้ เป็นกองทุน สมาชิกทุกคนจะต้องสะสมเงินตามความสามารถของตนเป็นประจำ และสม่ำเสมอตามที่สหกรณ์กำหนด และเงินในกองทุนนี้จะสามารถช่วยเหลือสมาชิกที่มีความจำเป็น และเดือดร้อนทางด้านการเงินกู้ยืมไปแก้ไขปัญหา และบำบัดความเดือดร้อนเหล่านั้น หรือถ้าไม่มีความเดือดร้อนเงินสะสมก็จะมามีมากขึ้น สหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงเป็นสหกรณ์ที่มุ่งหวังให้สมาชิกช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บริหารงานโดยสมาชิก และทำกิจการทุกอย่าง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสมาชิก

2. บริบทสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

2.1 ประวัติของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

ราษฎรในอำเภอเมืองพัทลุง ได้ยื่นความจำนงขอจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้นเริ่มแต่ปี พ.ศ. 2486 ทั้งนี้เพราะชาวนาเห็นความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินทุนในการปรับปรุงการอาชีพทางเกษตรกรรม ให้ได้ผลดีกว่าเดิม ทั้งจะปรับปรุงความเป็นอยู่ได้ดีขึ้น เงินทุนที่กู้ไปก็ใช้ระยะเวลาผ่อนส่งนาน ถึง 10 ปี อัตราดอกเบี้ยก็เพียงร้อยละ 8 ต่อปี ต่อมาร้อยละ 10 และ 12 ต่อปี ดอกเบี้ยที่เสียให้กับสมาคมสหกรณ์ของตนก็ได้กันส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองของสหกรณ์เป็นการสะสมทุนขึ้นในหมู่บ้าน (เอกสารเผยแพร่ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด)

เริ่มจดทะเบียนสมาคมแรก คือ สหกรณ์ไชยบุรี ไม่จำกัดสินใช้ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2487 สมาคมได้รับสหกรณ์ที่เข้าควมจัดตั้งและจดทะเบียนมาตลอด มาถึงสหกรณ์บ้าน

อ้าย ไม่จำกัดสินใช้ เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2492 เป็นสมาคมสุดท้ายของการจัดตั้งและการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ ถึงปัจจุบันนี้ รวมสหกรณ์ทั้งสิ้น 37 สหกรณ์ มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 789 คน (ครอบครัว) สหกรณ์ได้สะสมทุนสำรองไว้จากดอกเบี้ยเป็นยอดรวมถึง 712,439.63 บาท ซึ่งทุนสำรองจำนวนนี้นำมาเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ที่จะควบเข้ากันเป็นสหกรณ์เดียวกัน คือ สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ได้จดทะเบียนสหกรณ์ ในประเภทสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2512 เลขทะเบียนที่ 42/11333 มีพื้นที่ดำเนินงานรวม 2 อำเภอ คือเขตอำเภอเมือง ซึ่งประกอบด้วย 12 ตำบล จำนวน 63 กลุ่ม และเขตอำเภอศรีนครินทร์ ประกอบด้วย 5 ตำบล จำนวน 23 กลุ่ม มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 403/1-2 ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง และต่อมาขยายกิจการเปิดสำนักงานสาขาศรีนครินทร์ขึ้น ซึ่งตั้งอยู่ที่ 213/2 หมู่ที่ 1 ตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

2.2 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

สหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่บรรดาสมาชิก โดยวิธีการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

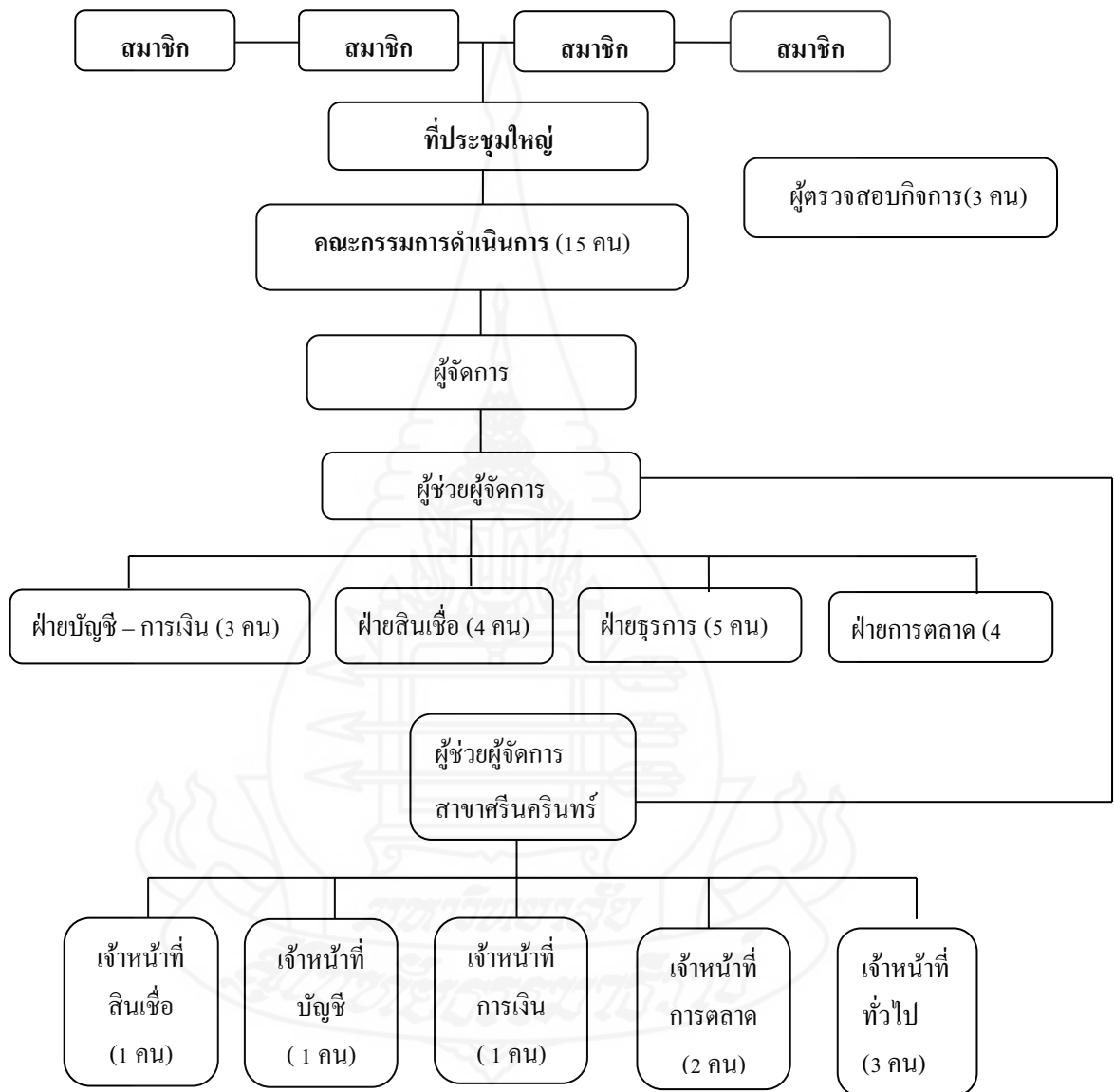
- 1) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการเกษตร ทัศนศึกษา อุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง
- 2) ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ หรือปิดกั้นทำนบเหมืองฝาย จัดระบบการส่งน้ำ และอำนวยความสะดวกใช้น้ำเพื่อประโยชน์แก่การเกษตร
- 3) จัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
- 4) รวบรวมผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจัดการขาย หรือแปรรูปออกขายโดยการซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น
- 5) จัดให้มีฉางหรือโรงเรือนการเกษตรเพื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์
- 6) จัดให้มียานพาหนะขนส่ง เครื่องมือ เครื่องจักรกล หรือปศุสัตว์ เกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรสำหรับให้บริการแก่สมาชิก
- 7) จัดให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปผลิตผล หรือเพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด
- 8) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพหรือการใช้จ่ายที่จำเป็น
- 9) จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

- 10) รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น
- 11) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- 12) ชื่อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- 13) ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- 14) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์
- 15) ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
- 16) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
- 17) ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- 18) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก กลุ่มสตรีสหกรณ์ กลุ่มเยาวชนสหกรณ์ กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มรวมกันผลิต กลุ่มรวมกันซื้อ กลุ่มรวมกันขาย และกลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ
- 19) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทั้งทางการศึกษา พละนามัย และทางจิตใจ ให้เป็นครอบครัวที่สุขสมบูรณ์เพื่อรวมเป็นสังคมที่มีสันติสุข
- 20) ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่น เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
 - 21) การกระทำต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ชื่อ ถิ่นกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินครอบครอง กู้ยืม เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอน สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก
 - 22) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
 - 23) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่นใด
 - 24) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

2.3 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์

โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการทำหน้าที่บริหารสหกรณ์จำนวน 15 คน ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์จำนวน 3 คน และมีฝ่ายจัดการประจำสำนักงานสหกรณ์ จำนวน 27 คน โดยแบ่งสายงานออกเป็น 4 ฝ่ายได้แก่

ฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายบัญชี ฝ่ายการเงิน และฝ่ายการตลาด ทั้งนี้การดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่ ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกถือหุ้นรวมทั้งสิ้น 3,694 คน โดยถือว่า 1 คน มีสิทธิ 1 เสียง โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด แสดง ได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
ที่มา : รายงานประจำปี 2556 ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

2.4 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด จัดว่าเป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ มากณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม จำนวน 509,571,323.20 หนี้สินรวม จำนวน 314,032,426.52 ทุนของสหกรณ์ จำนวน 195,538,896.68 บาท และมีกำไรจากการดำเนินงาน จำนวน 19,113,877.06 บาท (ข้อมูลจากรายงานกิจการประจำปี ณ 30 มิถุนายน 2556) โดยธุรกิจของ สหกรณ์มีทั้งหมด 4 ธุรกิจ ประกอบด้วย ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามา จำหน่าย และธุรกิจรวบรวมผลผลิต

2.4.1 การรับฝากเงิน ประเภทออมทรัพย์ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1) ประเภทเงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวน 1,145 บัญชี อัตรา ดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระหว่างปีบัญชี 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์รับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 36,875,972 บาท

2) ประเภทเงินรับฝากสัจจะออมทรัพย์ จำนวน 3,099 บัญชี อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 3 ต่อปี ระหว่างปีบัญชี 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์รับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 3,817,177.48 บาท

3) ประเภทเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 1,032 บัญชี อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 4 ต่อปี ระหว่างปีบัญชี 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์รับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 97,967,408.18 บาท

2.4.2 ธุรกิจสินเชื่อ

การให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1) **ระยะสั้น** สหกรณ์จะให้สมาชิกกู้ยืมภายในระยะเวลา 1 ปี แต่ไม่เกิน 18 เดือน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพ เช่น ค่าใช้จ่ายการขน ่วขาย ค่าใช้จ่ายเลี้ยงหมู ค่าใช้จ่ายในการทำนา ทำสวน เลี้ยงปลา และค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบ้าน

2) **ระยะปานกลาง** สหกรณ์จะให้สมาชิกกู้ยืมภายในระยะเวลา 3 ปี ถึง 5 ปี แต่ไม่เกิน 8 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกนำไป ชำระหนี้สินเดิม ลงทุนเลี้ยงโค สร้างบ้าน ซ่อมรถไถนา ซ่อมที่ดินลงทุนทำสวน เป็นต้น

3) **ระยะยาว** สหกรณ์จะให้สมาชิกกู้ยืมภายในระยะเวลา 8 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ ซื้อเครื่องจักรกลการเกษตร

ผลการดำเนินธุรกิจให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก ในปีบัญชี 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์ จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกเพิ่มระหว่างปี ทั้งเงินกู้ระยะสั้น และระยะปานกลาง จำนวน 217,547,800 บาท รับชำระต้นเงินกู้คืน จำนวน 154,236,525 บาท ส่วนเงินกู้ระยะยาวเป็นการปรับปรุงโครงสร้าง

นี้ จำนวน 6 สัญญา จำนวน 314,499.20 บาท สหกรณ์รับชำระต้นเงินกู้คืน จำนวน 234,897.53 บาท มีลูกหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปี 30 มิถุนายน 2556 จำนวน 19,241,841.32 บาท มีรายได้จากดอกเบี้ยรับและค่าปรับ จำนวน 37,256,466.57 บาท และมีผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจ จำนวน 33,016,299.74 บาท ซึ่งนับว่าเป็นธุรกิจหลักที่ทำกำไรให้แก่สหกรณ์มากที่สุด

2.4.3 ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ผลการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ในปีบัญชี 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์มียอดจำหน่ายสินค้าทั้งสิ้น จำนวน 66,092,058.80 บาท โดยแยกเป็นขายปุย จำนวน 13,317,310 บาท ขายอาหารสัตว์ จำนวน 49,619,415 บาท ขายข้าวสาร จำนวน 2,882,155.80 บาท ขายเคมีการเกษตร จำนวน 171,395 บาท ขายอุปกรณ์การเกษตร จำนวน 41,893 บาท และสินค้าทั่วไป จำนวน 59,890 บาท สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 1,838,433.25 บาท

2.4.4 ธุรกิจรวบรวมผลผลิต เดิมสหกรณ์ รวบรวมข้าวเปลือกจากสมาชิกเพื่อจำหน่าย และแปรรูป ซึ่งโรงสี ฉาง และลานตาก นั้นสหกรณ์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการมิยาซาวา แต่ในปัจจุบันนั้นสหกรณ์มิได้ดำเนินธุรกิจนี้แล้ว เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจนี้พอสมควร ซึ่งส่งผลให้สหกรณ์ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการรวบรวมผลผลิตเพื่อแปรรูป ทำให้สหกรณ์ขาดทุนจากธุรกิจนี้ต่อเนื่องเรื่อยมา (รายงานกิจการประจำปี 2552 – 2556) และในปัจจุบันสหกรณ์ได้ให้เอกชนเช่าฉาง เพื่อเป็นรายได้ให้กับธุรกิจนี้ รายได้จากค่าเช่าฉาง ในปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2556 จำนวน 147,166 บาท

จากบริบทสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ผู้ศึกษาสามารถสรุปได้ว่าสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มาก แต่ถ้าพิจารณาการดำรงทุนสำรองของสหกรณ์นั้น สหกรณ์ดำรงเงินทุนสำรองน้อยมาก ซึ่งจากสถิติการจัดสรรงบประมาณจากงบกำไรขาดทุน สหกรณ์จะจัดสรรตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น คือ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิในแต่ละปี ในปีบัญชี 30 มิถุนายน 2556 สหกรณ์มีเงินทุนสำรอง จำนวน 24,546,142.84 บาท เท่านั้น ซึ่งสหกรณ์สามารถจัดสรรเงินทุนสำรองได้มากกว่าร้อยละ 10 เพื่อเป็นทุนสำรองให้กับสหกรณ์ในการลดความเสี่ยงจากการดำเนินงาน ซึ่งจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการศึกษาในครั้งนี้

3. แนวคิดการวิเคราะห์ห้บการเงิน

3.1 ความหมายของการวิเคราะห์ห้บการเงิน

ปัญญา หิรัญศรีศรี และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548:6) ได้อธิบายว่า การวิเคราะห์ห้บการเงิน หมายถึง กระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการหนึ่งจากงบการเงินของกิจการนั้น พร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการวางแผนควบคุม และการตัดสินใจ

กระบวนการวิเคราะห์ห้บการเงินจะเป็นการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ ทางการเงิน การเปรียบเทียบสถานะของธุรกิจกับสถานะสหกรณ์ของอุตสาหกรรมที่ถือเป็นมาตรฐาน การเปรียบเทียบกับสถานการณ์ของคู่แข่ง การเปรียบเทียบสถานการณ์ปัจจุบันกับสถานการณ์ในอดีตของกิจการรวมทั้งพิจารณาถึงการใช้จ่ายซึ่งเงินทุนของกิจการว่าใช้จ่ายในทางใดบ้างโดยพิจารณาถึงแหล่งที่มาของเงินทุนและการใช้เงินทุนเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งจะสามารถชี้จุดด้อย จุดดีหรือมั่นคงของกิจการ ประสิทธิภาพของฝ่ายบริหาร ช่วยในการวินิจฉัยการดำเนินงาน ปัญหาต่างๆ และยังช่วยในการพยากรณ์สถานการณ์และผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนช่วยในการคัดเลือกจำนวนและประเภทของทุนที่จำเป็นที่จะทำให้กิจการดำเนินงานอยู่ได้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ข้อเท็จจริงที่ได้จากกระบวนการวิเคราะห์ห้บการเงินจะเป็นเสมือนตัวชี้หรือกุญแจที่บอกเหตุการณ์บางประการที่ผู้วิเคราะห์ห้บการเงินจะต้องนำเสนอเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ในการวางแผน รวมทั้งการควบคุมและการตัดสินใจของธุรกิจต่อไป

3.2 ความสำคัญของการวิเคราะห์ห้บการเงิน

ปัญญา หิรัญศรีศรี และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548:8-9) ได้อธิบาย การวิเคราะห์ห้บการเงินมีความสำคัญต่อบุคคลหลายส่วนด้วยกัน และมีความสำคัญต่อกิจการดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร พยากรณ์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการในอนาคต
2. ใช้ในการพิจารณาวางแผนงานโดยใช้ข้อดีและข้อด้อยของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วมาพิจารณาแนวทางที่จะทำให้การดำเนินงานของกิจการมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าในอนาคต
3. ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการและปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อจะได้นำไปพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป และใช้พิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญๆ ของกิจการ

4. ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานของกิจการว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

5. ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนของกิจการในอนาคต เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร การตัดสินใจก่อหนี้ของกิจการ การตัดสินใจจ่ายเงินปันผล เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณาตัดสินใจลงทุนของผู้ที่ต้องการลงทุนในกิจการ เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบควบคุมของหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

โดยสรุปแล้ว การวิเคราะห์ห้งบการเงินเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการหนึ่งจากงบการเงินนั้น พร้อมทั้งนำเสนอข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการวางแผน ควบคุมและการตัดสินใจ วัตถุประสงค์สำคัญขึ้นกับผู้ใช้งบการเงินนั้น ซึ่งจะวิเคราะห์ห้งบการเงินที่ต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ผู้ลงทุน หรือหน่วยงานของรัฐ การวิเคราะห์ห้งบการเงินมีความสำคัญหลายประการตั้งแต่ ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร พยากรณ์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต ตลอดจนถึงใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนของกิจการในอนาคต

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ห้งบการเงิน

เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ห้งบการเงิน ได้แก่

3.3.1 การวิเคราะห์ตามดิ่ง (Vertical Analysis) เป็นวิธีที่แปลงตัวเลขในงบการเงินเดียวกันจากจำนวนเงินให้เป็นอัตราร้อยละของรายการใดรายการหนึ่งที่กำหนดให้เป็นฐาน

ปัญญา หิรัญศรีศรี และ ส่งเสริม หอมกลิ่น (2548:3-10) กล่าวว่า การวิเคราะห์ห้งบการเงินโดยเปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของงวดเดียวกันหรือปีเดียวกันโดยจะกำหนดให้รายการใดรายการหนึ่งในงบการเงินเป็นตัวฐานในการเปรียบเทียบซึ่งฐานดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 100 แล้วจะพิจารณาว่ารายการอื่นๆ ในงบการเงินเดียวกันมีค่าเป็นร้อยละเท่าไรของตัวฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ใช้ประโยชน์ช่วยในการวางแผน การควบคุมและตัดสินใจของสหกรณ์

เพชร ชุมทรัพย์ (2548 : 65) กล่าวว่า การวิเคราะห์ห้งบการเงินโดยวิธีย่อยส่วนตามแนวดิ่ง เป็นการลดตัวเลขของแต่ละรายการที่ปรากฏในงบดุลและงบกำไรขาดทุนให้เป็นอัตราร้อยละของสินทรัพย์รวม หรือเป็นอัตราร้อยละของหนี้สินและทุนรวม หรือเป็นอัตราร้อยละต่อยอดขายสุทธิทั้งนี้แล้วแต่ท่านวิเคราะห์ห้งบใด การวิเคราะห์โดยวิธีย่อยส่วนตามแนวดิ่ง จะเน้นให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในส่วนผสมหรือโครงสร้างของงบดังกล่าว การวิเคราะห์ด้วยวิธีย่อยส่วนตามแนวดิ่ง โดยใช้ข้อมูลเพียงปีเดียว ก็จะบอกให้ผู้วิเคราะห์ทราบเพียงโครงสร้างของงบการเงินนั้น

ของปีนั้นๆ แต่ถ้าวิเคราะห์โดยมีการเปรียบเทียบสองปีหรือหลายๆ ปี ก็จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของงบนั้นๆ ของบริษัทนั้น

3.3.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) เป็นการเปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของช่วงเวลาหลายปีต่อเนื่องกัน เพื่อดูแนวโน้มของรายการนั้นว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือไม่เปลี่ยนแปลงจากปีที่กำหนดเป็นปีฐาน โดยทั่วไปมักจะใช้งบการเงินอย่างน้อย 5 ปีต่อเนื่องกัน เพื่อจะให้เห็นแนวโน้มที่ชัดเจนและแปลความได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการพยากรณ์ข้อมูลทางการเงินในอนาคต

การวิเคราะห์แนวโน้มมี 2 ลักษณะ คือ

1) **วิเคราะห์แนวโน้มจากข้อมูลเดิม** วิธีนี้เป็นการศึกษาจากข้อมูลที่ได้มาโดยตรงในรูปจำนวนเงินในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน เช่น รายปี รายเดือน โดยมีได้นำไปเปรียบเทียบให้อยู่ในลักษณะอื่น เช่น เป็นร้อยละ อัตราส่วน แล้วสรุปว่าข้อมูลทางการเงินดังกล่าวมีแนวโน้มสูงขึ้นหรือลดลง

2) **วิเคราะห์ แนวโน้มเป็นอัตราร้อยละ** วิธีนี้จะใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐานเพียงปีเดียว โดยเทียบปีฐานให้เป็น 100 แล้วนำข้อมูลของปีอื่นๆ ซึ่งเป็นรายการเดียวกันมาเทียบกับปีฐานตลอดทุกช่วงปีที่ต้องการวิเคราะห์ จะได้แนวโน้มอีกแบบหนึ่งในรูปลักษณะของอัตราร้อยละ โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{\text{ตัวเลขของปีที่ต้องการทราบ} \times 100}{\text{ตัวเลขของปีฐาน}}$$

ข้อสังเกตการวิเคราะห์แนวโน้มตามอัตราร้อยละ

(1) **การคำนวณหาอัตราร้อยละของแนวโน้ม** ไม่จำเป็นต้องคำนวณทุกรายการที่ปรากฏในงบการเงินก็ได้ แต่ผู้วิเคราะห์อาจจะเลือกคำนวณเฉพาะรายการที่น่าสนใจและสัมพันธ์กันเท่านั้น เช่น การคำนวณหาแนวโน้มของรายได้ ก็อาจจะคำนวณหาแนวโน้มของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและกำไรจากการดำเนินงานด้วย เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบดูความสัมพันธ์กัน

(2) **อัตราร้อยละ** จะสูงหรือต่ำขึ้นกับตัวเลขที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ ถ้าตัวเลขปีฐาน เป็นจำนวนน้อย อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจะเพิ่มขึ้นมากทั้งๆ ที่จำนวนเงินของรายการนั้นๆ เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีเป็นจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น

3.3.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายการในงบการเงิน ซึ่งอาจจะเป็นรายการในงบเดียวกันหรือเป็นรายการต่างงบกันก็ได้ มาเปรียบเทียบกับในรูปของอัตราส่วน เช่น เปรียบเทียบรายการสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หรือเปรียบเทียบกำไรสุทธิกับสินทรัพย์รวม เป็นต้น ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการเปรียบเทียบ อาจมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ บาท ครั้ง หรือ เท่า ตามแต่ลักษณะของการเปรียบเทียบ จากนั้นก็จะนำผลลัพธ์หรืออัตราส่วนที่ได้มาแปลความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมินฐานะการเงินความสามารถในการทำกำไรหรือประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการนั้นได้

อัตราส่วนทางการเงินสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทจะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงฐานะหรือประสิทธิภาพในการจัดการในด้านต่างๆของกิจการ ได้แก่

1) **อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องทางการเงิน** เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือหนี้สินหมุนเวียนเมื่อครบกำหนด ซึ่งจะวัดได้จากปริมาณสินทรัพย์หมุนเวียน ว่ามีจำนวนมากพอที่จะสามารถจ่ายหนี้สินระยะสั้นเมื่อครบกำหนดหรือไม่ อัตราส่วนทางการเงินที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการและสหกรณ์มีดังนี้

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน

$$\begin{aligned} & \text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว} \\ & = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้างเหลือ} - \text{ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \end{aligned}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์สามารถชำระคืนหนี้ระยะสั้นได้อย่างไรเป็นจำนวนเท่าใด

2) **อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์** เป็นการวิเคราะห์ว่ากิจการหรือสหกรณ์มีการจัดการสินทรัพย์หรือใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

โดยทั่วไป สินทรัพย์ที่นิยมนำมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย สินค้าคงเหลือ ลูกหนี้ สินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์รวม ซึ่งอัตราส่วนที่ใช้การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่

(1) อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงจำนวนครั้งหรือจำนวนรอบที่สินค้าคงเหลือได้ถูกขายไปในระยะเวลา 1 ปี หรือแสดงถึงจำนวนครั้งที่สหกรณ์จะต้องซื้อสินค้ามาทดแทนในระหว่างปี ซึ่งคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$\text{อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เพราะแสดงว่าสินค้าขายได้เร็วหรือสินค้ามีสภาพคล่องสูง ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่า สินค้ามีสภาพคล่องต่ำ เงินทุนจมอยู่ในสินค้านาน

อัตราส่วนนี้จะใช้วิเคราะห์สหกรณ์ภาคการเกษตร และสหกรณ์ร้านค้า ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์จะไม่ใช้อัตราส่วนนี้ในการวิเคราะห์เนื่องจากการดำเนินธุรกิจต่างกัน

(2) ระยะเวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ย จะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บหนี้ของสหกรณ์ ซึ่งอัตราส่วนนี้จะแสดงจำนวนวันที่ต้องรอคอยในการเรียกเก็บเงินจากลูกค้าหรือสมาชิกหลังจากที่ได้ขายสินค้าไปแล้ว โดยมีสูตรที่ใช้คำนวณดังนี้

$$\text{ระยะเวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ย} = \frac{\text{ลูกหนี้}}{\text{ยอดขายต่อวัน}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งต่ำแสดงว่าลูกหนี้ชำระหนี้คืนได้เร็ว ซึ่งอัตราส่วนนี้ใช้วิเคราะห์สำหรับสหกรณ์ที่ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ

(3) อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ถาวรของกิจการว่า ได้ใช้สินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก่อให้เกิดรายได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตรการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร} = \frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงว่าสหกรณ์ได้มีการใช้สินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพในทางตรงข้าม หากอัตราส่วนที่ต่ำแสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์ถาวรในการก่อให้เกิตรายได้ยังไม่เต็มอัตรากำลังที่มีอยู่หรือใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าใดนัก

(4) *อัตรการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม* เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ทั้งสิ้นที่สหกรณ์มีอยู่ ซึ่งอัตราส่วนนี้มีความหมายเดียวกับอัตรการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร แสดงถึงการใช้สินทรัพย์รวมทั้งหมดของสหกรณ์มีประสิทธิภาพหรือไม่ สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตรการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์เฉลี่ย}}$$

$$(\text{สินทรัพย์เฉลี่ย} = \frac{\text{สินทรัพย์ต้นปี} + \text{สินทรัพย์ปลายปี}}{2})$$

2

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เพราะแสดงว่าสหกรณ์ได้ใช้สินทรัพย์รวมที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้าม ถ้าอัตราส่วนที่ต่ำแสดงว่าสหกรณ์มีการใช้สินทรัพย์รวมในการก่อรายได้ยังไม่เต็มที่เท่าที่ควรคือ สหกรณ์ควรมียอดขายที่มากกว่านี้ หรือการพิจารณาว่ากิจการมีสินทรัพย์ชนิดใดมากเกินความจำเป็นหรือไม่

3) *อัตราส่วนแสดงโครงสร้างทางการเงิน* เป็นการวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ว่าได้เงินทุนจากส่วนของเจ้าของและการก่อหนี้สินมากน้อยเพียงใด มีสัดส่วนที่เหมาะสมหรือไม่ และมีความเสี่ยงจากการก่อหนี้สินมากน้อยเพียงใด สหกรณ์แต่ละประเภทจะมีโครงสร้างทางการเงินที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของการดำเนินธุรกิจของแต่ละสหกรณ์ ซึ่งอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างกันด้วย กล่าวคือ สหกรณ์ที่มีอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินต่ำ หรือมีการก่อหนี้สินน้อย ความเสี่ยงก็จะน้อยกว่า เพราะมีภาระจ่ายดอกเบี้ยจากการก่อหนี้สินน้อย แต่ผลตอบแทนก็อาจจะน้อยด้วย ในทางตรงกันข้าม สหกรณ์ที่มีอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินสูงหรือมีการก่อหนี้สินสูง ความเสี่ยงก็จะสูงไปด้วย แต่ผลตอบแทนที่จะได้ก็จะสูงด้วย แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจใน

อนาคตด้วย การก่อหนี้จะมีผลต่อผลตอบแทนที่ต่างกัน ถ้าภาวะเศรษฐกิจดีการก่อหนี้สูงโอกาสจะได้รับผลตอบแทนสูงด้วย สำหรับอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่

(1) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของเงินลงทุนในสินทรัพย์รวมทั้งที่สหกรณ์ได้จากการก่อหนี้ เพราะการก่อหนี้เป็นการที่สหกรณ์ต้องจ่ายดอกเบี้ยแน่นอน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตราส่วนหนี้สิน} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้ถ้าอัตราส่วนสูงแสดงว่าเงินทุนที่สหกรณ์ใช้ไปเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ทั้งหมดนั้นได้มาจากการก่อหนี้เป็นจำนวนมาก ความเสี่ยงทางการเงินก็จะสูง โอกาสที่จะก่อหนี้เพิ่มขึ้นก็จะน้อยลง

(2) อัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นทราบว่าในงวดที่ทำการวิเคราะห์นั้น สหกรณ์สามารถทำกำไรจากการดำเนินงานหรือกำไรก่อนหักดอกเบี้ยหรือกำไรสุทธิบวกดอกเบี้ยจ่าย (ถ้ากิจการทั่วไปจะรวมภาษีไว้ด้วย) ว่าเป็นกี่เท่าของดอกเบี้ยจ่าย ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายประจำทางการเงินที่เกิดขึ้นจากการก่อหนี้ สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย} = \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

หรือ

$$\text{อัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} + \text{ดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

อัตราส่วนยิ่งสูงยิ่งดี เพราะแสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยได้สูง และเจ้าหนี้จะมีความเสี่ยงน้อยที่จะไม่ได้รับชำระดอกเบี้ยจากสหกรณ์

(3) อัตราส่วนรายได้คุ้มค่าใช้จ่ายประจำ อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นทราบว่า สหกรณ์มีความสามารถในการชำระค่าใช้จ่ายประจำของการเงินทั้งหมดมากน้อยเพียงใด อัตราส่วนนี้จะคล้ายกับอัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย แต่จะต่างกันตรงที่อัตราส่วนนี้จะพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เป็นภาระผูกพันทางการเงินของสหกรณ์ ไม่ได้พิจารณาเฉพาะดอกเบี้ยจ่าย อย่างเดียวเท่านั้น สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตราส่วนรายได้คุ้มค่าใช้จ่ายประจำ} = \frac{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายประจำ}}{\text{ค่าใช้จ่ายประจำ}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เพราะแสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการหารายได้สูง เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายประจำซึ่งสหกรณ์ต้องจ่ายแน่นอน

4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร เป็นการวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ว่าสามารถนำเงินทุนไปใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์หรือก่อให้เกิดกำไรมากน้อยเพียงไร ซึ่งจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะนโยบายการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของผู้บริหาร รวมทั้งจะมีผลมาจากสภาพคล่องของสหกรณ์ ประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ และโครงสร้างเงินทุนของสหกรณ์ด้วย การวัดความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์นั้นอาจทำได้ 3 ลักษณะ และมีอัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

(1) การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกำไรกับยอดขาย เป็นการเปรียบเทียบกำไรสุทธิกับยอดขายสุทธิ หรือรายได้ของสหกรณ์ อัตราส่วนที่นิยมใช้คือ อัตรากำไรสุทธิ ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดผลการดำเนินงานของสหกรณ์ว่ามีมากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับยอดขายหรือขายได้ทั้งหมด คำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ยอดขายสุทธิ}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เพราะแสดงว่าสหกรณ์มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านนโยบายราคา หรือดอกเบี้ยรับ และการควบคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ ของสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอื่นๆ

(2) การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกำไรกับเงินลงทุน เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรจากเงินทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินลงทุนในสินทรัพย์รวม เงินลงทุนจากส่วนผู้ถือหุ้น เป็นต้น อัตราส่วนที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรมีดังนี้

5) อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้จะใช้กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีหรือกำไรสุทธิบวกดอกเบี้ยและภาษีเป็นตัวเปรียบเทียบกับสินทรัพย์เฉลี่ยของสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อตัดปัญหาความแตกต่างในเรื่องดอกเบี้ยและภาษี ซึ่งอัตราส่วนนี้เหมาะสำหรับการใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถในการทำกำไรระหว่างสหกรณ์ที่มีโครงสร้างทางการเงินหรือมีอัตราส่วนหนี้สินที่แตกต่างกัน อัตราส่วนนี้สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี} \times 100}{\text{สินทรัพย์เฉลี่ย}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงว่าสินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนในอัตราที่สูง

6) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Total Assets หรือ ROA) อัตราส่วนนี้จะใช้กำไรสุทธิเป็นตัวเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์คำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{สินทรัพย์เฉลี่ย}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงว่าสหกรณ์มีการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดกำไรอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งอัตราส่วนนี้จะให้ผลลัพธ์ออกมาเท่ากับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน

7) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Returns on Common Equity หรือ ROE) อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการหาผลตอบแทนจากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ (หรือหุ้นเรือนหุ้น) ของสหกรณ์ว่าทำได้มากน้อยเพียงใด โดยบอกให้ทราบว่าในรอบปีที่ผ่านมามีกำไรสุทธิเป็นร้อยละเท่าใดของส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}}$$

(1) การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกำไรกับจำนวนหุ้นสามัญ

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์ในลักษณะนี้เรียกว่า กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share หรือ EPS) ซึ่งแสดงจำนวนกำไรของกิจการหรือสหกรณ์ในงวดบัญชีหนึ่งต่อหุ้นสามัญ (หรือทุนเรือนหุ้น) 1 หุ้น โดยมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{กำไรต่อหุ้น (EPS)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงว่าหุ้นจำนวน 1 หุ้น ทำกำไรสุทธิได้สูง ซึ่งในธุรกิจทั่วไป ข้อมูลกำไรต่อหุ้นจะเป็นข้อมูลที่นักลงทุนใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจซื้อหุ้นของกิจการ

โดยสรุปแล้วการวิเคราะห์ห้งบการเงิน โดยอัตราส่วนทางการเงินเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายการในงบการเงินซึ่งอาจเป็นรายการในงบการเงินเดียวกันหรือรายการต่างงบกันก็ได้ มาเปรียบเทียบในรูปอัตราส่วน แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาแปลความหมายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมินฐานะการเงินของสหกรณ์ต่อไป อัตราส่วนทางการเงินจึงสะท้อนถึงฐานะหรือประสิทธิภาพในการจัดการด้านต่างๆของสหกรณ์

3.4 ข้อจำกัดการวิเคราะห์งบการเงิน

ก่อนจะวิเคราะห์งบการเงิน ผู้วิเคราะห์ควรต้องระวังและเข้าใจข้อจำกัดในการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อจะได้แปลความหมาย ตลอดจนประเมินผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

1) วัธีปฏิบัติทางการบัญชีที่แตกต่างกัน รายการบางอย่างในงบดุลและงบกำไรขาดทุนอาจจะมาจากวัธีปฏิบัติทางการบัญชีที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิเคราะห์จะต้องเข้าใจถึงตัวเลขดังกล่าวว่าได้มาจากวัธีใด เช่น มูลค่าสินค้าคงเหลือจะใช้วัธีคิดแบบสินค้าที่เข้ามาก่อนถือว่าขายออกไปก่อน (First in, First out หรือ FIFO) หรือสินค้าที่เข้ามาทีหลังถือว่าขายออกไปก่อน (Last in,

First out หรือ LIFO) เป็นต้น นอกจากนี้การจัดแสดงรายการในงบการเงินอาจเรียงลำดับไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของกิจการหรือความเข้าใจของผู้จัดทำงบการเงิน ทั้งนี้ ที่ได้มีการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินไว้แล้วก็ตาม ดังนั้น ตัวเลขที่ได้จากการคำนวณจึงอาจแตกต่างกันทำให้เกิดความยุ่งยากในการเปรียบเทียบและการแปลความหมายหรือการประเมินผลผิดพลาดไม่ถูกต้อง ดังนั้นผู้วิเคราะห์จะต้องปรับปรุงข้อมูลให้อยู่ในหลักการบัญชีเดียวกัน ก่อนนำมาเปรียบเทียบ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือปรับปรุงจัดหมวดหมู่รายการใหม่ให้เหมือนกัน

2) การใช้เหตุการณ์ในอดีตเป็นเครื่องชี้เหตุการณ์ในอนาคต เนื่องจากตัวเลขในงบการเงินที่นำมาเปรียบเทียบจะเป็นตัวเลขในอดีต ดังนั้น ผู้วิเคราะห์หรือผู้บริหารที่อาศัยผลการวิเคราะห์เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารจึงไม่ควรยึดติดกับตัวเลขที่คำนวณได้จากงบการเงินที่ผ่านมาจนเกินไปเพราะเครื่องมือที่นำมาใช้วิเคราะห์นั้นเป็นการวิเคราะห์ ณ จุดหนึ่งของเวลา ซึ่งในความจริงแล้วธุรกิจจะดำเนินไปพร้อมกับมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ผลการวิเคราะห์อาจไม่ได้บ่งบอกถึงลักษณะที่เป็นการเคลื่อนไหว หรือความเป็นจริง ผู้วิเคราะห์จึงควรพิจารณาปัจจัยด้านอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเมือง สภาพดินฟ้าอากาศ การใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ที่แตกต่างกัน เป็นต้น

3) ไม่มีมาตรฐานในการวัดที่แน่นอน เนื่องจากธุรกิจมีหลายประเภทและมีขนาดต่างกันตลอดจนมีข้อบังคับ ระเบียบ วิธี และนโยบายการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างกันเหล่านี้ เป็นผลให้การเปรียบเทียบการวิเคราะห์กระทำได้ไม่ง่ายนัก และไม่สามารถกำหนดมาตรฐานในการวัดออกมาได้อย่างแน่นอนเหมาะสม

4) ข้อมูลมีความไม่เที่ยงตรงหรือเปลี่ยนแปลงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะอาจจะมีการตกแต่งงบการเงินตอนปิดบัญชีให้ตัวเลขที่สวยงาม อ่านสะดวก หรือมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เช่น รายการเงินสดอาจมียอดคงเหลือสูงโดยการกู้ยืมเงินระยะสั้นจากธนาคารมา สิ้นค้าคงเหลือที่มีประมาณสิ้นค้าคงเหลือลดลง หรือมีการชำระหนี้ก่อนวันสิ้นงวดบัญชี เพื่อให้ดูว่ามีเครดิตดีแล้วเริ่มขอกู้ใหม่ในวันต้นงวดบัญชีใหม่ เป็นต้น ในบางครั้งข้อมูลที่ได้ในงบการเงินจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามฤดูกาล หรือเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นพิเศษ เช่น ในกิจการที่ผลการดำเนินงานขึ้นลงตามฤดูกาล ก็จะมีการขายสินค้าได้มากเฉพาะฤดูกาลเพียงไม่กี่เดือน เป็นผลให้ยอดขายจะสูงมากเมื่อมีการวิเคราะห์งบการเงินช่วงเวลานั้นก็อาจทำให้เข้าใจกิจการมีการขายสินค้าได้มากตลอดทั้งปี

5) การเปลี่ยนแปลงค่าของเงินที่ใช้เป็นหน่วยวัดทางบัญชี ทำให้การเปรียบเทียบอัตราส่วนมีความหมายน้อยลง หรือเกิดความไม่แน่นอน เพราะอัตราส่วนนั้นคำนวณจากตัวเลขที่มีค่าของเงินแตกต่างกัน เช่น สินทรัพย์ถาวรที่ซื้อในสมัยก่อนมีราคาต่ำกว่าสินทรัพย์ถาวรแบบ

เดียวกัน แต่ชื่อในปัจจุบันซึ่งเป็นราคาสูงมากจึงทำให้ผลการคำนวณอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของปีปัจจุบันต่ำกว่าปีก่อน จนเปรียบเทียบและประเมินผลคลาดเคลื่อนไปว่าการใช้สินทรัพย์ของปีปัจจุบันต่ำกว่าปีก่อนๆ

6) การจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์บางครั้งไม่สามารถจัดหาข้อมูลมาได้ต้องอาศัยข้อมูลที่ผู้อื่นจัดทำไว้ เช่น จากหน่วยงานของรัฐ หรือวารสารทางธุรกิจต่างๆ ซึ่งการจัดทำข้อมูลมาอาจไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือมีความไม่เที่ยงตรงแอบแฝงอยู่

7) คุณพินิจของผู้วิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์อาจมีคุณพินิจต่อผลการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันไปทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การแปลความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์จะถูกต้องหรือมีความหมายเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพทางด้านคุณพินิจของผู้วิเคราะห์ด้วย

4. แนวคิดการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis)

4.1 แนวทางการวิเคราะห์ทางการเงิน แบบ CAMELS Analysis

CAMELS Analysis เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดย CAMELS Analysis ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการ ผู้วิเคราะห์ควรต้องนำโครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์มาร่วมวิเคราะห์ด้วยเพื่อสะท้อนถึงผลการบริหารจัดการของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2548)

4.2 วัตถุประสงค์การวิเคราะห์

การประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

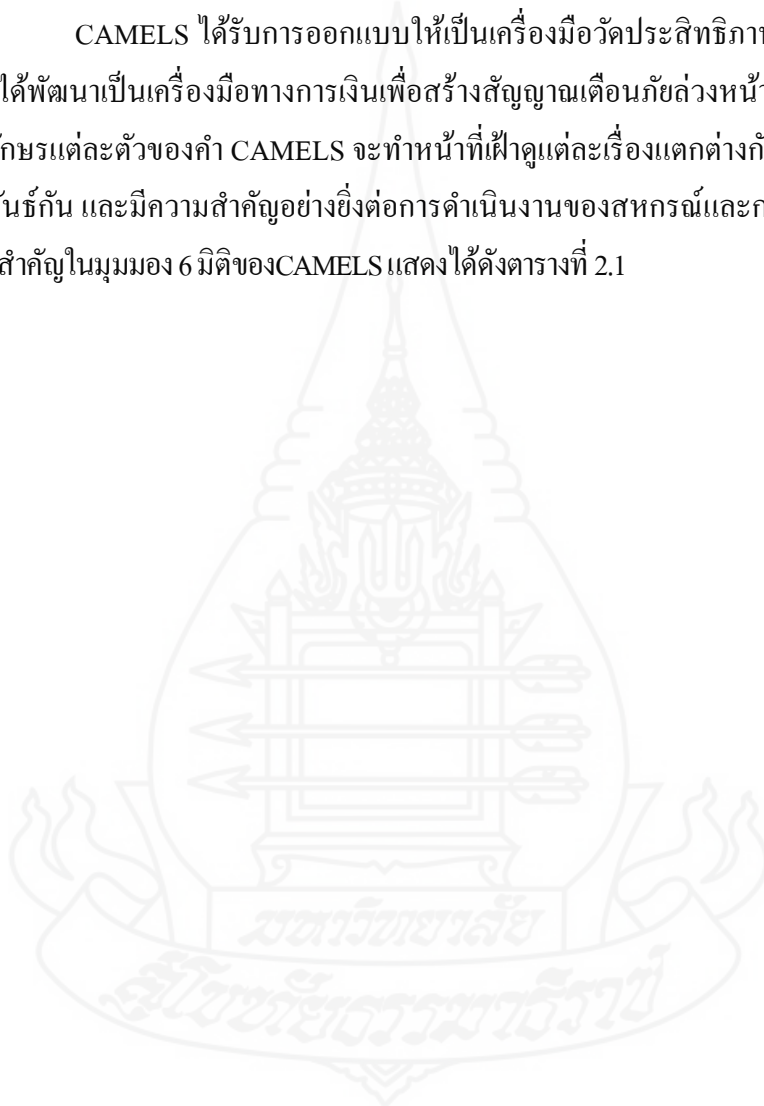
1. เพื่อชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภายในเวลาที่เหมาะสม
2. เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์เพื่อให้สามารถวางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลา รวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์

3. เสนอผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผลเสียหาย

4. เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

4.3 การวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS ANALYSIS : 6 DIMENSIONS)

CAMELS ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน และต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ CAMELS จะทำหน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่ทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรองค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติของCAMELS แสดงได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
	อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	อัตราส่วนยิ่งน้อย แสดงถึงกิจการมี อัตราหนี้สินต่ำ สามารถก่อหนี้ได้อีก
มิติ 1 ความเสี่ยง ของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง (C : Capital strength)	อัตราทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงกิจการ มีความมั่นคงสูง
	อัตราการเติบโตทุน ของสหกรณ์ (%)	$\frac{(\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งมาก แสดง ประสิทธิภาพในการระดมทุนของ สหกรณ์สูง
	อัตราการเติบโต ของหนี้ (%)	$\frac{(\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงอัตรา การก่อหนี้ต่ำ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วน ของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงผลตอบแทนที่จะ ได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูง
	อัตราการค้างชำระ(%) (สำหรับภาคการเกษตร)	$\frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}}$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงความสามารถใน การบริหารลูกหนี้มีประสิทธิภาพสูง
มิติ 2 คุณภาพของ สินทรัพย์	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ*}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนรอบยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถในการ บริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพสูง
(A : Asset quality)	อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงความสามารถในการ ใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิด ผลตอบแทนสูง

* หมายถึง รายได้ธุรกิจหลัก

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
	อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	$\frac{(\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละสูง แสดงถึงการขยายตัวของกิจการมีการเติบโตของสินทรัพย์สูง
มิติ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร (M : Management Ability)	อัตราการเติบโตของธุรกิจ * (%)	$\frac{(\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}) \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง

* หมายถึง ธุรกิจสหกรณ์ : ยอดเพิ่มระหว่างปีแต่ละธุรกิจ (รับฝากเงิน ให้เงินกู้ จัดหาสินค้า รวบรวม ให้บริการอื่นๆ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)	อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยกำไรต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูงแสดงถึง ความสามารถในการทำกำไร
	อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{เงินฝากสมาชิก+ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึง เงินออมสมาชิกมาก
	อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้+ลูกหนี้การค้า+ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อคน อัตราส่วนยิ่งต่ำ แสดงถึง หนี้สินของสมาชิกมีน้อย
	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ กำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งต่ำแสดงถึงประสิทธิภาพใน การควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับ กำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 4	อัตราการเติบโตของทุน สำรอง (%)	$\frac{(\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุน สำรองยิ่งมาก
	อัตราการเติบโตของทุน สะสมอื่น (%)	$\frac{(\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุน สำรองยิ่งมาก
การทำกำไร (E : Earning Sufficiency)	อัตราการเติบโตของ กำไร (%)	$\frac{(\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}) \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของกำไร สุทธียิ่งมาก
	อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขาย/บริการ(ธุรกิจหลัก)}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถใน การบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 5 สภาพคล่อง (L: Liquidity)	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	อัตราส่วนยิ่งมาก ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง
	อัตราหมุนขอสินค้า (ครั้ง) (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	อัตรายิ่งสูง แสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว
	อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$	จำนวนยิ่งน้อยวัน แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่จำหน่ายออกได้เร็ว
	อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$	ร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีอัตราสูงเทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
<p>มิติ 6 ผลกระทบ ธุรกิจ (S : Sensitivity)</p>	<p>ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของ ธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มี ผลกระทบในแง่ลบต่อ ธุรกิจ</p>	<p>ความเสี่ยง/ผลกระทบของธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยแวดล้อม ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วย ภาวะคู่แข่ง ทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบาย ช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่ เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ภัย ธรรมชาติ ฯลฯ</p>	

4.3.1 มิติที่ 1 : C - Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือ ความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับหรือป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปแบบของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลัก การมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสียหายต่างๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่สามารถถอนได้และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทน หากเงินทุนภายนอก (เงินกู้ยืม) มากกว่าทุนของสหกรณ์ แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยงของเงินทุน การก่อหนี้ในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยง จากสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลนี้น้อยกว่าทุนของสหกรณ์ ย่อมสามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตัวเอง และสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้ หากผลนี้มากกว่าทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยง ต้องระดมทุน และบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยงการให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งของทุนสหกรณ์หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ดี หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

4.3.2 มิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงคลังและสินทรัพย์รวมการลงทุนในสินทรัพย์ เสี่ยงหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือจมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ คุณภาพสินทรัพย์ มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของสำรองต่อการด้อยคุณภาพของสินทรัพย์เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ เช่นกรณีของการมีหนี้ที่ค้างชำระและสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่ สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และการให้ผลตอบแทน คุณภาพสินทรัพย์ที่ดีสามารถแปลงเป็นรายได้ สินทรัพย์หมุนเวียน ให้ผลตอบแทนเท่าไร วัดจากอัตรากำไร หรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่า คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราต่ำแสดงว่าสินทรัพย์

ด้วยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้ สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

4.3.3 มิติที่ 3 : *M – Management capability* : **ขีดความสามารถในการบริหาร**

ขีดความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำ พหุองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่ กิจการเผชิญอยู่การบริหารจัดการและ โครงสร้างธุรกิจ ทุกธุรกิจต้องมีความสมดุลกัน ประเภท สหกรณ์กับ โครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ เช่น สหกรณ์ ประเภทการเกษตร เน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขีดความสามารถบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการ ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบข้อบังคับ และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีผลต่อสภาพคล่อง และการ ทำ กำไรของสหกรณ์ บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

4.3.4 มิติที่ 4 : *E – Earning sufficiency* : **การทำกำไร**

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจ ที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำ และเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึง คุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไร ขึ้นอยู่กับการบริหารควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้ กับค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามี กำไรขั้นต้นหรือไม่ หากบริหารค่าใช้จ่ายดีมีประสิทธิภาพ กำไรสูง ตรงข้ามบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดี ไม่เหมาะสมกับรายได้ กำไรต่ำ รวมถึงอัตรากำไรขั้นต้นดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงานให้อยู่ในอัตรากำไรที่ต่ำ

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์มิได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่ มุ่งเน้นสมาชิกเป็นหลัก ซึ่งมีฐานะเป็นทั้ง ผู้ให้และผู้รับบริการ กำไรจึงขึ้นอยู่กับการมีคุณภาพชีวิต ที่ดี การมีวินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก หากสมาชิกมีอัตราหนี้สิน มากกว่าเงินออม กำลังความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกลดลง ส่งผลต่อรายได้และฐานะการเงิน ของสหกรณ์

4.3.5 มิติที่ 5 : *L – Liquidity* : **สภาพคล่อง**

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความ เพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียง เงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถ

เปลี่ยนเป็นเงินสด ได้ง่ายสภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จาก สัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด ความเพียงพอของสภาพคล่อง แต่ความต้องการใช้เงิน พิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนหากสินทรัพย์หมุนเวียน มากกว่า ถือว่ามีสภาพคล่องดี หรือมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน อย่างไรก็ตามต้อง พิจารณาตัวสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน มีสินทรัพย์สภาพคล่องดำรง ไว้เพียงพอต่อภาระผูกพันทางการเงิน หรือสหกรณ์มีแหล่งที่มาของกระแสเงินสดเพียงพอกับภาระ ผูกพันทางการเงินที่จะถึงกำหนดหรือไม่ สาเหตุหลักของการขาดสภาพคล่องนั้นมาจากการบริหาร สินทรัพย์และหนี้สินไม่ดีพอ รวมถึงปัญหาจากผลการดำเนินงาน เช่น มีภาระหนี้สินระยะสั้นมาก การถอนเงินฝากมากกว่าปกติ การนำเงินกู้ยืมระยะสั้นไปให้กู้ระยะยาว เป็นต้น ดูรอบของการ เปลี่ยนเป็นเงินสด หรือกระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอหรือไม่ เช่น อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระ หนี้ได้ตามกำหนดต่อหนี้ถึงกำหนดชำระและอายุเฉลี่ยของสินค้า เป็นต้น

4.3.6 มิติที่ 6 : S - Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มี ผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยง พิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ สาเหตุการเกิดปัจจัยเสี่ยง อาจมาจาก ภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤต ภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ อัน ประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของ ภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อ ธุรกิจของสหกรณ์

บทสรุป

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการ ประยุกต์ใช้ CAMELS ANALYSIS เป็นการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อฝ่ายบริหาร ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงิน ในมุมมอง 6 มิติ ได้แก่ มิติ 1 ความ เพียงพอของเงินทุนสหกรณ์ต่อความเสี่ยง มิติ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติ 3 ชีตความสามารถใน การบริหาร มิติ 4 การทำกำไร มิติ 5 สภาพคล่อง และมิติ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

5. ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย

5.1 ความหมายของข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย

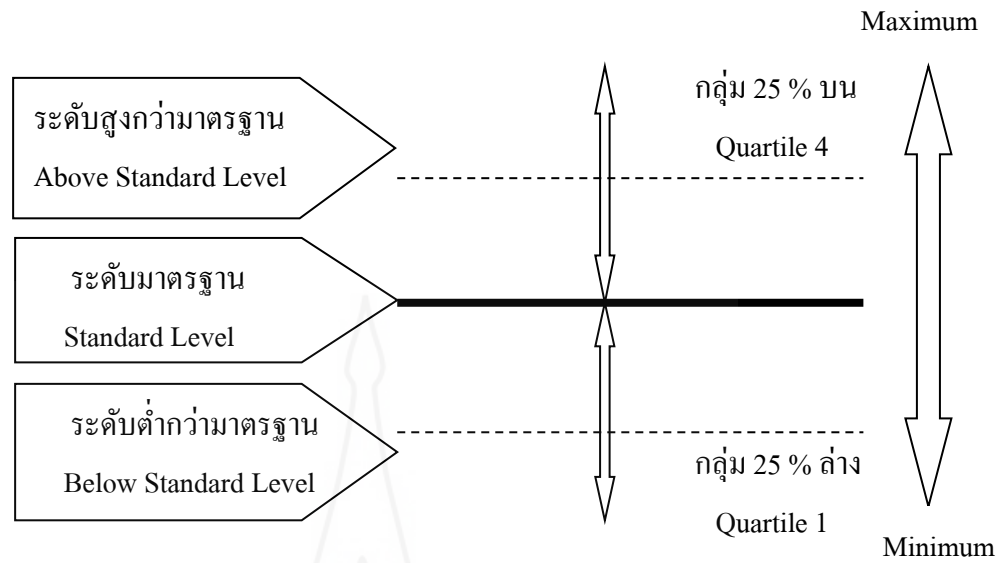
(Average of Financial Data and Ratio of Cooperative and Farmer Groups : Peer Group)

หมายถึง ค่าเฉลี่ยของข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉพาะที่ดำเนินงานและไม่มีส่วนขาดแห่งทุน (ทุนติดลบ) ที่สามารถอธิบายให้เห็นถึงลักษณะของข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามประเภทสหกรณ์ รูปแบบย่อยของสหกรณ์ และแบ่งแยกตามขนาดนั้นๆ โดยเป็นเครื่องมือหนึ่งจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิง ในการเทียบเคียงทางการเงินภายในกลุ่มที่มีขนาด ประเภท ช่วงเวลาและสถานการณ์เดียวกัน เพื่อวิเคราะห์เทียบเคียงในด้านต่างๆ ผู้การเฝ้าระวังทางการเงินให้รู้จักตนเอง โดยตีความหมายข้อมูลจากงบการเงินเพื่อให้มองเห็นภาพของฐานะการเงินและโครงสร้างการเงินวิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็งทางการเงิน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

การประยุกต์ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อ เทียบเคียงตำแหน่งหรือผลการดำเนินงานภายในกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อ วิเคราะห์รายการต่าง ๆ ทราบจุดอ่อนจุดแข็งติดตามและวิเคราะห์ถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้นมีการปรับปรุง ปรับตัวและแก้ไขปัญหาอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตแก่ผู้บริหารสหกรณ์ โดยเน้นถึงการเข้าใจโครงสร้างการเงินและติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ : 2554)

5.2 ระดับเทียบเคียง

ในการจัดระดับเทียบเคียงมาตรฐานการเงิน เพื่อวัดประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินนั้น อาจมีความหมายเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ โดยประยุกต์ใช้ในการเทียบเคียง 3 ระดับ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การจัดระดับเทียบเคียงมาตรฐานการเงิน

5.2.1 ระดับสูงกว่ามาตรฐาน (Above Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานควรจะมี ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ในระดับสูงกว่าค่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน

5.2.2 ระดับมาตรฐาน (Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับมาตรฐานที่เพียงพอควรจะมี ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ในระดับค่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน และหากต้องการพัฒนาให้ดีขึ้นอาจอ้างอิงกับกลุ่มที่ต้องการวิเคราะห์ โดยคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสมที่จะทำได้

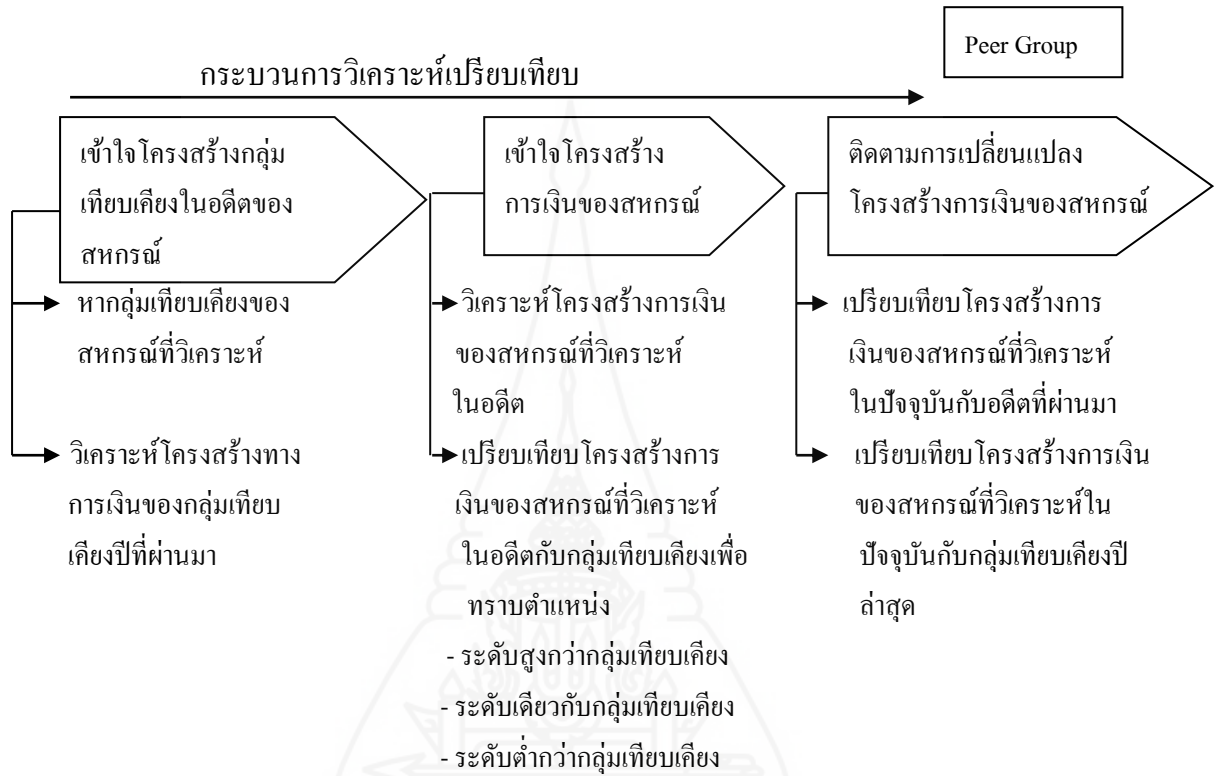
5.2.3 ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน (Below Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานควรจะมี ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน

5.2.4 กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง

การเข้าใจโครงสร้างการเงินในอดีตจะช่วยทำให้ผู้วิเคราะห์สามารถคาดการณ์แนวโน้มอนาคตถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ดังนั้น จึงเน้นการเข้าใจโครงสร้างการเงิน

และติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดกระบวนการวิเคราะห์ 3 ระดับดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 กระบวนการวิเคราะห์ที่เทียบเคียง

5.2.5 เข้าใจโครงสร้างการเงินของกลุ่มเทียบเคียงในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

- 1) หากกลุ่มเทียบเคียงของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ก่อนเป็นลำดับแรก โดยใช้ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์เฉลี่ย (Peer Group) ตามประเภท ขนาด โดยรวมของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อการพัฒนา
- 2) วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินกลุ่มเทียบเคียงปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ เป็นการดูทั้งระบบว่าระบบที่สหกรณ์อยู่เป็นอย่างไรในระบบมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และสหกรณ์ควรต้องปรับปรุงอย่างไร

5.2.6 เข้าใจโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

- 1) วิเคราะห์โครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีต

2) เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีตกับกลุ่มเทียบเคียงโดยนำโครงสร้างการเงินในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ มาเปรียบเทียบกับโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มเทียบเคียง (Peer Group) เพื่อทราบตำแหน่งของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ว่าอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่มเทียบเคียงใน 3 ระดับ

- ระดับสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง
- ระดับเดียวกันกับกลุ่มเทียบเคียง
- ระดับต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง

ทั้งนี้ต้องหาสาเหตุของความแตกต่าง ซึ่งนับว่าเป็นการดูโครงสร้างเริ่มต้น โดยเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ที่วิเคราะห์นั้นกับกลุ่มเทียบเคียงที่สหกรณ์นั้นอยู่

5.2.7 ติดตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

1) เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในปัจจุบันกับโครงสร้างการเงินในอดีตที่ผ่านมาพร้อมทั้งหาสาเหตุของความแตกต่าง

2) เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ในปัจจุบันว่าดีกว่า หรือ ด้อยกว่า กลุ่มเทียบเคียงปีล่าสุดพร้อมหาสาเหตุของความแตกต่าง

สุดท้ายจากกระบวนการวิเคราะห์ที่กล่าวข้างต้น จะได้ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือยังคงมีปัญหาอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อที่ผู้วิเคราะห์จะสรุปเป็นข้อสังเกตแนะนำในการติดตามการบริหารการเงินต่อผู้บริหารงานสหกรณ์ต่อไป

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัมปนาท ถึงนาค (2550 : 61-62) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นนทบุรี จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการเงิน อยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือส่วนใหญ่อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กรมตรวจบัญชีกำหนดไว้ โดยพิจารณาด้านสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์มีส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน หากพิจารณาคูส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้วพบว่าสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้การค้า จึงทำให้สภาพคล่องของ สกต.นนทบุรี จำกัด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ ด้านประสิทธิภาพในการจัดการสินทรัพย์ พบว่าประสิทธิภาพการลงทุนในสินทรัพย์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สหกรณ์ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สามารถสร้างยอดขาย/บริการ

ได้ต่ำมาตรฐาน ด้านความสามารถในการบริหารหนี้ พิจารณาความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง พบว่าเจ้าหนี้มีความเสี่ยงเนื่องจากผลของการก่อหนี้ทำให้สหกรณ์ต้องรับภาระดอกเบี้ยซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของสหกรณ์สูง ด้านความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์มีผลการดำเนินงานมีผลกำไร แต่เมื่อเทียบกับรายได้รวมแล้วต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 2) ด้านการบริหารจัดการ พบว่าสหกรณ์สามารถปฏิบัติตามแผนโดยรวม และดำเนินกิจกรรมตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ถึงปี 2552

นัคดา เทศะประสาน (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก จนถึงปัจจุบันเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ตามมาตรฐานการจัดชั้นของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และการดำเนินงานโดยภาพรวม 5 ปี มีผลประกอบการขาดทุนรวม 3 ปี ซึ่งมีความเสี่ยงสูง ด้านความเพียงพอของเงินทุนและคุณภาพของสินทรัพย์อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงลูกหนี้ค้างชำระไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ประกอบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ สูงไม่คุ้มกับรายได้ จึงส่งผลให้สหกรณ์ดำเนินงานขาดทุน และส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ต้องเลิกกิจการได้

ประดิษฐ์ จันทร์สุภา (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบ้านหมี่ จำกัด จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการเงิน สหกรณ์มีโครงสร้างของของทุนดำเนินงาน ส่วนใหญ่มาจากทุนของสหกรณ์เอง ถือว่าเป็นโครงสร้างที่มีความแข็งแกร่ง มีเงินทุนเพียงพอในการให้บริการกับสมาชิกอย่างทั่วถึง สหกรณ์ได้นำเงินทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนระยะยาวและระยะสั้น ที่มีความมั่นคง และเสี่ยงน้อย สหกรณ์ยังใช้เวทีในการเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจในการนำเงินไปฝากกับสหกรณ์อื่น ซึ่งได้รับผลตอบแทนสูงกว่านำไปฝากกับธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี สหกรณ์มีความน่าเชื่อถือสำหรับเจ้าหนี้ มีวิธีการจัดเก็บเงินจากลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินทุนเหลือจากการทำธุรกิจ สามารถนำเงินไปลงทุนให้ได้ผลตอบแทน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับสหกรณ์ และยังมีอัตรากำไรสุทธิสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกลุ่ม ซึ่งแสดงว่าสหกรณ์ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อัตรากำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลง 2) ด้านกระบวนการภายในสหกรณ์ไม่มีค่านิยมร่วม จะมีเพียงแต่แผนงาน เป้าหมายองค์กร วิสัยทัศน์ กลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันเท่านั้น หากสหกรณ์มี (Share Value) หรือคุณค่าร่วมกันของสมาชิกก็จะเป็นศักยภาพภายในที่ทรงพลังจะขับเคลื่อนสหกรณ์โดยคนในสหกรณ์ทุกฝ่าย นับตั้งแต่ สมาชิกเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการดำเนินการ ให้สู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาคม โยริยะ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเวียงป่าเป้า จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินงานของสหกรณ์โดยภาพรวมสหกรณ์ประสบปัญหาการขาดทุนติดต่อกัน 2 ปี ในปี 2550 และปี 2551 ด้านการเงินสหกรณ์ขาดสภาพคล่องเนื่องจากในธุรกิจสินเชื่อสหกรณ์ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้จากเงินให้กู้ของสมาชิกได้ตามแผนเพียงร้อยละ 47.09 เท่านั้น ด้านกระบวนการภายในสหกรณ์มีการเลิกจ้างผู้จัดการบ่อยมาก จำนวน 3 คน ภายใน 3 ปี ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจ มีการทุจริต สหกรณ์มีการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดจากการดำเนินงานจึงได้มีการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการ มีการศึกษากฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ มีการปรับปรุงหน้าที่ความรับผิดชอบ การฝึกอบรมและการใช้ระบบสารสนเทศ

มะหามัด ฮามิ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรสุโขทัย จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่าโดยภาพรวมสหกรณ์การเกษตรสุโขทัย จำกัด มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีการเงิน 30 มิถุนายน 2548 – 2552 มีผลขาดทุนในปีการเงิน 2548 และสามารถสร้างกำไรตลอดระยะเวลา 4 ปีให้หลัง ทำให้สมาชิกมีความศรัทธาในสหกรณ์เพิ่มขึ้น เห็นได้จากการนำเงินไปฝากในสหกรณ์เพิ่มขึ้นตลอดมา 2) ด้านการวิเคราะห์ทางการเงิน สหกรณ์มีสภาพคล่องโดย ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นก็เพิ่มขึ้น 3) ด้านประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน สภาพคล่องของสหกรณ์ สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้นเพื่อการชำระหนี้ เนื่องจากมีสินทรัพย์หมุนเวียน 1.45 เท่า ของหนี้สิน สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์มีอัตราลดลงเนื่องจากสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น แต่ยังคงอยู่ในอัตราที่ต่ำ กล่าวคือ มีดอกเบี้ยค้างเกินกว่า 50% ของยอดดอกเบี้ยประจำปี

สุวรรณ เพ็ชรสีขาว (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรต้นหยงมีต จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุกธุรกิจของสหกรณ์ที่ดำเนินงานระหว่างปีบัญชี 30 มิถุนายน 2548 – 2552 รวม 5 ปี มีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกัน 4 ปี ตั้งแต่ปี 2548 – 2551 เนื่องจากสหกรณ์มีต้นทุนขาย/บริการ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง และสหกรณ์ดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิเฉพาะปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 จำนวน 84,190.09 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.77 ของยอดขาย/บริการ และสหกรณ์มีแนวโน้มกำไรเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 13.08 ในปี 2552 ซึ่งกำไรในปีดังกล่าวอาจมีผลสืบเนื่องมาจากสหกรณ์ได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาล เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผลกำไรดังกล่าวยังมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอ

ต่อการชดเชยการขาดทุนในปีก่อนๆ 2) การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน สินทรัพย์หมุนเวียนของ สหกรณ์ลดลง แต่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น กลับเพิ่มขึ้น และมีหนี้สิน หมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน ในขณะที่เดียวกันสหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนลดลง แต่หนี้สิน ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นในปริมาณมากและทุนของสหกรณ์ลดลง โดยมีส่วนขาดแห่งทุนต่อเนื่องมา ตั้งแต่ปีบัญชี 2548 – 2552ซึ่งในปีบัญชี 2552 มีส่วนขาดแห่งทุนสูงถึง 2,025,599.48 บาท และมียอด ขาดทุนสะสม 3,267,208.06 บาท อาจส่งผลกระทบต่อให้สหกรณ์ต้องเลิกกิจการได้หากไม่เร่งฟื้นฟู ฐานะกิจการ

พวงเพ็ชร พรหมพงษ์ (2553:บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ห้บการเงินของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า (1) สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่มี โครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมสูง สหกรณ์จึงมีรายได้หลักจากดอกเบี้ย รับ การจัดหาเงินทุนมาจากการก่อหนี้จากภายนอกมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก สำหรับการ หมุนของสินค้ำสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ ไม่สอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป และใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิด รายได้ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่ สมาชิกมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ ยกเว้นสหกรณ์ การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สมาชิกไม่มีโอกาสได้รับเงินปันผลและเฉลี่ยคืน เนื่องจากสหกรณ์มีผล ขาดทุนสะสม (2) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด สตูล พบว่า สหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 แห่งขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วต่ำกว่ามาตรฐานมาก สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มี ความสามารถในการใช้สินทรัพย์สภาพคล่องชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ดีกว่าสหกรณ์อื่น ในด้าน ความสามารถในการก่อหนี้สิน สหกรณ์การเกษตรระงู จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่า สหกรณ์อื่นแต่ต่ำกว่ามาตรฐาน จึงมีความเสี่ยงทางการเงินสูง ส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ได้ดี ที่สุด สำหรับความสามารถในการทำกำไร ของสหกรณ์การเกษตร ท่าแพ จำกัด มีอัตราส่วน ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าสหกรณ์อื่น แต่ต่ำกว่ามาตรฐาน

ศิริรัตน์ หมวดป็ชชา (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและ ฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพทั่วไป ของสหกรณ์ของการเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ได้รับการจัด ทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2520 มีสมาชิกแรกตั้งเพียง 184 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 687 คน มีคณะกรรมการ จำนวน 12 คน ฝ่าย

จัดการ จำนวน 5 คน ดำเนินธุรกิจหลัก 3 ประเภท คือ รับฝากเงินจากสมาชิก ให้เงินกู้แก่สมาชิก และจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (2) ผลการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด ตั้งแต่ปี 2550 - 2554 พบว่า สหกรณ์มีความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากทุนส่วนใหญ่เป็นทุนของสหกรณ์เอง ส่วนสภาพคล่อง พบว่าสหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ไม่ขาดสภาพคล่อง ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับการบริหารเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น และเงินให้กู้ยืมเป็นสำคัญ สำหรับ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในรอบ 5 ปี ปรากฏว่า ปี 2554 มีกำไรสุทธิสูงกว่าทุกปี กำไรที่เพิ่มขึ้นเกิดจากค่าใช้จ่ายที่ลดลง ซึ่งเกิดจากความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะ อัตราหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าอัตราเงินออมต่อสมาชิก สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น สหกรณ์ควรนำเงินทุนที่มีอยู่ไปดำเนินงานให้เกิดรายได้ให้เพียงพอกับภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดขึ้น รวมทั้งควรจะได้พิจารณาอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากให้สัมพันธ์กับความสามารถในการหารายได้ของสหกรณ์ และภาวะดอกเบี้ยของสถาบันการเงินต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลจากรายงานกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นเอกสารที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ตรวจรับรองแล้ว โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ใช้วิธีเลือกเฉพาะเจาะจงปีที่ใกล้เคียงปัจจุบันมากที่สุด โดยเลือกงบการเงินย้อนหลัง 5 ปี ได้แก่ ปี 2552 ถึง 2556

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย เครื่องมือวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์แนวดิ่ง (Vertical Analysis)

เป็นการวิเคราะห์งบการเงินโดยเปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของงวดเดียวกันหรือปีเดียวกัน โดยจะกำหนดให้สินทรัพย์รวมเป็นฐานในการเปรียบเทียบ ซึ่งฐานดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 100 แล้วจะพิจารณาว่ารายการอื่นๆ ในงบการเงินเดียวกันมีค่าเป็นร้อยละเท่าไรของตัวฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

2.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Percentage Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ โดยใช้อัตราร้อยละของปีฐาน ซึ่งวิธีนี้จะใช้ปีบัญชี 2552 ปีฐานเพียงปีเดียว โดยเทียบปีดังกล่าวให้เป็นร้อย แล้วนำข้อมูลของปีบัญชี 2553 - 2556 ซึ่งเป็นรายการเดียวกันเทียบกลับมาสู่ปีฐานทุกปี ตลอดช่วงเวลาที่ต้องการวิเคราะห์

2.3 การวิเคราะห์ห้บการเงินโดยใช้ CAMELS Analysis

เป็นเครื่องมือในการประเมินฐานะทางการเงินและวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ใน 6 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital strength)

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset)

มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management capability)

มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning sufficiency)

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และผู้จัดการสหกรณ์

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน ปีบัญชี 2552 – 2556 รวม 5 ปี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวคิด มีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของรายการที่ต้องการหา} = \frac{\text{ข้อมูลตัวเลขรายการที่ต้องการของปีนั้น}}{\text{สินทรัพย์รวมของปีเดียวกัน}} \times 100$$

2. การวิเคราะห์โดยวิธีแนวนอน มีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการหา} = \frac{\text{ข้อมูลตัวเลขปีที่ต้องการหา} \times 100}{\text{ข้อมูลตัวเลขปีฐาน}}$$

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินแบบ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ เป็นเครื่องมือในการประเมินฐานะทางการเงินและวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ใช้ข้อมูลทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2552 - 2556 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากรายการทางการเงินต่างๆ ในงบดุลและงบกำไรขาดทุนเพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ และเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเงิน และผลการดำเนินงานธุรกิจดังกล่าว ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ดูความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ชุด โดยให้ตัวหนึ่งเป็นตัวตั้ง อีกตัวหนึ่งเป็นตัวหาร เรียกว่าอัตราส่วน อัตราส่วนที่ได้ต้องนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนที่กำหนดให้เป็นมาตรฐานคือ ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Average of Financial Data and Ratio of Cooperative and Farmer Groups : Peer Group) ใช้เปรียบเทียบตำแหน่งหรือผลการดำเนินงานภายในกลุ่ม (ขนาด ประเภท เวลา และสถานการณ์เดียวกัน)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี ปี 2552 – 2556 นำมาหาค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ (Peer Group) ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2552 – 2556 เช่นกัน ในการเทียบเคียงมีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบจุดอ่อน จุดแข็ง ติดตามและวิเคราะห์ถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์ว่าควรปรับปรุงการดำเนินงาน หรือมีปัญหาวางไร ทั้งนี้เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตกับผู้บริหารงานสหกรณ์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

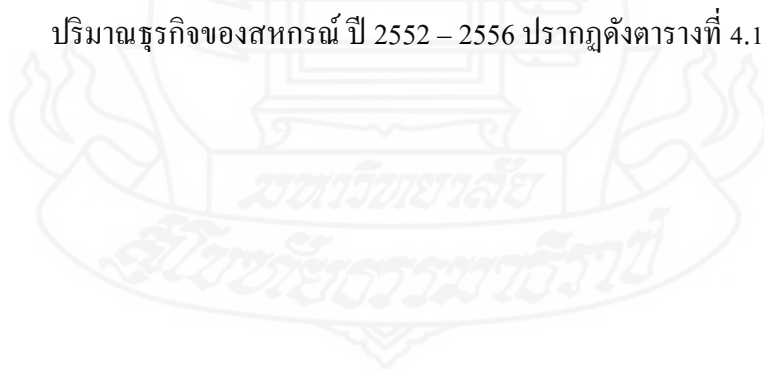
1. ประเภทและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
2. ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

1. ประเภทและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มากในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2552 – 2556 สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ดำเนินธุรกิจหลัก 4 ประเภท คือ

- ธุรกิจรับฝากเงิน
- ธุรกิจสินเชื่อ
- ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
- ธุรกิจรวบรวมผลิตผล

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ ปี 2552 – 2556 ปรากฏดังตารางที่ 4.1

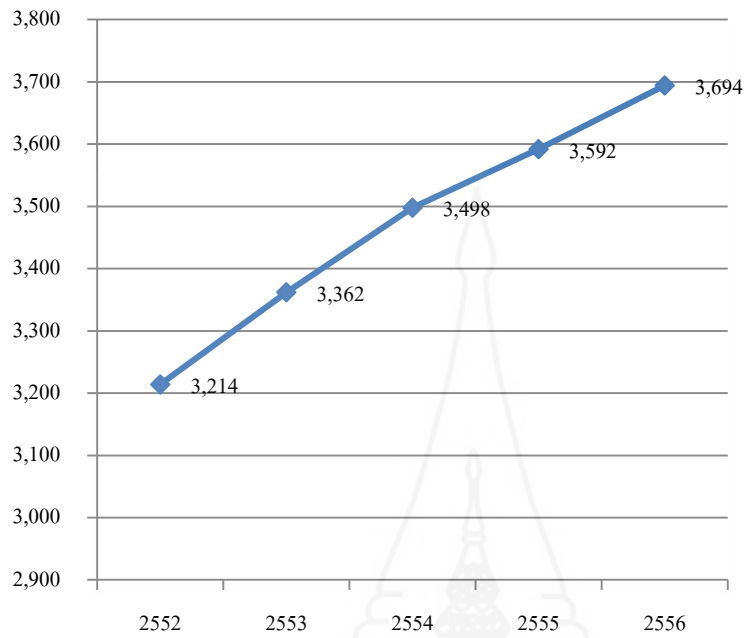
ตารางที่ 4.1 ปริมาณธุรกิจสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ปี 2552 – 2556

ปีบัญชี	จำนวนสมาชิก (คน)	ธุรกิจรับฝากเงิน (บาท)	ธุรกิจสินเชื่อ (บาท)	ธุรกิจจัดหา สินค้ามา จำหน่าย (บาท)	ธุรกิจรวบรวม ผลผลิต (บาท)	มูลค่าธุรกิจรวม (บาท)
2552	3,214	71,155,684.18	148,631,500.00	40,434,798.46	8,775,267.50	268,997,250.14
2553	3,362	84,148,739.38	142,993,000.00	37,528,814.74	424,252.00	265,094,806.12
2554	3,498	124,748,250.18	154,223,000.00	49,841,366.84	411,567.00	329,224,184.02
2555	3,592	142,697,880.81	202,080,300.00	59,372,134.03	-	404,150,314.84
2556	3,694	138,660,557.66	217,547,800.00	66,092,058.80	-	422,300,416.46

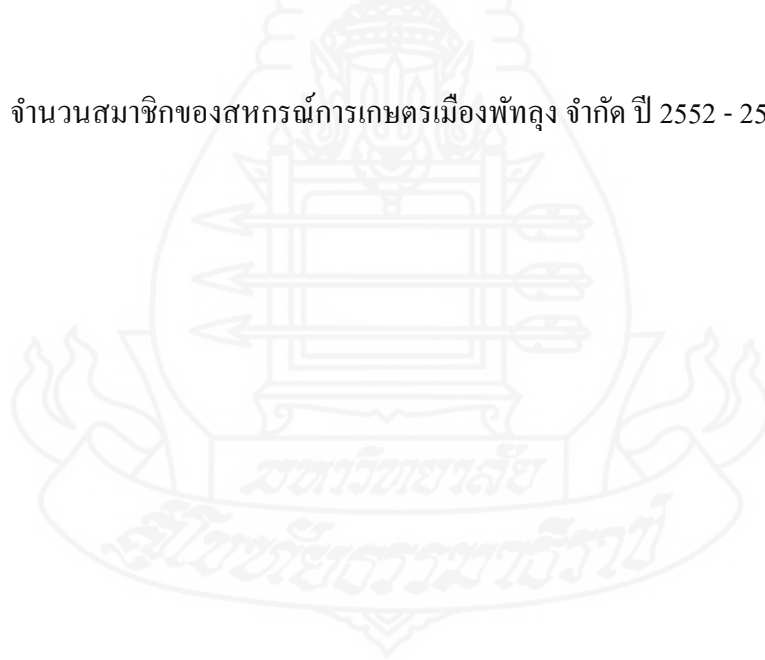
หมายเหตุ : ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน ของทุกปี

จากตารางที่ 4.1 พบว่าในปี 2556 สหกรณ์มีสมาชิก ณ วันสิ้นปี 3,694 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2555 จำนวน 102 คน และเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ตลอดมาดังภาพที่ 4.1 ส่วนมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้นจำนวน 422,300,416.46 บาท ประกอบด้วย ธุรกิจรับฝากเงิน จำนวน 138,660,557.66 บาท ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 217,547,800 บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 66,092,058.80 บาท ในส่วนของธุรกิจรวบรวมผลผลิต สหกรณ์ดำเนินธุรกิจประสบผลขาดทุนต่อเนื่อง ในรอบปีบัญชี 2552 – 2554 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากคณะกรรมการดำเนินการ และผู้จัดการสหกรณ์ สหกรณ์ได้มีมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 ให้หยุดดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิต และให้สรรหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิตมาปฏิบัติงาน และให้เอกชนเช่าทรัพย์สินในส่วน of ธุรกิจรวบรวมผลผลิตไปก่อนจนกว่าสหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจรวบรวมผลผลิตได้ เพื่อแก้ไขปัญหาขาดทุนเฉพาะธุรกิจ โดยภาพรวมจะเห็นว่า ธุรกิจสินเชื่อมีปริมาณธุรกิจสูงสุดทุกปี เมื่อเทียบกับธุรกิจอื่นของสหกรณ์ ดังภาพที่ 4.2

จำนวนสมาชิก (คน)

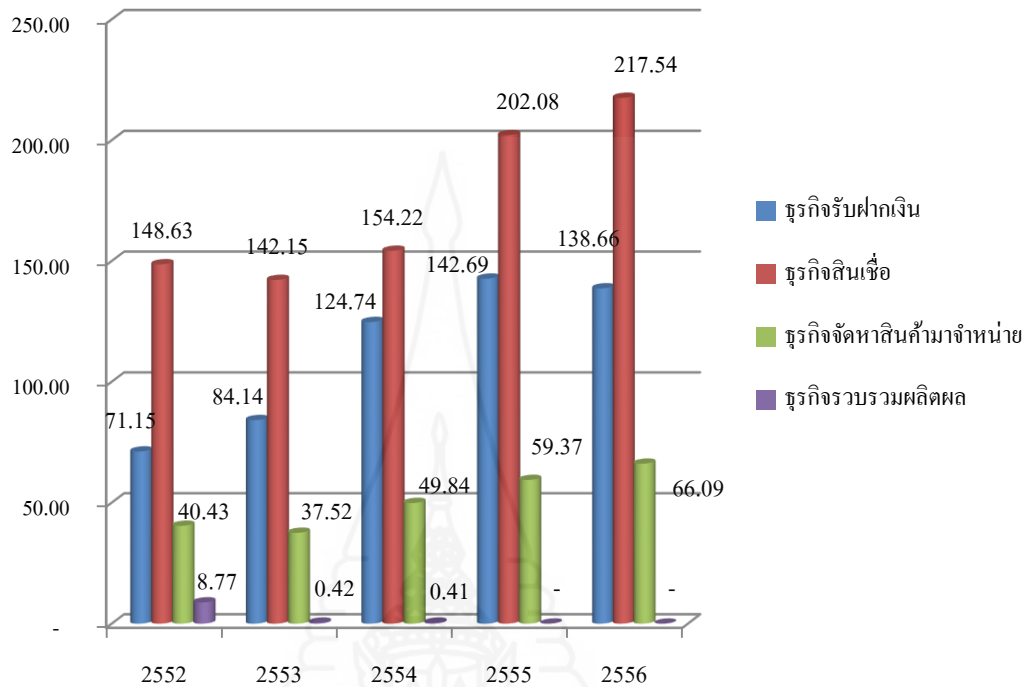

ภาพที่ 4.1 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ปี 2552 - 2556

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

หน่วย : ล้านบาท

ภาพที่ 4.2 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด เปรียบเทียบปี 2552 - 2556

2. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

2.1 การวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่

4.2 – 4.3

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์งบดุลโดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์										
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2,378,222.44	0.77	1,872,183.96	0.55	2,481,480.90	0.67	4,251,585.16	0.97	5,246,599.80	1.03
เงินฝากสหกรณ์อื่น	90,055.66	0.03	93,657.88	0.03	97,404.18	0.03	101,300.33	0.02	105,352,34	0.02
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	77,462,453.00	25.04	85,702,686.00	25.14	88,446,691.00	23.94	98,589,789.00	22.52	106,946,624.00	20.99
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	7,050,860.65	2.28	8,003,992.90	2.35	11,128,109.70	3.01	14,526,236.98	3.32	17,037,791.32	3.34
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ	6,783,380.77	2.19	8,272,565.51	2.43	9,308,060.18	2.52	9,497,269.56	2.17	10,827,437.51	2.12
สินค้าคงเหลือ	975,566.00	0.32	1,372,051.40	0.40	959,902.00	0.26	1,527,596.22	0.35	1,965,342.97	0.39
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	<u>670,915.57</u>	0.22	<u>1,687,466.60</u>	0.50	<u>1,725,610.61</u>	0.47	<u>879,642.75</u>	0.20	<u>1,975,270.11</u>	0.39
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>95,411,454.09</u>	30.85	<u>107,004,604.25</u>	31.39	<u>114,147,258.57</u>	30.90	<u>129,373,420.00</u>	29.55	<u>144,104,418.00</u>	28.28
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน										
เงินลงทุนระยะยาว	399,200.00	0.13	399,200.00	0.12	399,200.00	0.11	399,200.00	0.09	399,200.00	0.08
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	205,729,223.00	66.51	224,840,464.00	65.96	246,252,519.00	66.66	299,894,451.00	68.50	354,306,026.00	69.53
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	1,376,000.00	0.44	1,760,000.00	0.52	1,979,250.00	0.54	1,802,850.00	0.41	2,204,050.00	0.43

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6,266,463.96	2.03	6,728,127.53	1.97	6,377,739.45	1.73	6,201,220.94	1.42	8,482,580.61	1.66
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	150,047.07	0.04	159,547.07	0.04	262,536.07	0.07	113,215.59	0.03	75,048.59	0.02
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	213,920,934.03	69.15	233,887,338.60	68.61	255,271,244.52	69.10	308,410,937.53	70.45	365,466,905.20	71.72
รวมสินทรัพย์	309,332,388.12	100	340,891,942.85	100	369,418,503	100	437,748,357.53	100	509,571,323.20	100
หนี้สินและทุนของสหกรณ์										
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินกู้ยืมระยะสั้น	81,775,563.75	26.44	67,841,257.75	19.90	18,082,835.50	4.90	35,121,364.74	8.02	72,912,164.17	14.31
เจ้าหนี้การค้า	9,300.00	0.003	0.00	0.00	10,000.00	0.003	0.00	0.00	0.00	0.00
เงินรับฝาก	119,019,228.67	38.48	144,539,944.37	42.40	197,747,972.45	53.53	219,653,910.05	50.17	223,908,898.99	43.94
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,598,774.48	0.52	2,361,492.99	0.69	2,671,446.29	0.72	3,093,247.37	0.71	3,734,462.89	0.73
รวมหนี้สินหมุนเวียน	202,402,866.90	65.44	214,742,695.11	62.99	218,512,254.24	59.15	257,868,522.16	58.90	300,555,526.05	58.98
หนี้สินไม่หมุนเวียน										
เงินกู้ยืมระยะยาว	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,500,000.00	0.34	900,000.00	0.18
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	6,594,203.00	2.13	7,561,088.25	2.22	9,574,565.94	2.59	9,704,430.07	2.22	12,576,900.47	2.47
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	6,594,203.00	2.13	7,561,088.25	2.22	9,574,565.94	2.59	11,204,430.07	2.56	13,476,900.47	2.65
รวมหนี้สิน	208,997,069.90	67.57	222,303,783.36	65.21	228,086,820.18	61.74	269,072,952.23	61.46	314,032,426.52	61.63

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ทุนของสหกรณ์										
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่า 10 บาท:										
หุ้น)										
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	63,915,500.00	20.66	76,183,610.00	22.35	95,645,560	25.90	118,685,200.00	27.11	142,701,510.00	28.00
ทุนสำรอง	18,076,496.57	5.84	18,963,323.45	5.56	20,363,168.88	5.51	22,136,000.55	5.06	24,546,142.84	4.81
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	9,636,837.41	3.11	9,719,224.41	2.85	9,279,370.41	2.51	8,619,746.41	1.97	9,177,366.78	1.81
กำไรสุทธิประจำปี	8,706,484.24	2.81	13,722,001.63	4.03	16,043,583.62	4.34	19,270,458.34	4.40	19,113,877.06	3.75
รวมทุนของสหกรณ์	100,335,318.22	32.43	118,588,159.49	34.79	141,331,682.91	38.26	168,711,405.30	38.54	195,538,896.68	38.37
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	309,332,388.12	100	340,891,942.85	100	369,418,503.09	100	437,784,357.53	100	509,571,323.20	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า

ด้านสินทรัพย์

จากการแสดงงบดุลเปรียบเทียบโดยวิธีย่อส่วนตามแนวโน้มของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด พบว่า ด้านสินทรัพย์ปรากฏว่า โครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ตลอด ระยะเวลา 5 ปี สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน แต่มีการเปลี่ยนแปลงไม่มาก กล่าวคือ โครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ลดลงจากร้อยละ 30.85 ของสินทรัพย์รวมในปีบัญชี 2552 เหลือเพียงร้อยละ 28.28 ของสินทรัพย์รวมในปี 2556 ในขณะที่เดียวกันสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนกลับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 69.15 ของสินทรัพย์รวมในปี 2552 เป็นร้อยละ 71.72 ของสินทรัพย์รวมในปี 2556 ซึ่งการปรับตัวเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สาเหตุหลักเกิดจากสหกรณ์นำเงินไปลงทุนในรูปของเงินให้กู้ระยะสั้นน้อยลง ในขณะที่เดียวกันกลับนำเงินไปลงทุนในรูปของเงินให้กู้ระยะยาวเพิ่มขึ้นดังภาพที่ 4.3-1

สินทรัพย์หมุนเวียนที่ลดลงนั้น ส่วนใหญ่ คือ เงินให้กู้ระยะสั้น-สุทธิ โดยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 25.04 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 25.14 ในปี 2553 และลดลงต่อเนื่องเหลือ ร้อยละ 23.94 ร้อยละ 22.52 และร้อยละ 20.99 ในปี 2554, 2555 และ 2556 ตามลำดับ แต่ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.28 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 2.35 ร้อยละ 3.01 ร้อยละ 3.32 และร้อยละ 3.34 ในปี 2553 2554 2555 และ 2556 ตามลำดับ

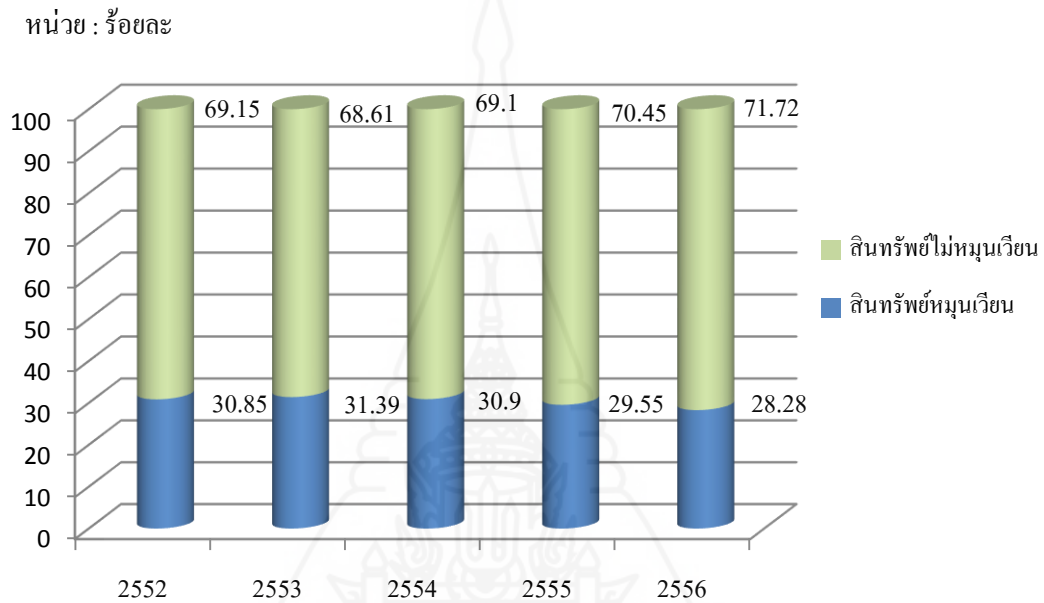
ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์

โครงสร้างของแหล่งเงินทุนของสหกรณ์ ซึ่งมาจากสัดส่วนของหนี้สินและทุนตลอด ระยะเวลา 5 ปี โดยมีสัดส่วนของหนี้สินเปลี่ยนแปลงลดลง ซึ่งมีหนี้สินรวมร้อยละ 67.57 ในปี 2552 และในปี 2556 หนี้สินลดลงเป็นร้อยละ 61.63 ในขณะที่สัดส่วนของทุนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 32.43 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 38.37 ในปี 2556 หากพิจารณาเฉพาะส่วนของหนี้สินหมุนเวียนรวมแล้วมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับหนี้สินรวม คือมีแนวโน้มลดลง โครงสร้างหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญคือ เงินรับฝาก และเงินกู้ยืมระยะสั้น ตามลำดับ

หนี้สินหมุนเวียนที่ลดลงนั้น คือเงินกู้ยืมระยะสั้น โดยมีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากร้อยละ 26.44 ในปี 2552 เหลือร้อยละ 19.90, 4.90 ในปี 2553 และ 2554 ตามลำดับ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.02 แลร้อยละ 14.31 ในปี 2555 และ 2556 ตามลำดับ ในขณะที่หนี้สินไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 2.13 ในปี 2552 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.65 ในปี 2556 แต่ไม่มากนัก ดังภาพที่ 4.3-2

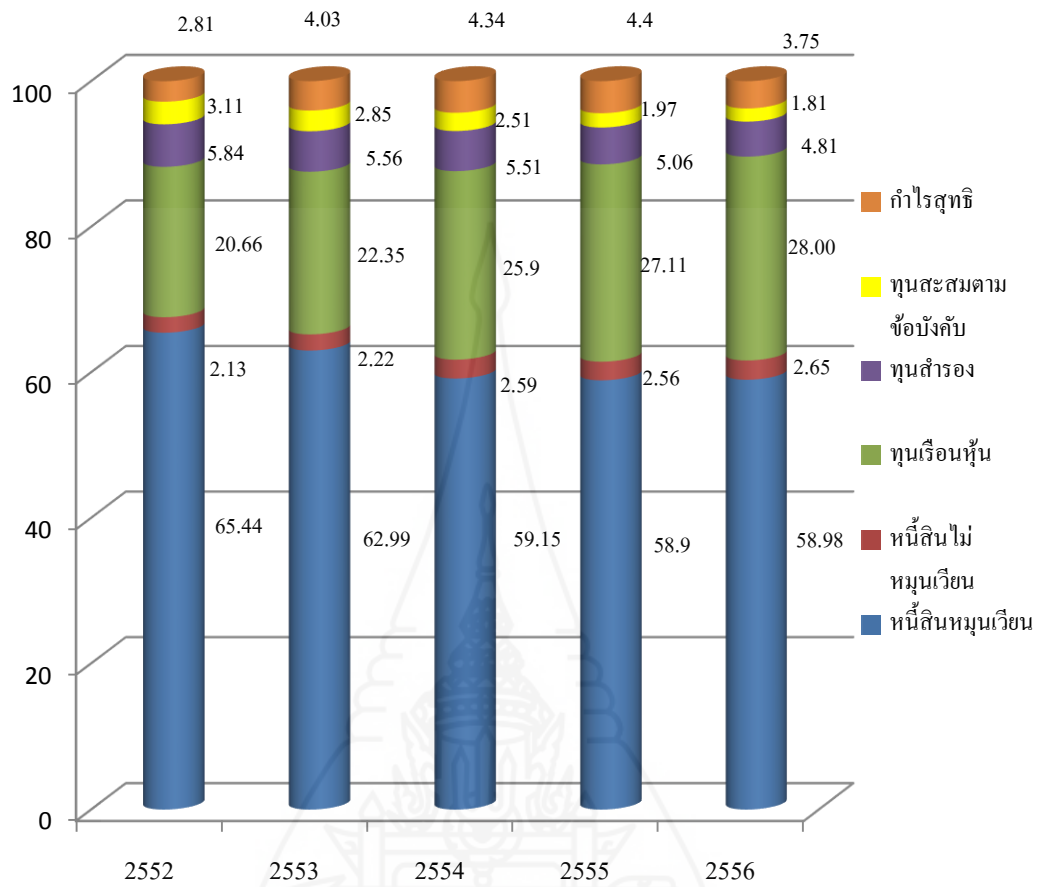
โครงสร้างเงินทุนตลอด 5 ปี สหกรณ์มีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จากหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าเงินทุนจากทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่า

ผลการวิเคราะห์ห้วงคลังข้างต้นทำให้ทราบชัดเจนว่า แต่ละปีสภกรณ์มีการจัดหาเงินทุนมาโดยวิธีใด และนำไปลงทุนในสินทรัพย์ใดบ้าง มากน้อยเพียงใด และมีแนวโน้มในการจัดหาเงินทุนจากการก่อหนี้ลดลงในปี 2556 ซึ่งได้ก่อหนี้สินหมุนเวียน คือ เงินกู้ยืมระยะสั้นลดลงเป็นร้อยละ 14.31 ในปี 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2552 มีเงินกู้ยืมระยะสั้นร้อยละ 26.44

ภาพที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ด้านสินทรัพย์ของสภกรณ์ด้วยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่งเปรียบเทียบปี 2552 – 2556

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ด้วยวิธีร้อยละส่วนตามแนวดิ่งเปรียบเทียบปี 2552 – 2556

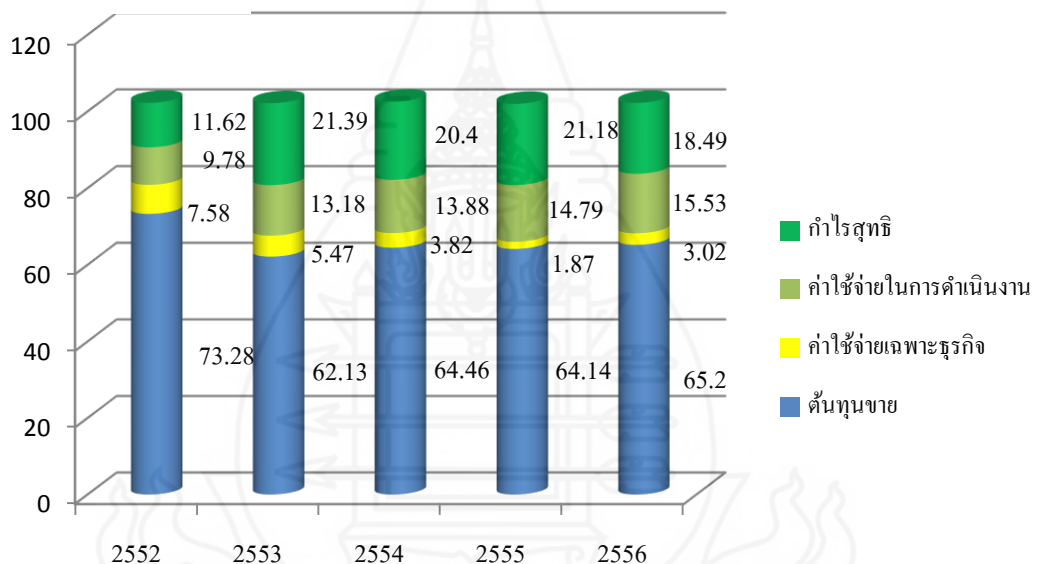
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ขาย/บริการ	74,928,531.69	100.00	64,151,316.10	100.00	78,658,874.95	100.00	90,974,960.10	100.00	103,348,525.37	100.00
หัก ต้นทุนขาย	54,908,611.66	73.28	42,924,902.81	62.13	50,706,708.51	64.46	58,346,921.28	64.14	67,385,908.21	65.20
กำไรขั้นต้น	20,019,920.03	26.72	21,226,413.29	37.87	27,952,166.44	35.54	32,628,038.82	35.86	35,962,617.16	34.80
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	1,134,259.11	1.51	1,321,713.65	2.06	1,509,581.98	1.92	1,553,948.04	1.71	1,956,822.19	1.89
	21,154,179.14	28.23	25,615,219.27	39.93	29,461,748.42	37.46	34,181,986.86	37.57	37,919,439.35	36.69
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	5,681,547.36	7.58	3,510,218.15	5.47	3,005,551.26	3.82	1,703,312.27	1.87	3,124,213.02	3.02
กำไรเฉพาะธุรกิจ	15,472,631.78	20.65	22,105,001.12	34.46	26,456,197.16	33.64	32,478,674.59	35.70	34,795,226.33	33.67
บวก รายได้อื่น	563,172.53	0.75	73,350.41	0.11	503,345.50	0.64	247,138.48	0.27	364,308.69	0.35
รวม	16,035,804.31	21.40	22,178,351.53	34.57	26,959,542.66	34.28	32,725,813.07	35.97	35,159,535.02	34.02
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	7,329,320.07	9.78	8,456,349.90	13.18	10,915,959.04	13.88	13,455,354.73	14.79	16,045,657.96	15.53
กำไรสุทธิ	8,706,484.24	11.62	13,722,001.63	21.39	16,043,583.62	20.40	19,270,458.34	21.18	19,113,877.06	18.49

จากตารางที่ 4.3 พบว่า

กำไรสุทธิของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นลดลงในช่วง 5 ปี ในทิศทางตรงข้ามกับต้นทุนขายโดยในปี 2553 สหกรณ์มีกำไรสุทธิสูงสุดร้อยละ 21.39 ของยอดขาย/บริการ เนื่องจากในปี 2553 สหกรณ์มีต้นทุนขายลดลง จากร้อยละ 73.28 ในปี 2552 เหลือร้อยละ 62.13 ในปี 2553 และเป็นต้นทุนขายที่ต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับงบการเงินทั้ง 5 ปี ในส่วนของค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ มีสัดส่วนที่ลดลงจากร้อยละ 7.58 ในปี 2552 เหลือร้อยละ 1.87 ในปี 2555 และกลับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.02 ของยอดขาย/บริการ ในปี 2556 ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นตลอด 5 ปี จากร้อยละ 9.78 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 15.53 ในปี 2556 จึงส่งผลให้กำไรสุทธิของสหกรณ์มีสัดส่วนลดลงในปี 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2553 ดังภาพที่ 4.4

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์หีบกำไรขาดทุนโดยวิธีย่อส่วนตามแนวจิ่ง เปรียบเทียบปี 2552 – 2556 ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

2.2 ผลการวิเคราะห์แนวโน้ม

ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 ถึง 4.7

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม (ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน)

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์										
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2,378,222.44	100	1,872,183.96	78.72	2,481,480.90	104.34	4,251,585.16	178.77	5,246,599.80	220.61
เงินฝากสหกรณ์อื่น	90,055.66	100	93,657.88	103.99	97,404.18	108.16	101,300.33	112.48	105,352.34	116.98
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	77,462,453.00	100	85,702,686.00	110.64	88,446,691.00	114.18	98,589,789.00	127.27	106,946,624.00	138.06
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	7,050,860.65	100	8,003,992.90	113.52	11,128,109.70	157.83	14,526,236.98	206.02	17,037,791.32	241.64
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ-สุทธิ	6,783,380.77	100	8,272,565.51	121.95	9,308,060.18	137.22	9,497,269.56	140.00	10,827,437.51	159.62
สินค้าคงเหลือ	975,566.00	100	1,372,051.40	140.64	959,902.00	98.39	1,527,596.22	156.58	1,965,342.97	201.46
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	670,915.57	100	1,687,466.60	251.52	1,725,610.61	257.20	879,642.75	131.11	1,975,270.11	294.41
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	95,411,454.09	100	107,004,604.25	112.15	114,147,258.57	119.64	129,373,420.00	135.59	144,104,418.00	151.03
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน										
เงินลงทุนระยะยาว	399,200.00	100	399,200.00	-	399,200.00	-	399,200.00	-	399,200.00	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	205,729,223.00	100	224,840,464.00	119.01	246,252,519.00	119.70	299,894,451.00	145.77	354,306,026.00	172.22
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	1,376,000.00	100	1,760,000.00	127.90	1,979,250.00	143.84	1,802,850.00	131.02	2,204,050.00	160.18

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6,266,463.96	100	6,728,127.53	107.37	6,377,739.45	101.78	6,201,220.94	98.96	8,482,580.61	135.36
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	<u>150,047.07</u>	100	<u>159,547.07</u>	106.33	<u>262,536.07</u>	174.97	<u>113,215.59</u>	<u>75.45</u>	<u>75,048.59</u>	50.02
รวมสินทรัพย์ไม่	<u>213,920,934.03</u>	100	<u>233,887,338.60</u>	109.33	<u>255,271,244.52</u>	119.33	<u>308,410,937.53</u>	144.17	<u>365,466,905.20</u>	170.84
หมุนเวียน										
รวมสินทรัพย์	309,332,388.12	100	340,891,942.85	110.20	369,418,503	119.42	437,748,357.53	141.51	509,571,323.20	164.73

จากตารางที่ 4.4 พบว่า

ด้านสินทรัพย์

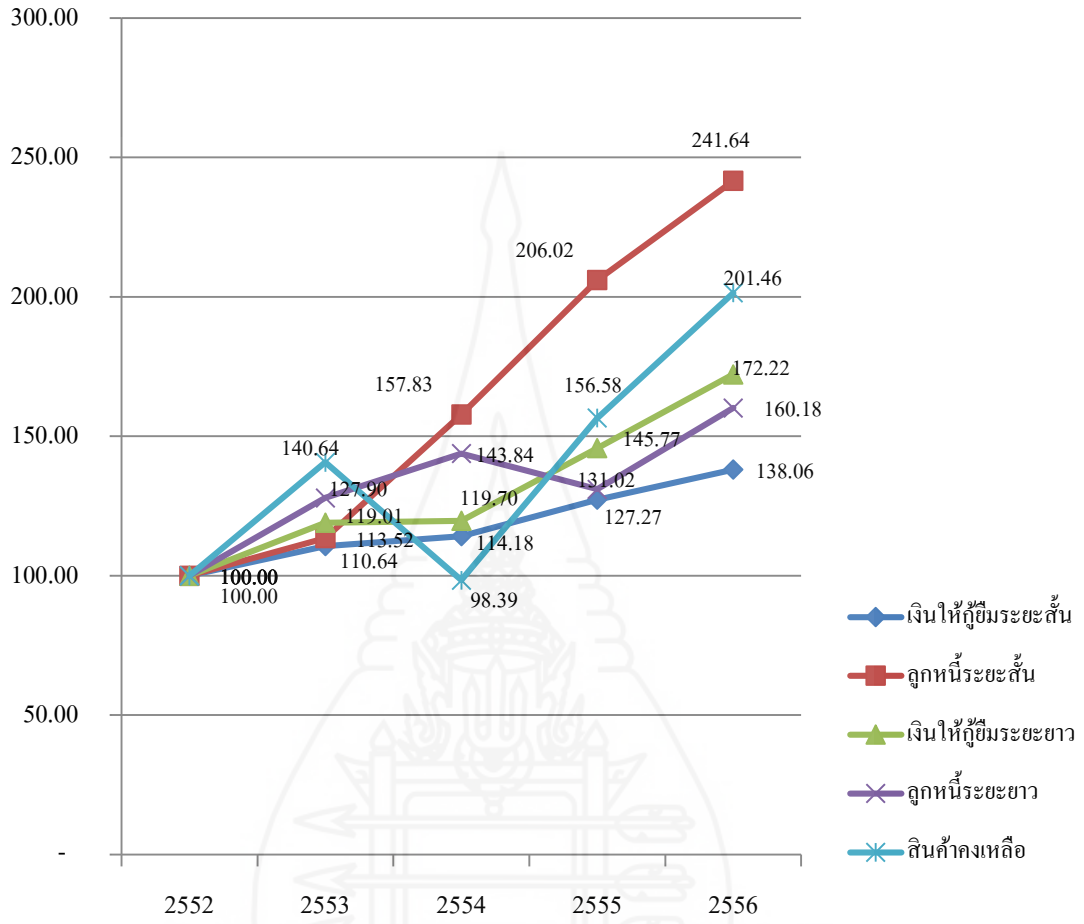
สินทรัพย์รวมของสหกรณ์มีแนวโน้มสูงขึ้นถึงร้อยละ 164.73 ในปี 2556 โดยที่แนวโน้มของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สูงขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 151.03 และ 170.84 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี โดยในปี 2556 เพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 151.03 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน เมื่อพิจารณาในส่วนที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ในปี 2556 มีแนวโน้มสูงสุดถึงร้อยละ 220.61 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ส่วนเงินให้กู้ระยะสั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 138.06 ในปี 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ซึ่งส่งผลให้สหกรณ์มีลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2556 ถึงร้อยละ 241.64 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานเช่นกัน และมีผลกระทบต่อสหกรณ์ทำให้สหกรณ์มีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ-สุทธิ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกๆปีบัญชี โดยมีอัตราร้อยละ 121.95 ในปี 2553 อัตราร้อยละ 137.22 ในปี 2554 อัตราร้อยละ 140.00 ในปี 2555 และในปี 2556 มีอัตราร้อยละสูงสุดคือ ร้อยละ 159.62 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานซึ่งเป็นผลเสียแก่สหกรณ์ และในส่วนของสินค้าคงเหลือของสหกรณ์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากอัตราร้อยละ 140.64 ในปี 2553 ลดลงในปี 2554 เหลือร้อยละ 98.39 แต่ในช่วง 2 ปีบัญชีต่อมา มีการปรับตัวมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 156.58 และอัตราร้อยละ 201.46 ในปี 2555 และ 2556 ตามลำดับ ซึ่งอาจทำให้สหกรณ์สูญเสียโอกาสในการจำหน่ายสินค้าเพื่อสร้างรายได้

ด้านสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2556 มีแนวโน้มสูงสุดร้อยละ 170.84 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน พิจารณาในส่วนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงสุดคือ เงินให้กู้ยืมระยะยาว โดยในปี 2555 มีอัตราร้อยละ 145.77 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 172.22 ในปี 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และในส่วนของลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยในปี 2556 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 160.18 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ซึ่งสหกรณ์ควรคำนึงถึงเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์เพื่อให้มีสภาพคล่องทางการเงินที่ดี เพื่อนำไปใช้หมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจบริการสมาชิก ส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 107.37 ในปี 2553 และมีแนวโน้มลดลงเหลือร้อยละ 101.78 และร้อยละ 98.96 ในปี 2554 และ 2555 ตามลำดับ แต่ในปี 2556 กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 135.36 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ผลการวิเคราะห์แนวโน้มด้านการลงทุนในสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปี 2552 – 2556 แสดงได้ดังภาพที่ 4.5

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มด้านการลงทุนในสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปี 2552 – 2556

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม (ด้านหนี้สิน)

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินกู้ยืมระยะสั้น	81,775,563.75	100	67,841,257.75	82.96	18,082,835.50	22.11	35,121,364.74	42.95	72,912,164.17	89.16
เจ้าหนี้การค้า	9,300.00	100	0.00	-	10,000.00	107.53	0.00	-	0.00	-
เงินรับฝาก	119,019,228.67	100	144,539,944.37	121.44	197,747,972.45	166.15	219,653,910.05	184.55	223,908,898.99	188.13
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,598,774.48</u>	100	<u>2,361,492.99</u>	147.71	<u>2,671,446.29</u>	167.09	<u>3,093,247.37</u>	193.48	<u>3,734,462.89</u>	233.58
รวมหนี้สินหมุนเวียน	202,402,866.90	100	214,742,695.11	106.10	218,512,254.24	107.96	257,868,522.16	127.40	300,555,526.05	148.49
หนี้สินไม่หมุนเวียน										
เงินกู้ยืมระยะยาว	0.00	-	0.00	-	0.00	-	1,500,000.00	100	900,000.00	60.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	<u>6,594,203.00</u>	100	<u>7,561,088.25</u>	114.66	<u>9,574,565.94</u>	145.20	<u>9,704,430.07</u>	147.16	<u>12,576,900.47</u>	190.73
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	6,594,203.00	100	7,561,088.25	114.66	9,574,565.94	145.20	11,204,430.07	169.91	13,476,900.47	204.37
รวมหนี้สิน	208,997,069.90	100	222,303,783.36	106.37	228,086,820.18	109.13	269,072,952.23	128.74	314,032,426.52	150.26

จากตารางที่ 4.5 พบว่า

ด้านหนี้สิน

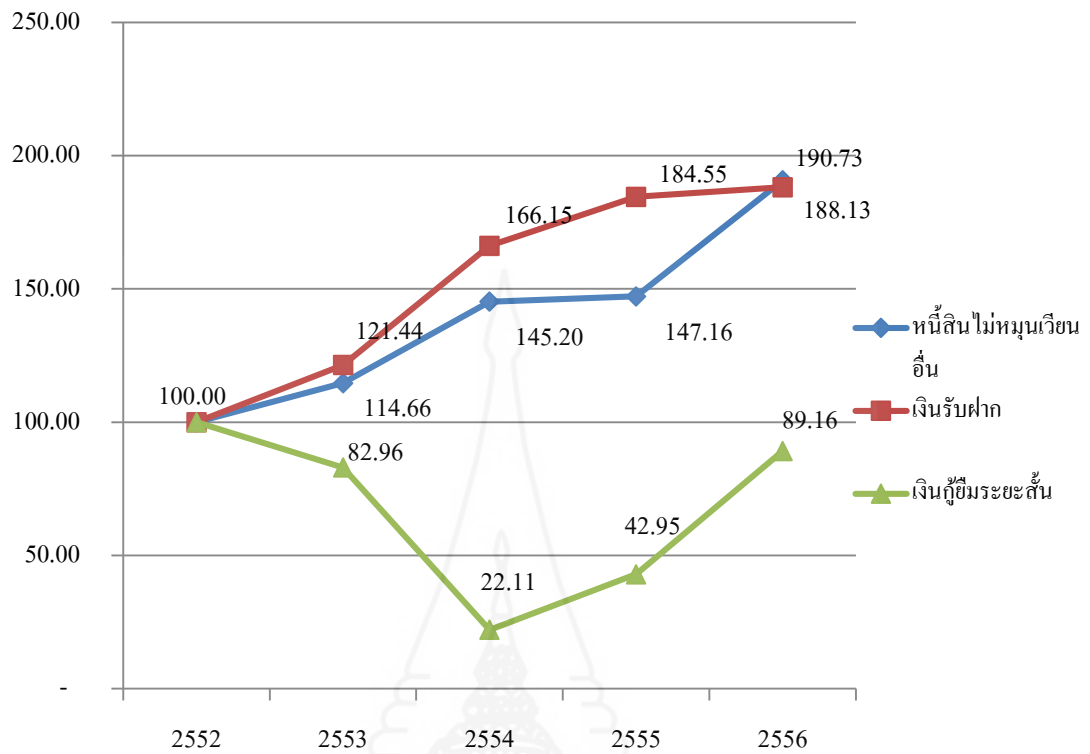
หนี้รวมของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีหนี้สินไม่หมุนเวียนสูงชันเป็นร้อยละ 204.37 เมื่อเทียบกับปีฐานซึ่งเพิ่มมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนซึ่งมีอัตราร้อยละ 148.49 เมื่อเทียบกับปีฐาน

หนี้สินหมุนเวียน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2556 เพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 148.49 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน พิจารณาในส่วนของเงินรับฝากสหกรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีอัตราร้อยละ 121.44 ในปี 2553 ร้อยละ 166.15 ในปี 2554 ร้อยละ 184.55 ในปี 2555 และในปี 2556 มีอัตราร้อยละสูงสุด คือ 188.13 ซึ่งสหกรณ์ได้ระดมเงินฝากจากสมาชิกทำให้สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ในส่วนของเงินกู้ยืมระยะสั้น มีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยลดลงจากร้อยละ 82.96 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 22.11 ในปี 2554 และในช่วง 2 ปีบัญชีหลังมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.95 และ ร้อยละ 89.16 ในปี 2555 และ 2556 ตามลำดับ แต่ในส่วนของหนี้สินหมุนเวียนอื่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2556 มีแนวโน้มสูงสุด คือ อัตราร้อยละ 233.58 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

หนี้สินไม่หมุนเวียน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 204.37 ในปี 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ในส่วนของเงินกู้ระยะยาวสหกรณ์ไม่ได้ก่อหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว ในปี 2552 – 2554 แต่ในช่วงปี 2555 และ 2556 สหกรณ์ได้กู้เงินกู้ยืมระยะยาว โดยในปี 2556 มีแนวโน้มของเงินกู้ยืมระยะยาวลดลงเหลือร้อยละ 60.00 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2555 เมื่อพิจารณาในส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยที่ในปี 2556 มีแนวโน้มสูงสุด คือ ร้อยละ 190.73 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ดังภาพที่ 4.6

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินด้านหนี้สิน ช่วงปี 2552 – 2556

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม (ด้านทุนของสหกรณ์)

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ทุนของสหกรณ์										
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่า 10 บาท:หุ้น)										
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	63,915,500.00	100	76,183,610.00	119.19	95,645,560	149.64	118,685,200.00	185.69	142,701,510.00	223.26
ทุนสำรอง	18,076,496.57	100	18,963,323.45	104.91	20,363,168.88	112.65	22,136,000.55	122.46	24,546,142.84	135.80
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	9,636,837.41	100	9,719,224.41	100.85	9,279,370.41	96.29	8,619,746.41	89.45	9,177,366.78	95.23
กำไรสุทธิประจำปี	<u>8,706,484.24</u>	<u>100</u>	<u>13,722,001.63</u>	<u>157.61</u>	<u>16,043,583.62</u>	<u>184.27</u>	<u>19,270,458.34</u>	<u>221.33</u>	<u>19,113,877.06</u>	<u>219.54</u>
รวมทุนของสหกรณ์	100,335,318.22	100	118,588,159.49	118.19	141,331,682.91	140.86	168,711,405.30	168.15	195,538,896.68	194.89
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	309,332,388.12	100	340,891,942.85	110.20	369,418,503.09	119.42	437,784,357.53	141.53	509,571,323.20	164.73

จากตารางที่ 4.6 พบว่า

ด้านทุน

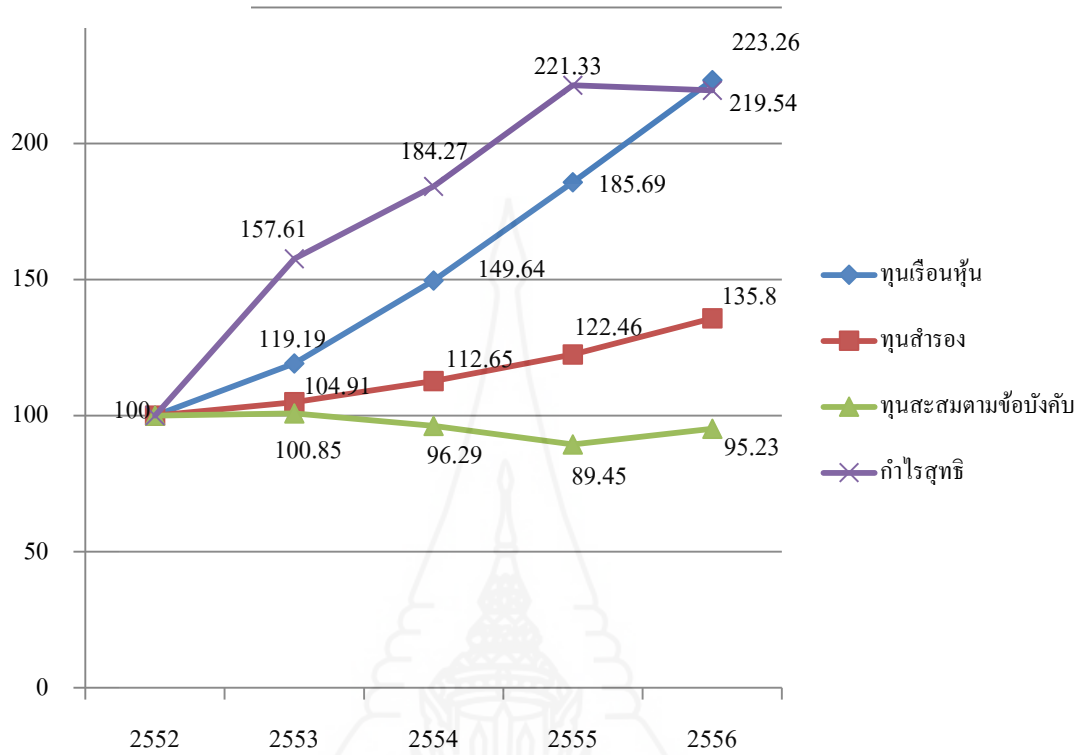
ทุนของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ทุนรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 194.89 ในปี 2556 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ด้านทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีจากร้อยละ 100 ในปี 2552 ซึ่งเป็นปีฐาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 119.19 ในปี 2553 ร้อยละ 149.64 ในปี 2554 ร้อยละ 185.69 ในปี 2555 และเพิ่มสูงสุดในปี 2556 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นเป็นร้อยละ 223.26 ซึ่งมีมูลค่าหุ้นเป็นเงินจำนวน 142,701,510 บาท ในส่วนทุนสำรอง สหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี จากร้อยละ 100 ในปี 2552 ซึ่งเป็นปีฐาน เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 104.91 ในปี 2553 ร้อยละ 112.65 ในปี 2554 ร้อยละ 122.46 ในปี 2555 และเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2556 ถึงร้อยละ 135.80 ทุนสะสมตามข้อบังคับ สหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2553 มีอัตราร้อยละ 100.85 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน แต่ในระยะ 3 ปี หลังมีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2554 ร้อยละ 96.29 ในปี 2555 ร้อยละ 89.45 ในปี 2556 ร้อยละ 95.23

ด้านกำไรสุทธิของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 157.61 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และในปี 2554 เป็นร้อยละ 184.27 ปี 2555 ร้อยละ 221.33 แต่ในปี 2556 มีแนวโน้มลดลงจากปี 2555 เหลือเป็นร้อยละ 219.54 แต่ยังคงสูงกว่าปีฐาน ซึ่งถือว่าสหกรณ์มีการบริหารมีประสิทธิภาพทำให้งานมีกำไรสูงขึ้นและทำให้สมาชิกได้รับประโยชน์จากผลตอบแทนที่ได้รับ ผลการวิเคราะห์แนวโน้มข้างต้นแสดงได้ ดังภาพที่ 4.7

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะทางการเงินสหกรณ์ ด้านทุนของสหกรณ์
ช่วงปี 2552 - 2556

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้ม

	ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ขาย/บริการ	74,928,531.69	100	64,151,316.10	85.61	78,658,874.95	104.97	90,974,960.10	121.42	103,348,525.37	137.93
หัก ต้นทุนขาย	54,908,611.66	100	42,924,902.81	78.18	50,706,708.51	92.35	58,346,921.28	106.26	67,385,908.21	122.72
กำไรขั้นต้น	20,019,920.03	100	21,226,413.29	106.03	27,952,166.44	139.62	32,628,038.82	162.98	35,962,617.16	179.63
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	1,134,259.11	100	1,321,713.65	116.53	1,509,581.98	133.09	1,553,948.04	137.00	1,956,822.19	172.52
	21,154,179.14	100	25,615,219.27	121.09	29,461,748.42	139.27	34,181,986.86	161.58	37,919,439.35	179.25
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	5,681,547.36	100	3,510,218.15	61.78	3,005,551.26	52.90	1,703,312.27	29.98	3,124,213.02	54.99
กำไรเฉพาะธุรกิจ	15,472,631.78	100	22,105,001.12	142.87	26,456,197.16	170.99	32,478,674.59	209.91	34,795,226.33	224.88
บวก รายได้อื่น	563,172.53	100	73,350.41	13.02	503,345.50	89.38	247,138.48	43.88	364,308.69	64.69
รวม	16,035,804.31	100	22,178,351.53	138.15	26,959,542.66	168.12	32,725,813.07	204.08	35,159,535.02	219.26
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	7,329,320.07	100	8,456,349.90	115.38	10,915,959.04	148.94	13,455,354.73	183.58	16,045,657.96	218.92
กำไรสุทธิ	8,706,484.24	100	13,722,001.63	157.61	16,043,583.62	184.27	19,270,458.34	221.33	19,113,877.06	219.54

จากตารางที่ 4.7 พบว่า

ด้านรายได้จากการขาย/บริการ พบว่า สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีแนวโน้มลดลงเฉพาะปี 2553 เป็นร้อยละ 85.61 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน แล้วค่อยๆมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วง 3 ปีบัญชีหลัง โดยในปี 2556 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นร้อยละ 137.93

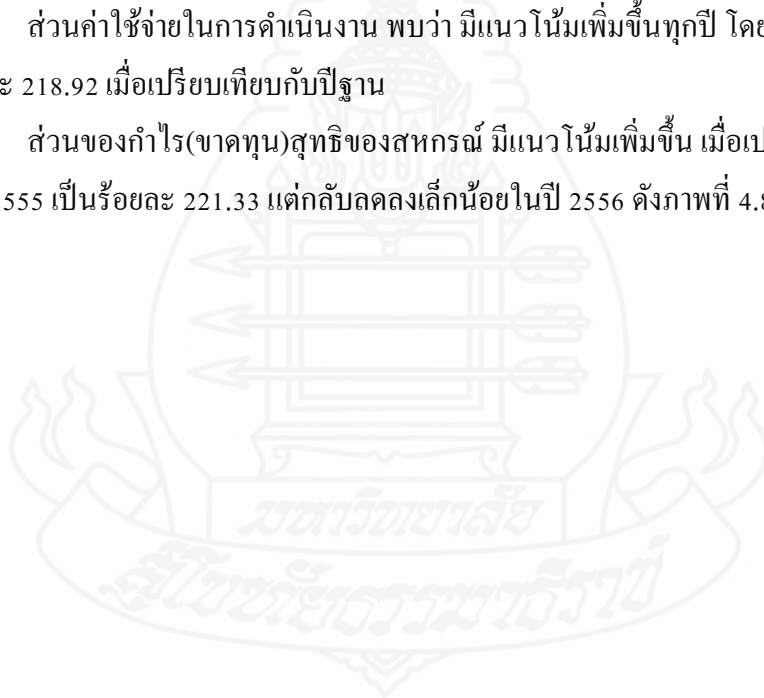
ต้นทุนขาย/บริการ มีแนวโน้มสอดคล้องกับการขาย/บริการ คือมีแนวโน้มลดลงในปี 2553 เป็นร้อยละ 78.18 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน แล้วมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นตลอด 3 ปี บัญชีหลัง ซึ่ง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 92.35, 106.26 และร้อยละ 122.72 ในปี 2554, 2555 และ 2556 ตามลำดับ

รายได้เฉพาะธุรกิจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 172.52 ดังภาพที่ 4.9

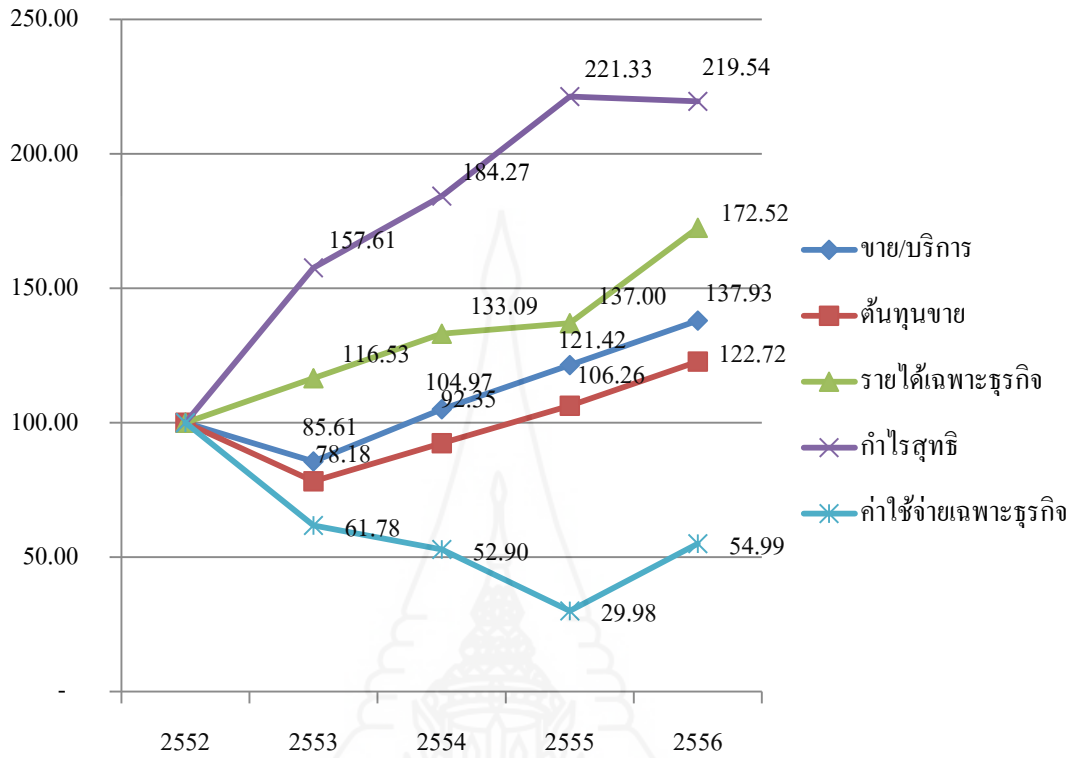
ด้านค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ พบว่า มีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยในปี 2555 มีแนวโน้มลดลงต่ำสุดเป็น ร้อยละ 29.98 แต่กลับเพิ่มในปี 2556

ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 218.92 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ส่วนของกำไร(ขาดทุน)สุทธิของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยในปี 2555 เป็นร้อยละ 221.33 แต่กลับลดลงเล็กน้อยในปี 2556 ดังภาพที่ 4.8

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มกำไร (ขาดทุน) ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ด้าน ขาย/บริการ ต้นทุนขาย/บริการ รายได้เฉพาะธุรกิจ กำไรสุทธิ และค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจช่วง 2552 - 2556

2.3 ผลการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ใช้เทคนิค การวิเคราะห์แบบ CAMELS

Analysis

จาก งบดุล และงบกำไรขาดทุน ของสหกรณ์ ย้อนหลัง 5 ปี ในปีบัญชี 2552 – 2556 ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8 ถึง 4.12

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

อัตราส่วนทางการเงิน	2552		2553		2554		2555		2556		อัตราส่วนของ สหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี	อัตราส่วนมาตรฐาน เฉลี่ย 5 ปี (Peer Group)
	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย		
	1. อัตราส่วนหนี้สินต่อ ทุน (เท่า)	2.08	1.96	1.88	1.88	1.61	1.88	1.60	1.16	1.61		
2. อัตราส่วนทุนสำรอง ต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.06	0.07	0.06	0.07	0.06	0.07	0.05	0.04	0.05	0.04	0.06	0.06
3. อัตราการเติบโตทุน ของสหกรณ์ (%)	14.97	10.20	18.19	10.87	19.18	11.28	19.37	11.45	15.90	12.36	17.52	11.23
4. อัตราการเติบโตของ หนี้ (%)	17.97	19.94	6.37	6.18	2.60	11.23	17.97	19.54	16.71	18.84	12.32	15.14
5. อัตราผลตอบแทนต่อ ส่วนของทุน (%)	9.28	8.48	12.54	8.87	12.35	8.14	12.43	7.22	10.50	7.33	11.42	8.00

มิตีที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์มิตีที่ 1 พบว่า

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ย 1.76 เท่า เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย คือ 1.62 เท่า

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์เปรียบเทียบปีต่อปี กับอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปียกเว้นปี 2554 ที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จึงวิเคราะห์ได้ว่า ในช่วงปี 2552 – 2553 และ 2555 – 2556 สหกรณ์มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ของสหกรณ์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน ยกเว้นปี 2554 ที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า

2. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี คิดเป็น 0.06 เท่า ซึ่งเท่าอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) ซึ่งกำหนดไว้ 0.06 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีความมั่นคงเทียบได้กับสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ปีต่อปีกับอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าในปี 2552 – 2554 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยไม่มาก ส่วนปี 2555 และ 2556 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยไม่มากเช่นกัน

3. อัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีอัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าอัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี คือร้อยละ 17.52 เปรียบเทียบกับอัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) อยู่ที่ ร้อยละ 11.23 ดังนั้นอัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์จึงมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์ปีต่อปีเปรียบเทียบกับอัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) พบว่าอัตรากาเรือบโตทุนของสหกรณ์จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์ได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

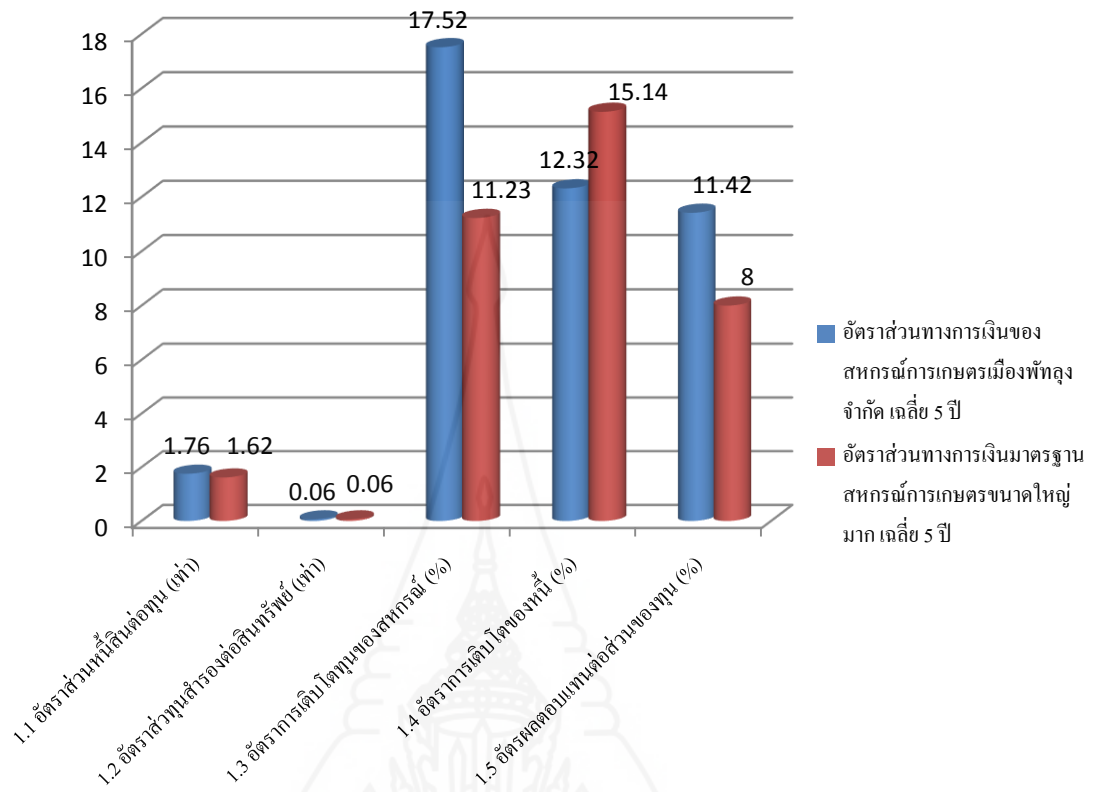
4. อัตราการเติบโตของหนี้ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของหนี้เฉลี่ย 5 ปี ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุงเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 12.32 แต่อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 15.14 แสดงว่าสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ปีต่อปีเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรอื่น มีเพียงปี 2553 ที่สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของหนี้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นที่มีขนาดเดียวกัน

5. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 11.42 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 8.00 ดังนั้นจึงสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.42 แสดงว่าสหกรณ์สามารถทำกำไรโดยใช้ส่วนของผู้ถือหุ้นไปสร้างรายได้ หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้ดีกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ

เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ปีต่อปีเปรียบเทียบกับอัตราค่าเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เฉลี่ย 5 ปี (2552 – 2556) มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแสดงได้ดังภาพที่ 4.10

ภาพที่ 4.10 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงิน	2552		2553		2554		2555		2556		อัตราส่วนของ สหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี	อัตราส่วนมาตรฐาน เฉลี่ย 5 ปี (Peer Group)
	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย		
	1. อัตราการค้างชำระ (%)	31.39	34.94	32.93	34.16	31.48	32.03	29.47	17.09	31.30		
2. อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	0.26	0.91	0.20	0.93	0.22	1.01	0.23	0.15	0.22	0.14	0.23	0.62
3. อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (%)	3.03	2.94	4.22	3.03	4.52	2.82	4.77	3.40	4.04	3.33	4.12	3.10
4. อัตราการเติบโตของ สินทรัพย์ (%)	16.98	16.46	10.20	7.76	8.37	11.25	18.51	15.65	16.40	15.85	14.10	13.39

มิตินี้ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์มิตินี้ 2 พบว่า

1. อัตราการค้างชำระ สหกรณ์มีอัตราการค้างชำระเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่า อัตราหนี้ค้างชำระของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยอัตราหนี้ค้างชำระเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ ร้อยละ 31.31 อัตราหนี้ค้างชำระของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 26.83 แสดงว่าสหกรณ์มีลูกหนี้ค้างชำระสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราการค้างชำระของสหกรณ์ปีต่อปี กับอัตราการค้างชำระของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตราการค้างชำระต่อปีต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียง 2 ปีบัญชี คือ ปี 2555 และ 2556 ที่สหกรณ์มีอัตราการค้างชำระสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาก จึงทำให้สหกรณ์มีอัตราการค้างชำระเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

2. อัตราหมุนของสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราหมุนของสินทรัพย์เฉลี่ย 5 ปี ต่ำกว่า อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยอัตราหมุนของสินทรัพย์เฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ เท่ากับ 0.23 รอบ อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 0.62 รอบ แสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ปีต่อปีกับค่าเฉลี่ย พบว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แต่ในปี 2555 และ 2556 สหกรณ์มีอัตราหมุนของสินทรัพย์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ เล็กน้อย

3. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 4.12 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ตามเกณฑ์มาตรฐานเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 3.10 แสดงว่าสหกรณ์ได้ลงทุนในสินทรัพย์ที่สามารถให้ผลตอบแทนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

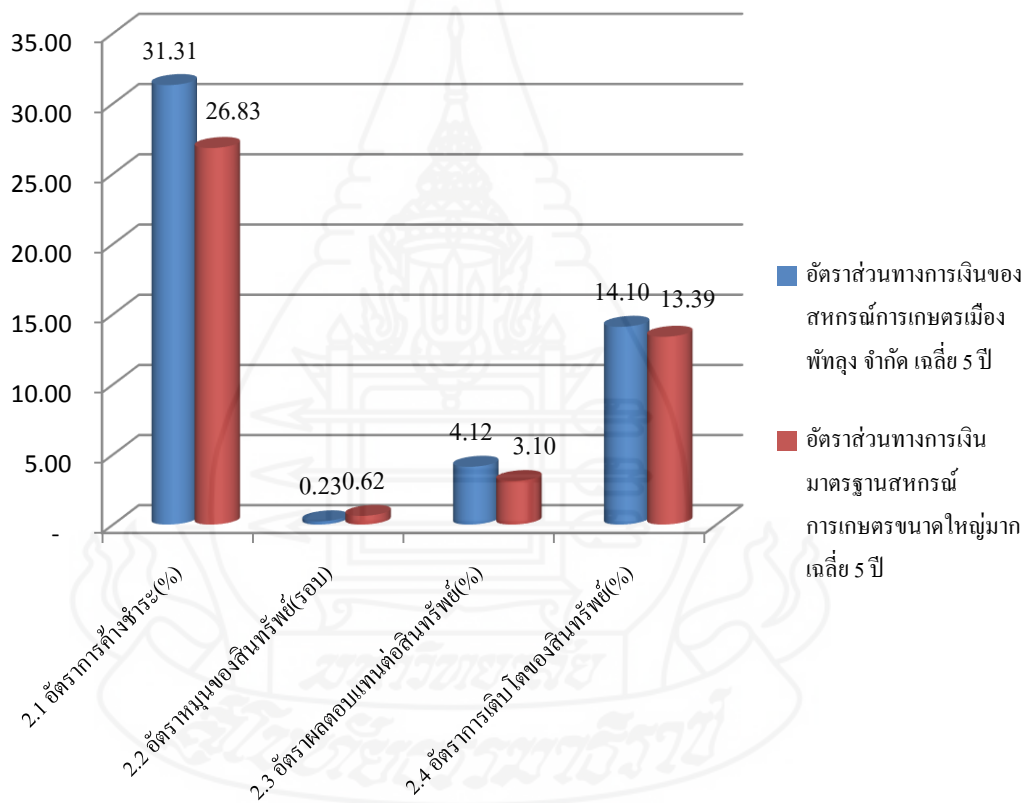
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ปีต่อปี กับค่าเฉลี่ย พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ

4. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์เฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 14.10 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5

ปี (Peer Group) เท่ากับร้อยละ 13.39 ซึ่งสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์สูงกว่า เกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของสินทรัพย์สหกรณ์ปีต่อปี กับค่าเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์สูงกว่า อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ โดยมีเพียงปี 2554 มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ

อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (2552 - 2556) มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์ แสดงได้ดังภาพที่ 4.10

ภาพที่ 4.11 มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์

มิตินี้ 3 การบริหารจัดการ

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิตินี้ 3 วัดความสามารถในการบริหาร

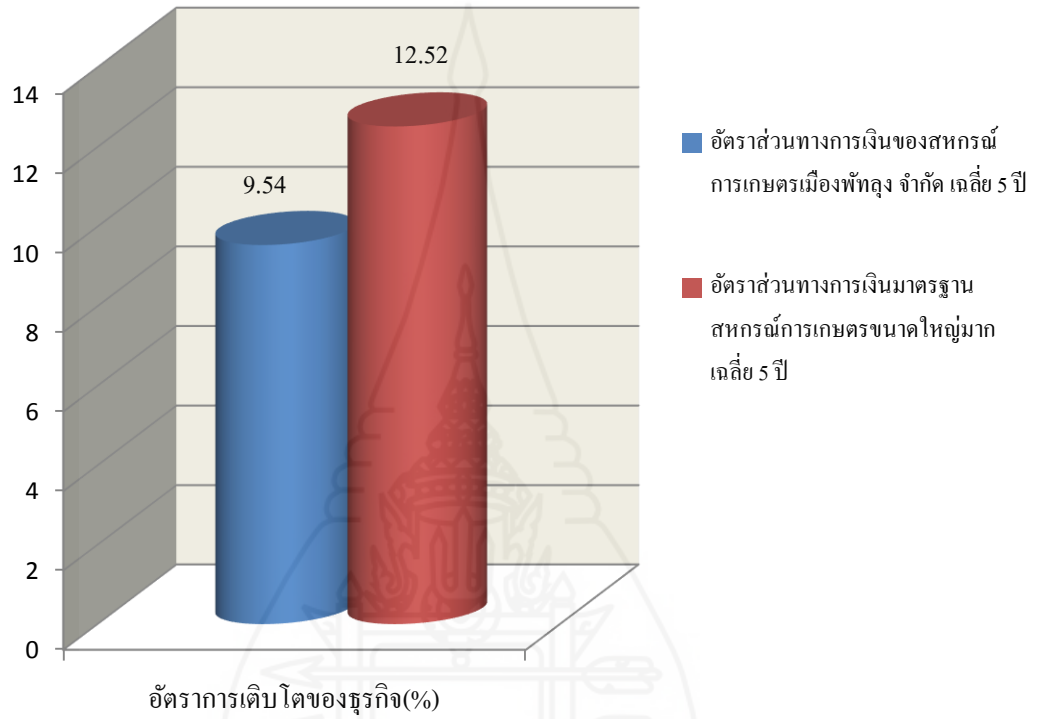
อัตราส่วนทางการเงิน	2552		2553		2554		2555		2556		อัตราส่วนของ สหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี	อัตราส่วนมาตรฐาน เฉลี่ย 5 ปี (Peer Group)
	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย		
อัตราการเติบโตของ ธุรกิจสหกรณ์	-2.31	19.22	-1.45	9.98	24.19	18.32	22.76	10.44	4.49	4.67	9.54	12.52

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์มิตินี้ 3 พบว่า

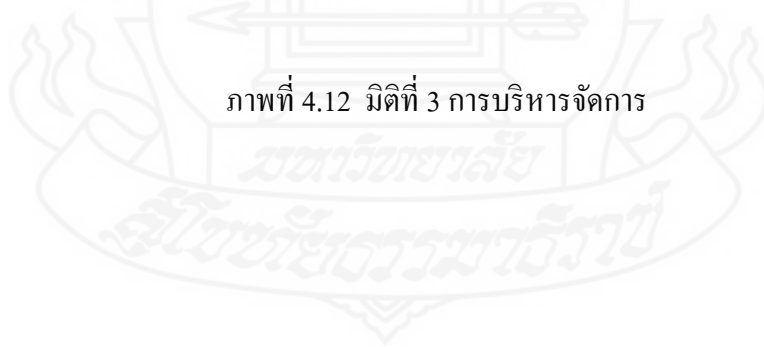
อัตราการเติบโตของธุรกิจ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 9.54 ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี ซึ่งมีอัตราร้อยละ 12.52 คิดเป็นร้อยละ 2.98 แสดงว่าสหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์เปรียบเทียบกับปีต่อปีกับอัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ เฉลี่ย พบว่าในปี 2554 มีอัตราการเติบโตของธุรกิจสูงสุคร้อยละ 24.19 และลดลงในปี 2555 และ 2556

อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (2552 – 2556) มิตินี้ 3 วัดความสามารถในการบริหาร แสดงได้ดังภาพที่ 4.11

ภาพที่ 4.12 มิติที่ 3 การบริหารจัดการ

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 4 การทำกำไร

อัตราส่วนทางการเงิน	2552		2553		2554		2555		2556		อัตราส่วน ของ สหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี	อัตราส่วนมาตรฐาน เฉลี่ย 5 ปี (Peer Group)
	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย		
	1. อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	2,708.93	612.29	4,081.50	669.97	4,586.50	675.51	5,364.83	5,538.91	5,174.30		
2. อัตราเงินออมต่อ สมาชิก (บาท)	56,918.09	10,496.79	65,655.58	11,308.40	83,874.65	12,785.17	94,192.35	117,875.74	99,244.83	131,585.37	79,977.10	56,810.29
3. อัตราหนี้สินต่อ สมาชิก (บาท)	91,192.63	13,777.63	95,888.67	14,225.62	100,120.00	16,792.87	155,958.42	130,998.23	130,441.58	151,111.90	106,720.26	65,381.25
4. อัตราค่าใช้จ่าย ดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)	45.71	52.65	38.13	50.94	40.50	52.78	41.12	22.94	45.64	22.96	42.22	40.45
5. อัตราการเติบโตของ ทุนสำรอง (%)	5.16	7.16	4.91	7.97	7.38	10.64	8.71	10.74	10.88	10.27	7.41	9.35
6. อัตราการเติบโตของ ทุนสะสมอื่น (%)	7.02	6.66	0.86	9.53	-4.53	10.71	-7.11	5.65	6.47	16.69	0.54	9.84
7. อัตราการเติบโตของ กำไร (%)	0.05	24.28	57.61	15.71	16.92	1.90	20.11	10.61	-0.81	13.48	18.86	13.19
8. อัตรากำไรสุทธิ (%)	11.62	3.24	21.40	3.27	20.40	2.80	21.18	22.30	18.50	24.12	18.62	11.14

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์มิติที่ 4 พบว่า

1. อัตรากำไรต่อสมาชิก สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีอัตรากำไรต่อสมาชิกเฉลี่ย 5 ปี เป็นเงิน 4,383.21 บาท โดยอัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เป็นเงิน 2,739.14 บาท ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เป็นจำนวน 1,643.96 บาท แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่า ในช่วงปีบัญชี 2552 – 2554 สหกรณ์มีอัตรากำไรต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย แต่ในปีบัญชี 2555 และ 2556 สหกรณ์มีอัตรากำไรต่อสมาชิกต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะในปี 2556 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเป็นจำนวนถึง 1,024.76 บาท

2. อัตราเงินออมต่อสมาชิก สหกรณ์มีอัตราเงินออมต่อสมาชิกเฉลี่ย 5 ปี 79,977.10 บาท อัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 56,810.29 บาท ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเป็นจำนวนเงิน 23,166.72 บาท แสดงว่าสมาชิกเห็นความสำคัญของการออมทรัพย์

เมื่อพิจารณาอัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าในปีบัญชี 2552 – 2554 สหกรณ์มีอัตราการออมต่อสมาชิกสูงกว่ามาตรฐาน แต่ในช่วงปี 2555 และ 2556 อัตราการออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

3. อัตราหนี้สินต่อสมาชิก สหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อสมาชิกเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 106,720.26 บาท อัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 65,381.25 บาท ซึ่งอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เป็นจำนวนถึง 41,339.01 บาท แสดงว่าสมาชิกแต่ละรายมีหนี้สินเป็นจำนวนมาก

เมื่อพิจารณาอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าในช่วงปี 2552 – 2555 สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย แต่ในปีบัญชี 2556 สหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อสมาชิกต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

4. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 42.22 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี

เท่ากับร้อยละ 40.45 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของ สหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของ สหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่เฉลี่ย พบว่าในปี 2552 ถึง 2554 สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แต่ในปีบัญชี 2555 และ 2556 สหกรณ์มีอัตรา ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่าค่าเฉลี่ย

5. อัตราการเติบโตของทุนสำรอง สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 7.41 โดย อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 9.35 อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 1.94 แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดสรรเงินทุนสำรองจากกำไรสุทธิน้อยกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มี ขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับ สหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าอัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ในปี 2552 – 2555 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียงปีบัญชี 2556 ที่สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองสูงกว่าค่าเฉลี่ย

6. อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 0.54 โดยอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 9.84 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดสรรทุนสะสมอื่น จากกำไรสุทธิประจำปี น้อยกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับ อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตรา การเติบโตของทุนสะสมอื่น ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียงปี 2552 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสะสม อื่น สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันเล็กน้อย

7. อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ เฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 18.86 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ มากเฉลี่ย 5 ปี มีอัตราร้อยละ 13.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการ บริหารสินทรัพย์ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ยพบว่าในช่วงปี 2553 - 2555 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ยแต่ในปี 2552 และ 2556 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะในปี 2556 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึงร้อยละ 14.29

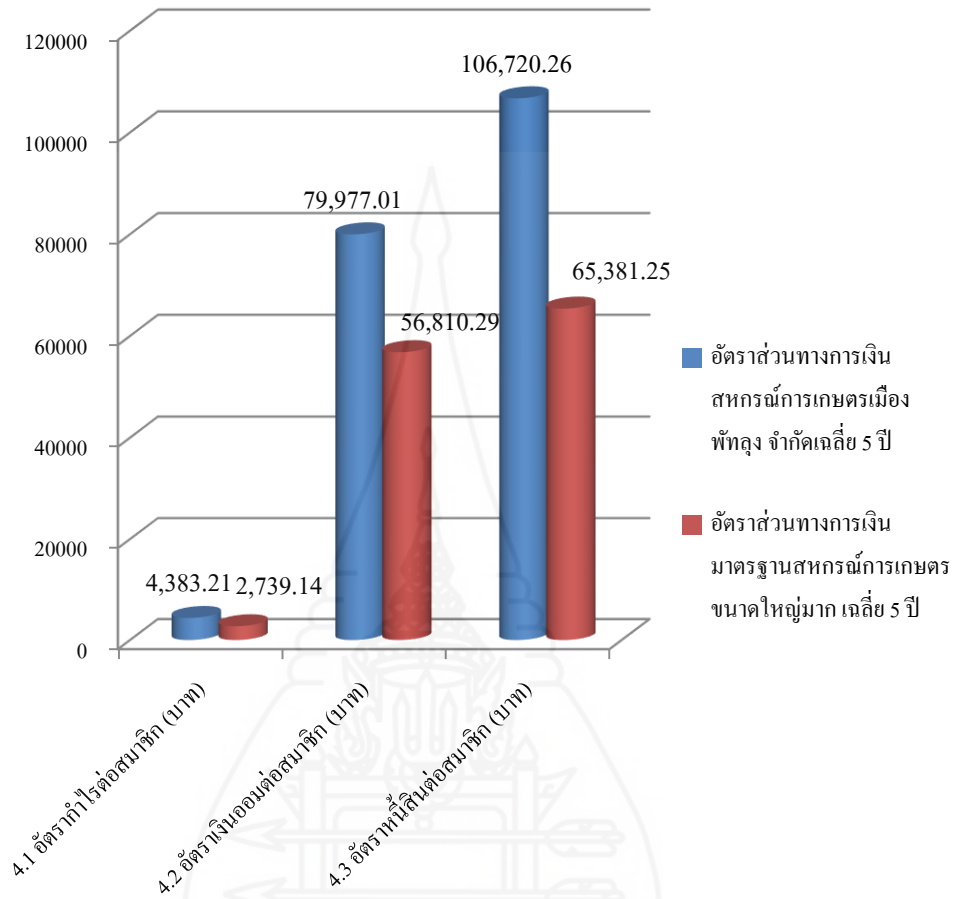
8. อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 18.62 อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 11.14 ซึ่งอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์ดำเนินธุรกิจมีความสามารถในการทำกำไรต่อยอดขายได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในปีบัญชี 2552 ถึง 2554 แต่ในปีบัญชี 2555 และ 2556 สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะปี 2556 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึง ร้อยละ 5.62

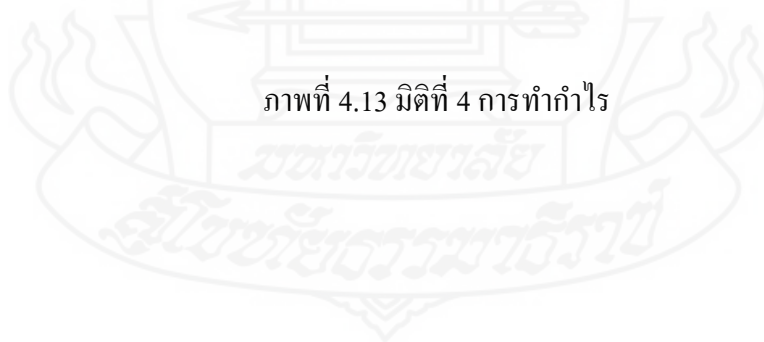
อัตราส่วนทางการเงิน เฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (2552 - 2556) มิติที่ 4 การทำกำไร แสดงได้ดังภาพที่ 4.12 และ 4.13

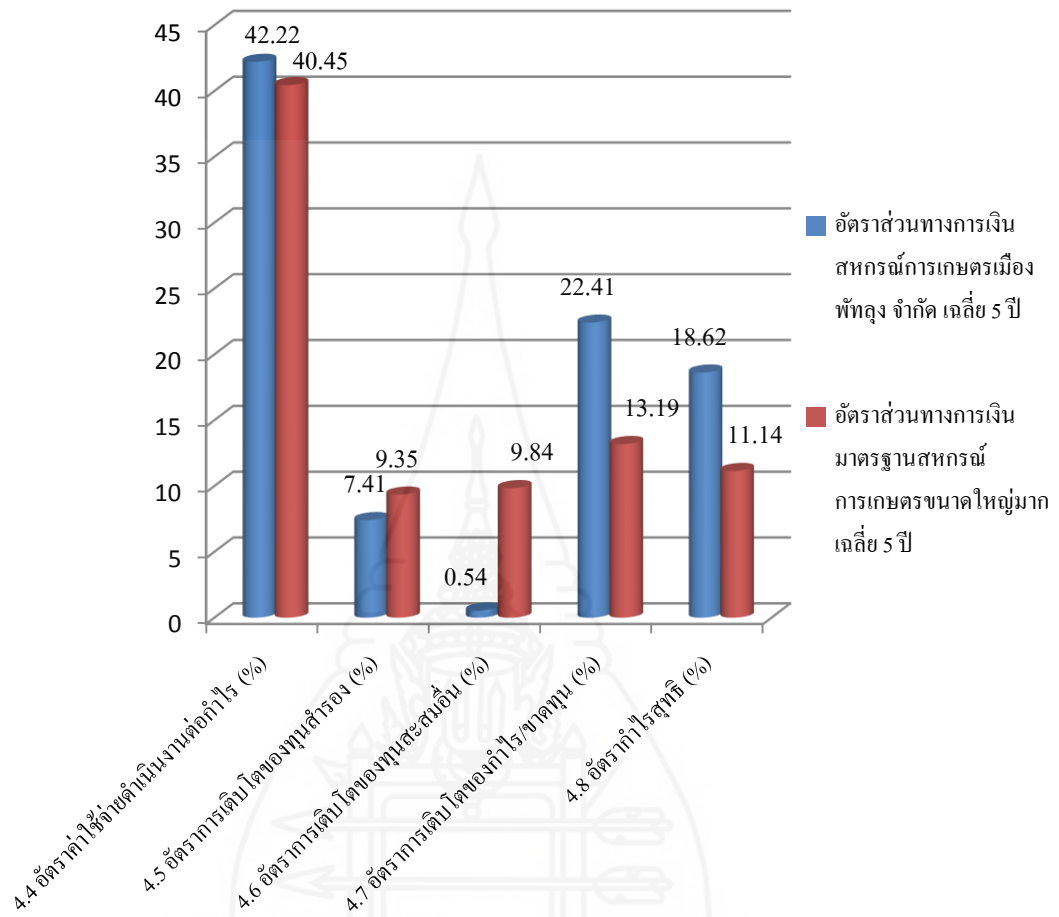
หน่วย : บาท

ภาพที่ 4.13 มิติที่ 4 การทำกำไร

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.14 มิติที่ 4 การทำกำไร (ต่อ)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มิติที่ 5 สภาพคล่อง

อัตราส่วนทางการเงิน	2552		2553		2554		2555		2556		อัตราส่วนของ สหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี	อัตราส่วนมาตรฐาน เฉลี่ย 5 ปี (Peer Group)
	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	สหกรณ์	ค่าเฉลี่ย		
1. อัตราส่วนทุน หมุนเวียน (เท่า)	0.47	1.16	1.56	1.16	0.52	1.14	0.50	0.51	0.48	0.45	0.71	0.88
2. อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	6.20	22.25	30.56	11.80	41.23	13.51	46.07	14.91	36.55	14.13	32.12	15.32
3. 3. อายุเฉลี่ยของสินค้า (วัน)	58.87	16.41	11.94	30.94	8.85	27.02	7.92	24.48	9.99	25.83	11.36	24.93
4. อัตราถูกหนี้ระยะสั้น ที่ชำระได้ตาม กำหนด (%)	91.87	65.06	90.60	65.84	93.86	67.97	73.42	82.91	89.75	84.04	87.90	73.16

มิตินี้ 5 สภาพคล่อง

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์มิตินี้ 5 พบว่า

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 5 ปี ต่ำกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ย เท่ากับ 0.71 เท่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 0.88 แสดงว่าสหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน สหกรณ์ควรเฝ้าระวังในการก่อหนี้สินหมุนเวียนเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียงปี 2553 และ 2556 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยในปี 2556 มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย

2. อัตราการหมุนของสินค้า สหกรณ์มีอัตราการหมุนของสินค้าเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยสหกรณ์มีอัตราการหมุนของสินค้าเฉลี่ย เท่ากับ 32.12 ครั้ง อัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 15.32 ครั้ง ซึ่งอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์ สูงกว่ามาตรฐาน 16.80 ครั้ง แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือไปถึงมือผู้ซื้อได้เร็ว

เมื่อพิจารณาอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน มีเพียงปี 2552 ที่อัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

3. อายุเฉลี่ยของสินค้า สหกรณ์มีอายุเฉลี่ยของสินค้าเฉลี่ย 5 ปี ต่ำกว่าอายุของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยสหกรณ์มีอายุของสินค้าเฉลี่ย เท่ากับ 11 วัน สหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 25 วัน ซึ่งอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก 14 วัน แสดงว่าสหกรณ์ถือครองสินค้าจนถึงวันขายสินค้า เฉลี่ยในการถือครองต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียงปี 2552 สหกรณ์มีอายุเฉลี่ยของสินค้าสูงกว่าค่าเฉลี่ย

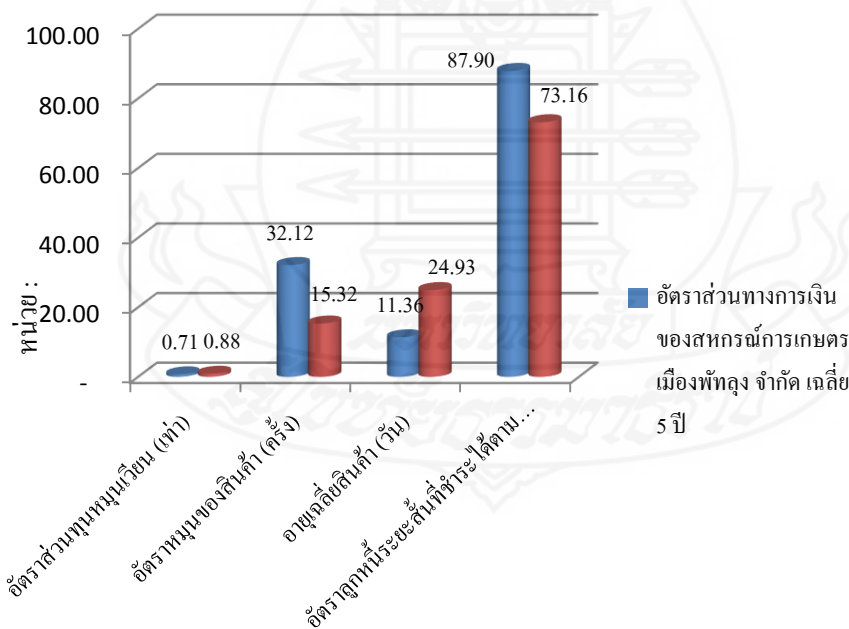
4. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด สหกรณ์มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี (Peer Group) โดยสหกรณ์มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด เท่ากับ

ร้อยละ 87.90 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ ร้อยละ 73.16 ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานมาก แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการเรียกเก็บหนี้จากสมาชิกได้ดีกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

เมื่อพิจารณาอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์ เปรียบเทียบปีต่อปีกับอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย พบว่าสหกรณ์มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดสูงกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียงปี 2555 สหกรณ์มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เฉลี่ย 5 ปี (2552 - 2556) มิติที่ 5 สภาพคล่อง แสดงได้ดังภาพที่

4.14

ภาพที่ 4.15 มิติที่ 5 สภาพคล่อง

มิตินี้ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

การวิเคราะห์แนวโน้มผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 โดยการศึกษาจากข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีซึ่งได้แสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ รวมถึงการสอบถามจากคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ สหกรณ์ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนการศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงและส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ อันประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ย คู่แข่งของสหกรณ์ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง สมาชิก ระเบียบ ข้อบังคับ และ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบ จากอัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นตามภาวะตลาดการเงิน ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากแหล่งเงินทุนภายนอก และอัตราดอกเบี้ยจ่ายรับฝาก ซึ่งอัตราดอกเบี้ยมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และทำให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงสูงมาก เนื่องจากดอกเบี้ยจะเกี่ยวข้องกับรายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์

2. สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่ง ซึ่งมีทั้งสถาบันการเงิน และเอกชนที่เป็นผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตร และผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ และสินค้าทางการเกษตร โดยผลกระทบจากสถาบันการเงินนั้น สถาบันการเงินมีความเชี่ยวชาญและชำนาญในการบริหารจัดการการเงิน มีการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินในรูปแบบใหม่ที่ตรงกับความต้องการและใจของผู้บริโภคมากขึ้น ทำให้สหกรณ์ประสบปัญหาในการกำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานเพื่อให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้ ในส่วนของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่ง ในด้านการกำหนดราคาสินค้า ด้านการขนส่ง และความไม่แน่นอนของภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ทำให้สมาชิกสหกรณ์ที่ทำนามีข้าวเปลือกขายให้กับสหกรณ์ในปริมาณน้อย จึงส่งผลต่อการรวบรวมข้าวเปลือกป้อน โรงสีเพื่อแปรรูปเป็นข้าวสารออกขายสู่ตลาดได้น้อย สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานคงที่ในขณะที่รายได้ลดลง

3. สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากหน่วยงานของรัฐที่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรโดยผ่านสถาบันสหกรณ์ โดยรัฐมิได้คำนึงถึงศักยภาพของสหกรณ์ในการบริหารจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้หรือไม่ ทำให้สหกรณ์มีผลกระทบในการดำเนินธุรกิจในการจัดการ โรงสีข้าวแปรรูปข้าวเปลือก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประเภทและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด และ 2) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ประชากรที่ศึกษา คือ งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ใช้วิธีเลือกเฉพาะเจาะจงปีที่ใกล้เคียงปัจจุบันมากที่สุด โดยเลือกงบการเงินย้อนหลัง 5 ปี ได้แก่ ปี 2552 ถึง 2556 โดยเลือกวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามวิธีย่อยส่วนตามแนวดิ่ง ตามแนวนอน และวิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผล

สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มาก ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 มีสมาชิก จำนวน 3,694 คน จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสรุปได้ดังนี้

1.1 ประเภทและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง ดำเนินธุรกิจหลัก 4 ด้านธุรกิจรวม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 มีมูลค่ารวม จำนวน 422,300,416.46 บาท โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด จำนวน 217,547,800.00 บาท รองลงมาธุรกิจรับฝากเงิน จำนวน 138,660,557.66 บาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีมูลค่าน้อยที่สุด จำนวน 66,092,058.80 บาท ส่วนธุรกิจรวบรวมผลิตผลสหกรณ์ได้มีมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 ให้หยุดดำเนินธุรกิจชั่วคราว เนื่องจากสหกรณ์ประสบผลขาดทุนเฉพาะธุรกิจติดต่อกัน 3 ปี ตั้งแต่ปี 2552 – 2554 และให้เอกชนเช่าทรัพย์สินในส่วนของบริษัทรวบรวมผลิตผลไปก่อน จนกว่าสหกรณ์สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจรวบรวมผลิตผลได้

1.2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

1.2.1 การวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง

การวิเคราะห์ทั้งบุคคลโดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง พบว่าด้านสินทรัพย์ ตลอด 5 ปี สหกรณ์มีสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คือ เงินให้กู้ยืมระยะยาว ส่วนการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในเงินให้กู้ยืมระยะสั้น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงลดลงทางด้านหนี้สหกรณ์มีโครงสร้างทางการเงินซึ่งแสดงแหล่งที่มาของเงินทุนที่มาจากหนี้สินมากกว่าทุน โดยแหล่งเงินทุนจากหนี้สินหมุนเวียนมีสัดส่วนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน ซึ่งหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นหนี้สินจากเงินรับฝาก

การวิเคราะห์ทั้งกำไรขาดทุนของสหกรณ์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง สหกรณ์มีรายได้หลักจากยอดขาย/บริการ และมีค่าใช้จ่ายหลักคือต้นทุนขาย ในช่วง 5 ปี ที่ศึกษาต้นทุนขาย/บริการ มีการเปลี่ยนแปลงลดลงมากในปี 2553 โดยคิดเป็นร้อยละ 62.13 ของยอดขาย/บริการ แต่ปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 65.20 ของยอดขาย/บริการ ในส่วนค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเปลี่ยนแปลงลดลงในช่วงปี 2553 – 2555 และกลับเพิ่มขึ้นในปี 2556 ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลให้กำไรสุทธิของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงลดลงในปี 2556

1.2.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม

สินทรัพย์รวมของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นทั้งสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ในส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียน ลูกหนี้ระยะสั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่า สินทรัพย์รายการอื่น ส่วนเงินให้กู้ระยะสั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เงินให้กู้ยืมระยะยาวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ด้านหนี้สิน สหกรณ์มีแนวโน้มของหนี้สินเพิ่มขึ้น โดยมีแนวโน้มของหนี้สินไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นมากกว่าแนวโน้มของหนี้สินหมุนเวียน ในส่วนของหนี้สินหมุนเวียน สหกรณ์หาแหล่งเงินทุนจากภายในโดยการระดมทุนจากเงินรับฝาก ซึ่งมีแนวโน้มสูง แต่เงินกู้ระยะสั้นมีแนวโน้มลดลง และลดลงต่ำสุดในปี 2554 ถึงร้อยละ 22.11 แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2555 และ 2556 ทุนของสหกรณ์ ในส่วนของทุนเรือนหุ้น และทุนสำรองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ทุนสะสมตามข้อบังคับกลับมีแนวโน้มลดลง

การวิเคราะห์ทั้งกำไรขาดทุนตามแนวโน้ม สหกรณ์มีแนวโน้มของต้นทุนขายเพิ่มขึ้นในช่วง 3 ปีบัญชีหลัง แต่ในส่วนของค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจกลับมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี 2553 – 2555 แต่ในปี 2556 มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น

1.3 การวิเคราะห์ CAMEL Analysis ใน 6 มิติ สรุปผลได้ดังนี้

1.3.1 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย จึงมีความเสี่ยงในการชำระหนี้อยู่บ้าง เนื่องจากสหกรณ์มีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน คือ เงินรับฝาก ซึ่งมีภาระผูกพันในการจ่ายดอกเบี้ย และต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และสหกรณ์ยังมีการก่อหนี้จากภายนอกในรูปของการกู้ยืมระยะสั้นทำให้มีภาระผูกพันทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ได้ปรับตัวโดยการก่อหนี้ภายนอกลดลง และมีการระดมทุนเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราการเติบโตของหนี้ลดลงอย่างมาก โดยเฉพาะในปี 2554 แม้ว่าในปี 2555 – 2556 จะปรับตัวสูงขึ้น แต่ก็ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนอัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ถือว่าสหกรณ์ได้สร้างความเข้มแข็งของเงินทุน นอกจากนี้ในเรื่องของการใช้เงินทุนเพื่อสร้างรายได้แก่สหกรณ์ พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่ามาตรฐาน แสดงว่าการบริหารเงินทุนในการสร้างรายได้เป็นผลดี

1.3.2 มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์

สหกรณ์ถือครองทุนในสินทรัพย์ประเภทลูกหนี้ และเงินให้กู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเงินให้กู้ยืมระยะยาว มีอัตราการค้างชำระหนี้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้เงินทุนของสหกรณ์จมอยู่ในสินทรัพย์นานเกินความจำเป็น ดังจะเห็นได้จากอัตราการหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ เท่ากับ 0.23 รอบ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก

1.3.3 มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร

สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับร้อยละ 9.54 ต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งมีอัตราร้อยละ 12.52 สหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

1.3.4 มิติที่ 4 การทำกำไร

โดยเฉลี่ย 5 ปี สหกรณ์มีอัตรากำไรจ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เท่ากับ ร้อยละ 42.22 สูงกว่ามาตรฐาน ซึ่งมีร้อยละ 40.45 แต่สหกรณ์ยังสามารถทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดี ดังจะเห็นได้จาก อัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์และอัตรากำไรสุทธิที่สูงกว่ามาตรฐาน แต่กำไรขึ้นอยู่กับคุณภาพที่ดี มีวินัยทางการเงินของสมาชิก โดยเฉลี่ยสมาชิกมีเงินออมต่อคนสูงกว่าค่ามาตรฐาน แต่สมาชิกของสหกรณ์ก็มีอัตราหนี้สินต่อคนสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

1.3.5 มิตินี้ 5 สภาพคล่อง

สหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนเมื่อครบกำหนดได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 0.71 เท่า ขณะที่ค่าเฉลี่ยมาตรฐานอยู่ที่ 0.88 เท่า หากพิจารณาส่วนประกอบของหนี้สินหมุนเวียนแล้ว พบว่าหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จะขึ้นอยู่กับการบริหารเงินรับฝาก ส่วนอัตรากรรมของสินค้า สหกรณ์มีรอบการจำหน่ายสินค้าต่อรอบหมุนเร็วกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ทำให้สินค้าเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว ดังจะเห็นได้จาก อายุเฉลี่ยของสินค้า เท่ากับ 11.36 วัน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งมี 24.93 วัน และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด สูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ทำให้สหกรณ์มีกระแสเงินสดเข้ามาต่อเนื่องทำให้มีความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน

1.3.6 มิตินี้ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 สหกรณ์มีปัจจัยเสี่ยงเข้ามากระทบอย่างต่อเนื่อง ทั้งดอกเบี้ยเงินกู้จากแหล่งเงินทุนภายนอก และอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก ซึ่งเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในด้านผลกระทบจากคู่แข่งที่เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งมีทุนดำเนินงานมาก มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในการบริหารจัดการการเงิน มีการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินในรูปแบบใหม่ที่ตรงกับความต้องการและพอใจผู้บริโภค และคู่แข่งด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสหกรณ์ได้รับผลกระทบจากคู่แข่งกับบริษัท ห้างร้านที่เป็นทั้งผู้ผลิต และผู้จัดจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร ทั้งในด้านการต่อรองราคา การกำหนดราคา เพราะราคาสินค้าทางการเกษตรขึ้นอยู่กับวัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต ตลอดจนค่าขนส่งที่ผันผวนไปตามภาวะของตลาดน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้สหกรณ์ไม่สามารถกำหนดค่าใช้จ่ายที่แน่นอนได้

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 ซึ่งการวิเคราะห์โดยวิธีย่อยส่วนตามแนวดิ่ง แนวโน้ม และ CAMELS Analysis เปรียบเทียบอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวคิด

โครงสร้างการลงทุนของสหกรณ์ สหกรณ์นำเงินทุนไปลงทุนในรูปแบบของลูกหนี้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน สาเหตุเกิดจากสหกรณ์ลงทุนในเงินให้กู้ระยะสั้นน้อยลง ในขณะที่เดียวกันกลับนำเงินไปลงทุนในรูปแบบของเงินให้กู้ระยะยาวเพิ่มขึ้น ทำให้การลงทุนในสินทรัพย์นั้นจมอยู่ในเงินให้กู้ระยะยาว ซึ่งการดำเนินธุรกิจลักษณะนี้จะทำให้สหกรณ์อาจมีความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินได้ ส่วนโครงสร้างทางการเงิน สหกรณ์หาแหล่งเงินทุนจากหนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์ ซึ่งเป็นหนี้สินหมุนเวียน คือ เงินรับฝาก เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ให้สมาชิกของสหกรณ์ แต่สหกรณ์มีภาระผูกพันจ่ายดอกเบี้ยและต้องจ่ายคืนเงินต้นเมื่อทวงถาม สหกรณ์ควรระดมทุนโดยการให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มแทน เพราะไม่มีค่าใช้จ่าย

2.2 การวิเคราะห์ตามแนวโน้ม

สหกรณ์มีแนวโน้มของสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ ในส่วนที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารซึ่งอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นสูงมาก หาก สหกรณ์มีการเก็บเงินไว้มากเกินความจำเป็น จะส่งผลให้สหกรณ์เสียโอกาสในการนำเงินไปหมุนเวียนในธุรกิจอื่นให้เกิดประโยชน์ต่อสหกรณ์และสมาชิก ในส่วนของหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทำให้สหกรณ์มีเงินทุนในการลงทุนในสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้แก่สหกรณ์ ซึ่งนำไปขยายปริมาณธุรกิจสินเชื่อ ส่งผลให้สหกรณ์มีลูกหนี้ระยะสั้นสูงขึ้น แต่สหกรณ์ควรคำนึงถึงวินัยทางการเงินของลูกหนี้ด้วย เนื่องจากส่งผลต่อรายได้ของสหกรณ์ ระบบสหกรณ์มิได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่มุ่งเน้นสมาชิกเป็นหลัก กำไรจึงขึ้นอยู่กับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิก

2.3 การวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ

2.3.1 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน ส่วนใหญ่มาจากภายในสหกรณ์ประกอบด้วย ทุนของสหกรณ์เอง เงินรับฝาก และอื่นๆ จากแหล่งภายนอกจากการกู้ยืมธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หากพิจารณาถึงความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว เจ้าหนี้ยังคงมีความเสี่ยงอยู่บ้าง เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อทุน สูงกว่ามาตรฐาน หรือสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน แสดงว่าสหกรณ์มีหนี้สินมากกว่าทุน เงินทุนไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองหนี้สินทั้งสิ้นได้ ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่ คือ เงินรับฝาก หากสหกรณ์นำทุนที่มีอยู่ชำระคืนเงินรับฝากแล้วก็ไม่เพียงพอ ดังนั้นในการดำเนินงาน สหกรณ์ไม่ควรจะกู้ยืมเงินจากภายนอก ขณะเดียวกันการระดมทุนโดยการรับฝากเงินสหกรณ์ต้องรับภาระดอกเบี้ยจ่าย ในกรณีนี้สหกรณ์ควรระดมทุนโดยให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มจะเหมาะสมกว่าแต่อย่างไรก็ตาม

ตามสหกรณ์ยังมีผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย 5 ปี ถึงร้อยละ 11.42 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาระยะสั้นของพัชรัตน์ ธรรมบัณฑิตพงศ์ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนครนายก จำกัด จังหวัดนครนายก พบว่า ความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงในภาพรวมสหกรณ์อยู่ในฐานะมีความเสี่ยงเนื่องจากมีหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ 1.99 เท่า ทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้

2.3.2 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สหกรณ์ได้นำเงินทุนของสหกรณ์ไปลงทุนในเงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือเงินกู้ยืมระยะสั้น สินทรัพย์ของสหกรณ์ที่มีอยู่ได้นำไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.23 รอบ ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐาน แต่ในขณะที่เดียวกันสินทรัพย์ที่มีอยู่ได้นำไปสร้างผลตอบแทนให้กับสหกรณ์ได้ในอัตราเฉลี่ย 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.12 ค่าเฉลี่ยมาตรฐาน 5 ปี เท่ากับร้อยละ 3.10 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์โดยเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน แสดงให้เห็นถึงการลงทุนในสินทรัพย์มากขึ้นไป จึงทำให้อัตราหมุนของสินทรัพย์ต่ำ แต่อย่างไรก็ตามสหกรณ์ก็สามารถใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ก่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาระยะสั้นของ กัญญา ภัทรวนาคุปต์ (2550) ที่ศึกษาการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรลำลูกกา จำกัด จังหวัดปทุมธานี พบว่า คุณภาพของสินทรัพย์ อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ เนื่องจากการลงทุนในสินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะสั้น และปานกลาง โดยมีลูกหนี้เงินกู้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนดในอัตราที่สูงกว่ามาตรฐาน สหกรณ์ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ ในขณะที่เดียวกันสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น สหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการให้กู้ยืมที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด และการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่วนการนำสินทรัพย์ไปสร้างรายได้ และการให้ผลตอบแทนอยู่ในเกณฑ์ดี

2.3.3 มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร

ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ พบว่า สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด มีอัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์ ปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 24.19 ปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 22.76 และ ปี 2556 มีอัตราการเติบโตลดลงคิดเป็นร้อยละ 4.49 จะเห็นว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์ไม่คงที่ มีแนวโน้มลดลงสหกรณ์จึงควรเพิ่มปริมาณการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างรายได้และผลกำไร และปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการธุรกิจให้ดีขึ้น

2.3.4 มติที่ 4 การทำกำไร

ในช่วงปีบัญชี 2552 – 2554 สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าอัตรส่วนของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ กำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก 4,383.21 บาท เงินออมต่อสมาชิก 79,977.10 บาท แม้ว่าสหกรณ์จะมีความสามารถในการทำกำไร แต่หากพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนปริมาณเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกกับหนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก ซึ่งเป็นเงินจำนวน 106,720.26 บาท สะท้อนให้เห็นถึงกำลังความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของสหกรณ์ ซึ่งจะต้องวางแผนในการติดตามเร่งรัดหนี้สินให้เป็นไปตามกำหนดสัญญา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัทธนันท์ ธรรมขันติพงศ์ (2555) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนครนายก จำกัด จังหวัดนครนายก พบว่า การทำกำไรของสหกรณ์ คว้าสหกรณ์ประสบผลสำเร็จประกอบกับสหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มจากสมาชิกเพิ่มขึ้นซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงกำลังความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานสหกรณ์

2.3.5 มติที่ 5 สภาพคล่อง

สหกรณ์มีส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน เล็กน้อย แสดงถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ต่ำกว่ามาตรฐานเล็กน้อย สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของลูกหนี้ โดยเฉพาะลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ซึ่งลูกหนี้เงินให้กู้ยืมระยะสั้นสามารถชำระได้ตามกำหนด ร้อยละ 87.90 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ นอกจากนี้ถ้าพิจารณาส่วนประกอบของหนี้สินหมุนเวียนควบคู่ไปด้วย จะเห็นว่าหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก ซึ่งปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดมีการปรับตัวสูงขึ้นเป็นระยะ ดังนั้น สหกรณ์ควรบริหารเงินรับฝากควบคู่กับการบริหารลูกหนี้เงินให้กู้ให้เกิดความสมดุลทันต่อสภาพการณ์ และระมัดระวังเงินไหลออกจาก การถอนเงินฝากของผู้ฝากเงินรายใหญ่ ซึ่งหากมีการถอนเงินพร้อมกันในคราวเดียวก็อาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิศานาถ เสาวมล (2550) : ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินลำพูนกลาง จำกัด จังหวัดสระบุรี พบว่า สภาพคล่อง หนี้สินส่วนมากของสหกรณ์มาจากการรับเงินฝาก สหกรณ์จึงต้องบริหารเงินรับฝากอย่างระมัดระวัง

2.3.6 มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

จากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมอาจส่งผลกระทบต่อ สหกรณ์เกิดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจด้านต่างๆ กล่าวคือ เงินทุนส่วนหนึ่งของสหกรณ์มาจากการกู้ยืมและเงินรับฝาก หากอัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น ก็จะมีผลกระทบต่อการจัดหา

เงินทุนของสหกรณ์ในอนาคต นอกจากนี้สหกรณ์ได้ขยายสาขาเพิ่มขึ้น สหกรณ์ต้องเตรียมการรองรับผลกระทบทั้งในด้านการจัดหาเงินทุน จึงควรวางแนวทางในการบริหารจัดการธุรกิจให้ดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมการเปลี่ยนแปลง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

3.3.1 มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 พบว่าสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนในอัตราที่สูง และสูงกว่าอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาเลเซีย แสดงว่ามีหนี้ที่ต้องชำระคืนมากกว่าทุนที่สหกรณ์มีอยู่ สหกรณ์ควรเพิ่มความระมัดระวังในการใช้เงินทุนเพื่อสร้างรายได้ สหกรณ์ควรระดมทุนที่ไม่มีภาระผูกพันกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ โดยการระดมทุนเรือนหุ้น แทนการระดมทุนจากเงินรับฝากจากสมาชิก เพราะมีต้นทุนสูงและมีกำหนดเวลาการชำระคืน

3.3.2 มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 พบว่าอัตรามูลของสินทรัพย์โดยเฉลี่ย ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน ดังนั้นสหกรณ์ควรมีแนวทางในการปรับปรุงการบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการบริหารลูกหนี้เงินกู้ให้ชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดสัญญา เพื่อลดอัตราดอกเบี้ยค้างชำระ และเป็นรายได้สหกรณ์ในการนำไปลงทุนก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด

3.3.3 มติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 พบว่าขีดความสามารถในการบริหาร โดยภาพรวมธุรกิจของสหกรณ์ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน ซึ่งสหกรณ์ควรมีการวางแผนในการดำเนินงานของแต่ละธุรกิจให้มีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นให้สัมพันธ์กับขนาดของสหกรณ์และจำนวนของสมาชิก โดยสำรวจความต้องการของสมาชิกในแต่ละธุรกิจ เพื่อจัดทำแผนธุรกิจของแต่ละธุรกิจให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิก และแผนงานที่กำหนด

3.3.4 มติที่ 4 การทำกำไร

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 พบว่าสหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิกในอัตราที่สูงกว่าอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ และสูงกว่าอัตราเงินออมต่อสมาชิก ดังนั้นสหกรณ์ควรส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่สมาชิกเพื่อสร้างรายได้ลดค่าใช้จ่าย และลดหนี้สินของสมาชิก นอกจากนี้ พบว่า สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดี สหกรณ์ต้องให้ความสำคัญในการติดตามและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน เพื่อรักษาความสามารถในการทำกำไร โดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผนงานเป็นประจำ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และแผนดำเนินงานได้ทันเวลา

3.3.5 มติที่ 5 สภาพคล่อง

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 พบว่าสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน อาจทำให้สหกรณ์ประสบปัญหาเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ โดยเฉพาะหากสมาชิกมาถอนเงินฝากพร้อมกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นสหกรณ์ควรบริหารสินทรัพย์ให้สมดุลกับภาระผูกพันทางการเงิน และสร้างความมั่นใจให้แก่สมาชิกในการไว้วางใจที่จะฝากเงินกับสหกรณ์ เพื่อป้องกันปัญหาการขาดสภาพคล่อง

3.3.6 มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 30 มิถุนายน 2552 – 2556 พบว่าปัจจัยเสี่ยงเข้ามาอย่างต่อเนื่องทั้งอัตราดอกเบี้ย โดยอัตราดอกเบี้ยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาดเงิน ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ควรมีการติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยอยู่ตลอดเวลา ในด้านคู่แข่งขั้นทางการค้าสหกรณ์ควรสำรวจความต้องการสินค้าของสมาชิกเพื่อทราบปริมาณ ในการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้เพียงพอต่อความต้องการ และสหกรณ์ควรมีการสร้างเครือข่ายในการทำธุรกิจระหว่างสหกรณ์ เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองในด้านการกำหนดราคากับผู้ผลิต หรือผู้จัดจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์หั่งบการเงิน โดยวิธีแนวตั้ง แนวโน้ม และใช้เครื่องมือ CAMELS Analysis สำหรับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของ สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรจะนำเครื่องมืออื่นๆ มาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เพิ่มเติม เช่น การวัดและประเมินผลการดำเนินงานแบบสมดุล (Balance Scorecard) มาใช้ในการศึกษา ทำให้เพิ่มมุมมองใน ด้านการบริหารจัดการภายใน และการเรียนรู้และพัฒนา เพื่อที่ผู้บริหารของการสหกรณ์จะได้รับรู้ถึงจุดอ่อน และความไม่ชัดเจนของการบริหารงาน การวัดและประเมินผลดำเนินงานแบบสมดุล (Balance Scorecard) จะช่วยในการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการองค์กรได้ชัดเจน เพื่อให้เกิดดุลยภาพในทุก ๆ ด้าน มากกว่าที่จะใช้ มุมมองด้านการเงินเพียงด้านเดียว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2548) คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์เศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2542) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543
—————. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2550) การสหกรณ์ในประเทศไทย
- กัมปนาท ถึงนาค (2550) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นนทบุรี จำกัด จังหวัดนนทบุรี” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปัญญา หิรัญศรีศรี และส่งเสริม หอมกลิ่น (2548) การวิเคราะห์ตามแนวนอนและแนวตั้งประมวลสาระชุดวิชาการบัญชีและการเงินสหกรณ์เพื่อการบริหาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี
- ประดิษฐ์ จันทรสุภา (2550) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบ้านหมี่ จำกัด” จังหวัดลพบุรี การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พัชรัตน์ ธรรมขันติพงศ์ (2555) “การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนครนายก จำกัด จังหวัดนครนายก” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มะหามัด ฮามิ (2552) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรสุไหงโก-ลก จำกัด” จังหวัดนราธิวาส การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นัลดดา เตชะประสาน (2550) “วิเคราะห์งบการเงิน ของสหกรณ์การเกษตรคลองท่อม จำกัด ศึกษาเฉพาะปีการเงิน 2546 – 2550

- พวงเพ็ชร พรหมพงษ์ (2553) “ศึกษาการวิเคราะห์ห้บการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล”
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ศิริรัตน์ หมวดปัสชา (2554) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์
เมืองนนทบุรี จำกัด” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
(สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุวรรณ เพ็ชรสีขาว (2552) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์
การเกษตรต้นหอมมีส จำกัด” จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง (2552) รายงานกิจการประจำปี พัทลุง:สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง
_____. (2553) รายงานกิจการประจำปีพัทลุง:สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง
_____. (2554) รายงานกิจการประจำปี พัทลุง:สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง
_____. (2555) รายงานกิจการประจำปี พัทลุง:สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง
_____. (2556) รายงานกิจการประจำปี พัทลุง:สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง
- อาคม โยริยะ (2551) “วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเวียง
ป่าเป้า จำกัด” จังหวัดเชียงราย การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก

สภกรรมการเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
งบดุล
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2552 และ 2551

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2552	ปี 2551
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	2,378,222.44	3,706,222.39
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3	90,055.66	86,591.98
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	4	77,462,453.00	68,286,442.00
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	5	7,050,860.65	6,378,320.92
คอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ - สุทธิ	6	6,783,380.77	4,829,104.30
สินค้าคงเหลือ		975,566.00	12,132,385.91
ข้าวเปลือกขาดบัญชี		1,387,567.07	0.00
หัก ค่าเผื่อข้าวเปลือกขาดบัญชี		1,387,567.07	0.00
		0.00	0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	670,915.57	907,011.02
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		95,411,454.09	96,326,078.52
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	8	399,200.00	399,200.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	205,729,223.00	162,157,732.00
ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	5	1,376,000.00	1,472,500.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	6,266,463.96	3,920,346.41
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	150,047.07	158,533.07
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		213,920,934.03	168,108,311.48
รวมสินทรัพย์		309,332,388.12	264,434,390.00
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	11	81,775,563.75	70,600,857.50
เจ้าหนี้การค้า		9,300.00	0.00
เงินรับฝาก	12	119,019,228.67	99,229,422.24
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	1,598,774.48	1,337,638.96
รวมหนี้สินหมุนเวียน		202,402,866.90	171,167,918.70

	หมายเหตุ	ปี 2552 บาท	ปี 2551 บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	14	6,594,203.00	5,993,213.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		6,594,203.00	5,993,213.00
รวมหนี้สิน		208,997,069.90	177,161,131.70
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		63,915,500.00	52,376,170.00
ทุนสำรอง		18,076,496.57	17,190,295.77
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	15	9,636,837.41	9,004,462.41
กำไรสุทธิประจำปี		8,706,484.24	8,702,330.12
รวมทุนของสหกรณ์		100,335,318.22	87,273,258.30
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		309,332,388.12	264,434,390.00

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายมานิตย์ ไชยคำ)

ประธานกรรมการ

(นายประสิทธิ์ ขวัญนัย)

เลขานุการ

วันที่ 14 สิงหาคม 2552

สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2552 และ 2551

	ปี 2552		ปี 2551	
	บาท	%	บาท	%
ขาย / บริการ	74,928,531.69	100.00	59,183,063.13	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	54,908,611.66	73.28	42,924,902.81	72.53
กำไรขั้นต้น	20,019,920.03	26.72	16,258,160.32	27.47
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	1,134,259.11	1.51	1,031,788.93	1.74
	21,154,179.14	28.23	17,289,949.25	29.21
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	5,681,547.36	7.58	2,156,655.00	3.64
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-5)	15,472,631.78	20.65	15,133,294.25	25.57
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 6)	563,172.53	0.75	113,382.56	0.19
รวม	16,035,804.31	21.40	15,246,676.81	25.76
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 7)	7,329,320.07	9.78	6,544,346.69	11.06
กำไรสุทธิ	8,706,484.24	11.62	8,702,330.12	14.70

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 2552		ปี 2551	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ - รับจริง	18,608,663.47	78.59	13,578,632.80	79.36
- ค้างรับ	5,070,017.96	21.41	3,530,676.73	20.64
รวม	23,678,681.43	100.00	17,109,309.53	100.00
หัก ต้นทุนบริการ	4,340,706.25	18.33	2,779,656.25	16.25
กำไรขั้นต้น	19,337,975.18	81.67	14,329,653.28	83.75
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้	550,741.99	2.32	499,450.68	2.92
- ดอกเบี้ยค่าปรับตามคำพิพากษา	131,646.12	0.56	150,015.00	0.88
- ค่าธรรมเนียมตรวจสอบที่ดิน	109,600.00	0.46	111,800.00	0.65
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	791,988.11	3.34	761,265.68	4.45
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือน	676,800.00	2.86	539,380.00	3.15
- ค่าประกันสังคม	30,432.00	0.13	25,799.00	0.15
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	118,900.00	0.50	93,750.00	0.55
- ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	145.00	0.00	85,177.68	0.50
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา	971,316.22	4.10	11,152.77	0.07
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	74,678.19	0.32	(47,119.72)	(0.27)
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยปรับปรุงโครงสร้างหนี้	23,979.24	0.10	(27,334.99)	(0.16)
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับค้างรับ	3,034.17	0.01	(2,166.50)	(0.01)
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยตามคำพิพากษาค้างรับ	126,646.12	0.53	(66,155.70)	(0.39)
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้	144,740.40	0.61	(232,608.28)	(1.36)
- หนี้สงสัยจะสูญค้างรับปรับปรุงโครงสร้างหนี้	11,261.84	0.05	1,756.85	0.01
- ค่าตอบแทนประธานกลุ่ม	16,100.00	0.07	18,144.00	0.11
- ค่าใช้จ่ายในการโอนหนี้กองทุนฟื้นฟูฯ	0.00	0.00	124,420.77	0.73
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2,198,033.18	9.28	524,195.88	3.06
กำไรเฉพาะธุรกิจ	17,931,930.11	75.73	14,566,723.08	85.14

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2552		ปี 2551	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปุย	12,027,276.00	29.74	11,471,052.00	29.76
ขายอาหารสัตว์	28,108,376.00	69.52	26,638,580.40	69.10
ขายเคมีภัณฑ์เกษตร	112,630.00	0.28	148,315.00	0.38
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	39,953.46	0.10	72,286.15	0.19
ขายข่าวสาร	146,563.00	0.36	218,690.00	0.57
รวม	40,434,798.46	100.00	38,548,923.55	100.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	38,339,957.00	94.82	36,602,010.76	94.95
สินค้าทั่วไป	308,318.50	0.76	584,897.17	1.52
กำไรขั้นต้น	1,786,522.96	4.42	1,362,015.62	3.53
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- ดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้การค้า	313,210.00	0.77	186,519.00	0.48
- รายได้ธุรกิจจัดหาฯ	9,600.00	0.02	741.75	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	322,810.00	0.79	187,260.75	0.48
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือน	593,760.00	1.47	499,105.00	1.29
- ค่าประกันสังคม	29,636.00	0.07	22,184.00	0.06
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	59,975.50	0.15	13,192.38	0.03
- ค่าใช้จ่ายรถยนต์	45,504.29	0.11	22,546.58	0.06
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	314,788.20	0.78	29,268.55	0.07
- ค่าน้ำมัน	53,720.00	0.13	56,500.00	0.15
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับลูกหนี้การค้า	19,834.00	0.05	4,449.31	0.01
- ค่าเบี้ยประกัน	9,730.21	0.02	8,658.93	0.02
- ค่าเสื่อมราคา	6,677.27	0.02	7,790.60	0.02
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,133,625.47	2.80	663,695.35	1.71
กำไรเฉพาะธุรกิจ	975,707.49	2.41	885,581.02	2.30

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สาขาศรีนครินทร์

	ปี 2552		ปี 2551	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปุย	287,557.00	14.10	0.00	0.00
ขายอาหารสัตว์	1,745,552.00	85.57	0.00	0.00
ขายเคมีภัณฑ์เกษตร	5,100.00	0.25	0.00	0.00
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายข้าวสาร	1,575.00	0.08	0.00	0.00
รวม	<u>2,039,784.00</u>	<u>100.00</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	1,954,894.00	95.84	0.00	0.00
สินค้าทั่วไป	1,458.00	0.07	0.00	0.00
กำไรขั้นต้น	<u>83,432.00</u>	<u>4.09</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือนและค่าจ้าง	116,900.00	5.73	0.00	0.00
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	11,974.31	0.59	0.00	0.00
- ค่าเช่า	42,000.00	2.06	0.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคา	2,144.29	0.10	0.00	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	<u>173,018.60</u>	<u>8.48</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
กำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	<u>(89,586.60)</u>	<u>(4.39)</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลิตผล

	ปี 2552		ปี 2551	
	บาท	%	บาท	%
ขายข้าวเปลือก	8,775,267.80	100.00	3,524,635.05	100.00
รวม	8,775,267.80	100.00	3,524,635.05	100.00
หัก ต้นทุนขาย	9,963,277.91	113.54	2,958,143.63	83.93
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	(1,188,010.11)	(13.54)	566,491.42	16.07
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าบริการรอบข้าว	0.00	0.00	46,032.50	1.31
- รายได้ค่าเช่าฉาง	9,600.00	0.11	9,600.00	0.27
- รายได้ค่าบริการรถยนต์	0.00	0.00	7,400.00	0.21
- ดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้ข้าวเปลือก	9,861.00	0.11	20,230.00	0.57
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	19,461.00	0.22	83,262.50	2.36
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าลดหย่อนข้าวเปลือกยุบตัว	175,508.53	2.00	0.00	0.00
- ค่าเสียหายจากข้าวเปลือกขาดบัญชี	1,387,567.07	15.81	0.00	0.00
- ค่าจ้างยามเฝ้าฉางข้าว	79,560.00	0.91	68,360.00	1.94
- ค่าใช้จ่ายธุรกิจรวบรวมผลิตผล	21,390.90	0.24	65,199.78	1.85
- ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า ฉาง	759.25	0.01	981.10	0.03
- ค่าเบี้ยประกันภัยฉางข้าว	32,895.44	0.37	36,134.40	1.02
- ค่าเบี้ยประกันสังคม	3,968.00	0.05	3,367.00	0.10
- ค่าใช้จ่ายในการรอบข้าวเปลือก	76,696.71	0.87	53,339.15	1.51
- ค่าใช้จ่ายรถยนต์	153.56	0.00	14,985.34	0.42
- ค่าน้ำมัน	1,000.00	0.01	6,840.00	0.19
- ค่าใช้จ่ายในการขายข้าวเปลือก	19,600.00	0.22	97,443.00	2.77
- กระทบใช้ไป	117,493.00	1.34	48,889.00	1.39
- กระทบชำระ	2,802.00	0.03	32,556.00	0.92
- ค่าเสื่อมราคา	112,001.00	1.28	112,001.00	3.18
- ค่าเสื่อมราคาโรงคลุม	25,688.80	0.29	31,289.89	0.89
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องอบความชื้น	50,000.00	0.57	36,821.92	1.04
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าข้าวเปลือก	69,785.85	0.80	(8,806.55)	(0.25)
- ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	0.00	0.00	369,362.74	10.48
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2,176,870.11	24.80	968,763.77	27.48
(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจ	(3,345,419.22)	(38.12)	(319,009.85)	(9.05)

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 5

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร

	ปี 2552		ปี 2551	
	บาท	%	บาท	%
แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร				
ประเภทข้าวเปลือก				
- ขายข้าวสาร	0.00	0.00	195.00	100.00
- ขายรำ	0.00	0.00	0.00	0.00
- ขายปลายข้าว	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	0.00	0.00	195.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย	0.00	0.00	195.00	100.00
กำไรขั้นต้น	0.00	0.00	0.00	0.00
กำไรเฉพาะธุรกิจ	0.00	0.00	0.00	0.00

สทกรณการเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2554 และ 2553

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2554	ปี 2553
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	2,481,480.90	1,872,183.96
เงินฝากสทกรณอื่น	3	97,404.18	93,657.88
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	4	88,446,691.00	85,702,686.00
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	5	11,128,109.70	8,003,992.90
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	6	9,308,060.18	8,272,565.51
สินค้าคงเหลือ		959,902.00	1,372,051.40
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	1,725,610.61	1,687,466.60
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		114,147,258.57	107,004,604.25
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	8	399,200.00	399,200.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	246,252,519.00	224,840,464.00
ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	5	1,979,250.00	1,760,000.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	6,377,739.45	6,728,127.53
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	262,536.07	159,547.07
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		255,271,244.52	233,887,338.60
รวมสินทรัพย์		369,418,503.09	340,891,942.85
หนี้สินและทุนของสทกรณ			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	11	18,082,835.50	67,841,257.75
เจ้าหนี้การค้า		10,000.00	0.00
เงินรับฝาก	12	197,747,972.45	144,539,944.37
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	2,671,446.29	2,361,492.99
รวมหนี้สินหมุนเวียน		218,512,254.24	214,742,695.11

	หมายเหตุ	ปี 2554 บาท	ปี 2553 บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	14	9,574,565.94	7,561,088.25
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		9,574,565.94	7,561,088.25
รวมหนี้สิน		228,086,820.18	222,303,783.36
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		95,645,560.00	76,183,610.00
ทุนสำรอง		20,363,168.88	18,963,323.45
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	15	9,279,370.41	9,719,224.41
กำไรสุทธิประจำปี		16,043,583.62	13,722,001.63
รวมทุนของสหกรณ์		141,331,682.91	118,588,159.49
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		369,418,503.09	340,891,942.85

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายประสิทธิ์ ขวัญนัย)

ประธานกรรมการ

(นายอำนาจ นิม่วน)

เลขานุการ

วันที่ 31 สิงหาคม 2554

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ - รับจริง	22,264,225.38	78.38	20,995,083.13	78.86
- ค้างรับ	6,141,715.73	21.62	5,627,418.23	21.14
รวม	28,405,941.11	100.00	26,622,501.36	100.00
หัก ต้นทุนบริการ	2,191,077.75	7.71	3,980,694.00	14.95
กำไรขั้นต้น	26,214,863.36	92.29	22,641,807.36	85.05
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้	844,180.00	2.97	710,454.87	2.67
- ดอกเบี้ยค่าปรับตามคำพิพากษา	149,444.98	0.53	108,529.78	0.41
- ค่าธรรมเนียมตรวจสอบที่ดิน	9,400.00	0.03	97,400.00	0.36
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	1,003,024.98	3.53	916,384.65	3.44
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือน	792,840.00	2.79	722,880.00	2.72
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	129,600.00	0.46	123,300.00	0.46
- ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	31,566.82	0.11	15,691.00	0.06
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา	604,569.08	2.13	(205,762.47)	(0.77)
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(54,932.93)	(0.19)	75,605.31	0.28
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(21,746.40)	(0.08)	51,314.03	0.19
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับค้างรับ	(2,394.47)	0.00	117,495.30	0.44
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยตามคำพิพากษาค้างรับ	(47,193.24)	(0.17)	(55,838.94)	(0.21)
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้	(124,209.97)	(0.44)	103,245.74	0.39
- หนี้สงสัยจะสูญค้างรับปรับปรุงโครงสร้างหนี้	9,604.87	0.03	17,071.18	0.07
- ค่าตอบแทนประธานกลุ่ม	22,500.00	0.08	25,900.00	0.10
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้	(179,646.00)	(0.63)	1,140,630.00	4.28
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,160,557.76	4.09	2,131,531.15	8.01
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	26,057,330.58	91.73	21,426,660.86	80.48

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปุย	9,671,347.00	21.78	7,432,046.00	21.05
ขายอาหารสัตว์	34,178,646.00	76.97	27,288,577.00	77.29
ขายเคมีภัณฑ์เกษตร	140,330.00	0.32	150,380.00	0.43
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	40,742.64	0.09	47,962.74	0.14
ขายข่าวสาร	375,251.20	0.84	386,879.00	1.09
รวม	44,406,316.84	100.00	35,305,844.74	100.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	42,433,271.19	95.56	33,254,347.81	94.19
สินค้าทั่วไป	433,808.07	0.98	497,033.35	1.41
กำไรขั้นต้น	1,539,237.58	3.46	1,554,463.58	4.40
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- ดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้การค้า	432,828.00	0.98	387,857.00	1.10
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	432,828.00	0.98	387,857.00	1.10
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือน	591,030.00	1.33	636,120.00	1.80
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	57,748.34	0.13	55,731.64	0.16
- ค่าใช้จ่ายรถยนต์	80,906.10	0.18	60,009.75	0.17
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	173,464.25	0.39	(20,621.50)	(0.06)
- ค่าน้ำมัน	69,500.00	0.16	71,400.00	0.20
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับลูกหนี้การค้า	29,998.00	0.07	(7,435.00)	(0.02)
- ค่าเบี้ยประกัน	18,771.98	0.04	3,580.92	0.01
- ค่าเสื่อมราคา	5,052.00	0.01	1,288.90	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,026,470.67	2.31	800,074.71	2.26
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	945,594.91	2.13	1,142,245.87	3.24

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สาขาศรีนครินทร์

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปุย	998,295.00	18.37	615,215.00	27.68
ขายอาหารสัตว์	4,413,405.00	81.20	1,588,585.00	71.46
ขายเคมีภัณฑ์เกษตร	17,410.00	0.32	13,780.00	0.62
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายข้าวสาร	5,940.00	0.11	5,390.00	0.24
รวม	<u>5,435,050.00</u>	<u>100.00</u>	<u>2,222,970.00</u>	<u>100.00</u>
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	5,197,123.00	95.62	2,120,812.00	95.40
สินค้าทั่วไป	5,217.01	0.10	4,923.32	0.22
กำไรขั้นต้น	<u>232,709.99</u>	<u>4.28</u>	<u>97,234.68</u>	<u>4.38</u>
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
ดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้การค้า	31,922.00	0.59	0.00	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	<u>31,922.00</u>	<u>0.59</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือนและค่าจ้าง	263,790.00	4.85	147,840.00	6.65
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	19,620.88	0.36	4,844.28	0.22
- ค่าเช่า	42,000.00	0.77	42,000.00	1.89
- ค่าเสื่อมราคา	55,696.59	1.02	28,895.00	1.30
- ค่าน้ำมัน	33,000.00	0.61	9,860.00	0.45
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	47,278.95	0.87	3,896.25	0.18
- ค่าประกันภัย	4,988.60	0.09	3,693.03	0.17
- ค่าใช้จ่ายรถยนต์	29,560.20	0.55	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>495,935.22</u>	<u>9.12</u>	<u>241,028.56</u>	<u>10.85</u>
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	<u>(231,303.23)</u>	<u>(4.26)</u>	<u>(143,793.88)</u>	<u>(6.47)</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ขายข้าวเปลือก	411,567.00	100.00	0.00	0.00
รวม	411,567.00	100.00	0.00	0.00
หัก ต้นทุนขาย	446,211.49	108.42	0.00	0.00
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	(34,644.49)	(8.42)	0.00	0.00
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าเช่าฉาง	35,733.00	8.68	9,600.00	0.00
- ดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้ค่าข้าวเปลือก	6,074.00	1.48	7,872.00	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	41,807.00	10.16	17,472.00	0.00
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าจ้างยามเฝ้าฉางข้าว	88,470.00	21.50	83,400.00	0.00
- ค่าใช้จ่ายธุรกิจรวบรวมผลผลิต	40,629.10	9.87	46,510.62	0.00
- ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า ฉาง	908.81	0.22	642.41	0.00
- ค่าเบี้ยประกันภัยฉางข้าว	15,995.22	3.89	14,599.90	0.00
- ค่าใช้จ่ายรถยนต์	9,399.81	2.28	18,055.00	0.00
- กระสอบข้าว	11,310.00	2.75	425.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคา	109,057.87	26.50	112,001.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคาโรงคลุม	25,688.80	6.24	25,688.80	0.00
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องอบความชื้น	50,000.00	12.15	50,000.00	0.00
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าข้าวเปลือก	(28,872.00)	(7.02)	(13,739.00)	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	322,587.61	78.38	337,583.73	0.00
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	(315,425.10)	(76.64)	(320,111.73)	0.00

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 5

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	86,747.57	0.11	6,569.94	0.01
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์	3,746.30	0.00	3,602.22	0.01
รายได้ค่าเช่าที่ดิน	12,500.00	0.02	12,500.00	0.02
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	11,950.00	0.02	12,350.00	0.02
ผลตอบแทนจากการลงทุน ธกส.	1,893.50	0.00	1,758.25	0.00
กำไรจากการขายที่ดินขายทอดตลาด	0.00	0.00	20,000.00	0.03
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	316,775.00	0.40	0.00	0.00
ค่าธรรมเนียมถอนเงินฝาก	11,430.00	0.01	6,970.00	0.01
เงินมัดจำ	37,500.00	0.05	0.00	0.00
เงินรางวัลสลากออมทรัพย์ทวีสิน	4,800.00	0.01	9,600.00	0.01
รายได้เบ็ดเตล็ด	16,003.13	0.02	0.00	0.00
	<u>503,345.50</u>	<u>0.64</u>	<u>73,350.41</u>	<u>0.11</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 6

รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

	ปี 2554		ปี 2553	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือนและค่าจ้าง	1,947,240.00	2.48	1,772,580.00	2.76
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	203,000.00	0.26	154,800.00	0.24
ค่าเบี้ยประชุม	80,400.00	0.10	77,200.00	0.12
ค่ารับรอง	8,765.๐0	0.01	12,725.00	0.02
ค่าสวัสดิการพนักงาน	165,555.00	0.21	115,385.00	0.18
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	111,314.20	0.14	122,373.60	0.19
ค่าน้ำ-ค่าไฟ-ค่าโทรศัพท์	76,134.31	0.10	80,395.69	0.13
ค่าเบี้ยประกันภัย	14,260.28	0.02	11,990.00	0.02
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	42,018.00	0.05	28,969.00	0.05
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	6,458,851.36	8.21	4,777,911.71	7.45
ค่าใช้จ่ายในวันประชุมใหญ่	103,657.84	0.13	92,932.00	0.14
ค่าล่วงเวลา	56,143.00	0.07	45,662.00	0.07
ค่าประกันสังคม	135,713.00	0.17	104,230.00	0.16
ค่าตอบแทนประธานกลุ่ม	175,750.00	0.22	150,400.00	0.23
ค่าใช้จ่ายพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์	16,000.00	0.02	10,000.00	0.02
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	41,000.00	0.05	35,450.00	0.06
ค่าใช้จ่ายรถยนต์	24,757.99	0.03	12,928.12	0.02
ค่าน้ำมัน	22,827.00	0.03	25,520.00	0.04
ค่าบำเหน็จพนักงาน	938,630.00	1.20	577,630.00	0.90
ดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี	1,314.64	0.00	366.32	0.00
ค่าภาษีโรงเรือน	4,380.00	0.01	4,380.00	0.01
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	212,699.35	0.27	201,633.76	0.31
ขาดทุนจากการเลิกใช้ทรัพย์สิน	1,287.47	0.00	13,301.97	0.02
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	24,000.00	0.03	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	50,260.60	0.07	27,585.73	0.04
	<u>10,915,959.04</u>	<u>13.88</u>	<u>8,456,349.90</u>	<u>13.18</u>

สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
งบดุล
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2556 และ 2555

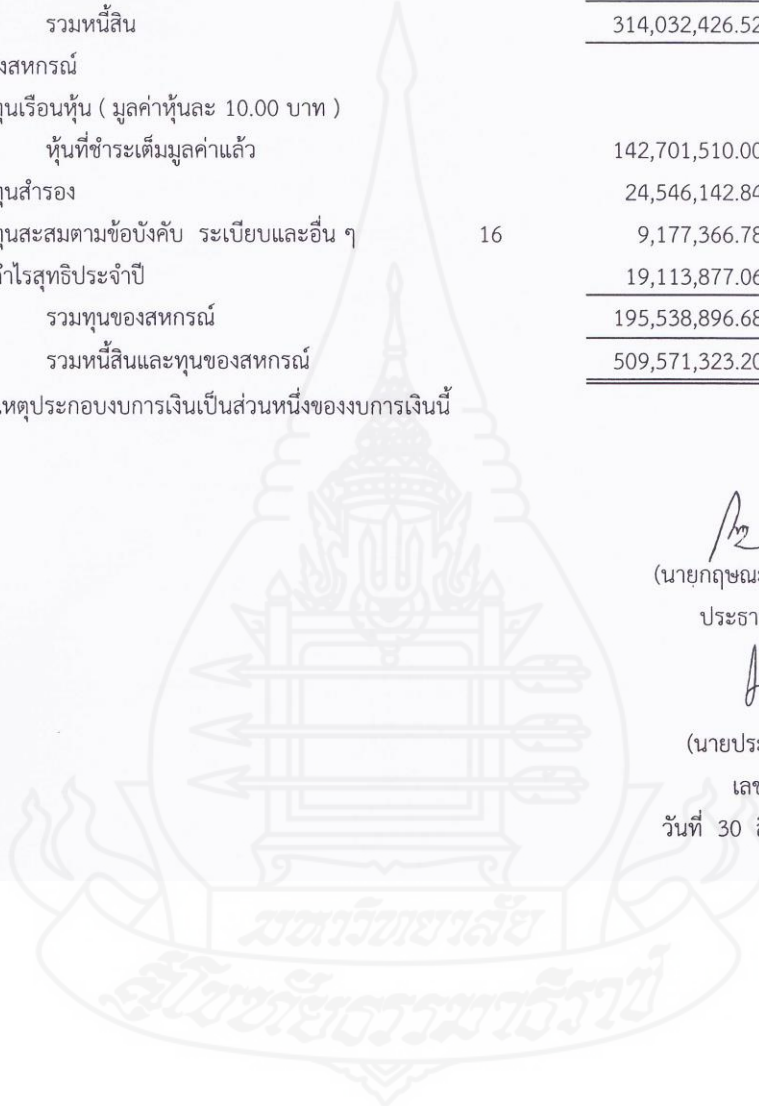
	หมายเหตุ	ปี 2556 บาท	ปี 2555 บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	5,246,599.8	4,251,585.16
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3	105,352.34	101,300.33
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	4	106,946,624.00	98,589,789.00
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	5	17,037,791.32	14,526,236.98
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	6	10,827,437.51	9,497,269.56
สินค้าคงเหลือ		1,965,342.97	1,527,596.22
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	1,975,270.11	879,642.75
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		144,104,418.00	129,373,420.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	8	399,200.00	399,200.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	354,306,026.00	299,894,451.00
ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	5	2,204,050.00	1,802,850.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	8,482,580.61	6,201,220.94
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	75,048.59	113,215.59
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		365,466,905.20	308,410,937.53
รวมสินทรัพย์		509,571,323.20	437,784,357.53
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	11	72,912,164.17	35,121,364.74
เงินรับฝาก	12	223,908,898.99	219,653,910.05
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	3,734,462.89	3,093,247.37
รวมหนี้สินหมุนเวียน		300,555,526.05	257,868,522.16

	หมายเหตุ	ปี 2556 บาท	ปี 2555 บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว	14	900,000.00	1,500,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	15	12,576,900.47	9,704,430.07
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		13,476,900.47	11,204,430.07
รวมหนี้สิน		314,032,426.52	269,072,952.23
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		142,701,510.00	118,685,200.00
ทุนสำรอง		24,546,142.84	22,136,000.55
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	16	9,177,366.78	8,619,746.41
กำไรสุทธิประจำปี		19,113,877.06	19,270,458.34
รวมทุนของสหกรณ์		195,538,896.68	168,711,405.30
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		509,571,323.20	437,784,357.53
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้			

(นายกฤษณะศักดิ์ ศิริกันต์)
ประธานกรรมการ

(นายประถม ชูศักดิ์)

เลขานุการ
วันที่ 30 สิงหาคม 2556

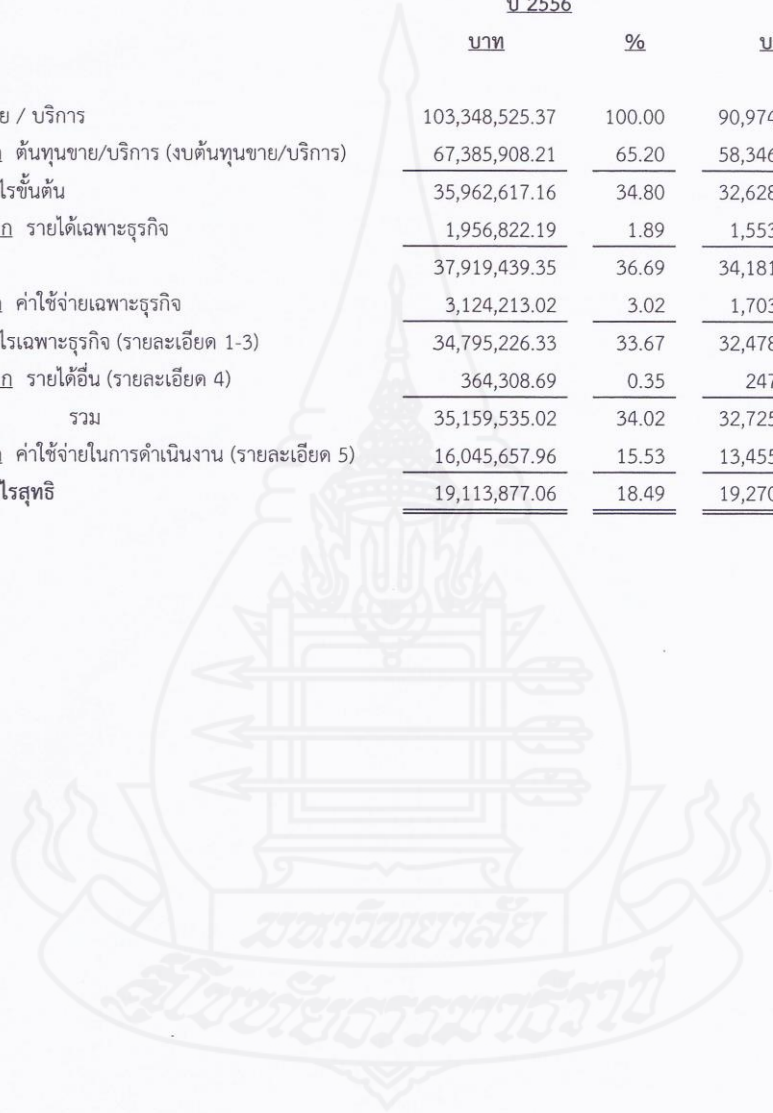

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ - รับจริง	27,374,359.50	73.48	23,081,058.03	73.04
- ค้างรับ	7,290,170.04	19.57	5,849,659.09	18.51
ดอกเบี้ยรับขาดเขตอุทกภัย ปี2553 พักชำระหนี้	135,692.18	0.36	146,030.75	0.46
ดอกเบี้ยรับขาดเขตจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ (อุทกภัย)	2,456,244.85	6.59	2,526,078.20	7.99
รวม	37,256,466.57	100.00	31,602,826.07	100.00
หัก ต้นทุนบริการ	3,558,484.42	9.55	1,045,866.75	3.31
กำไรขั้นต้น	33,697,982.15	90.45	30,556,959.32	96.69
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าปรับลูกหนี้เงินกู้	961,076.19	2.58	802,951.04	2.54
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	961,076.19	2.58	802,951.04	2.54
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือน	1,128,840.00	3.03	778,650.00	2.46
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	107,400.00	0.29	115,500.00	0.37
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	276,978.00	0.74	179,194.84	0.57
- ค่าใช้จ่ายธุรกิจสินเชื่อ	5,600.00	0.01	14,706.00	0.05
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(79,601.67)	(0.21)	(477,159.92)	(1.51)
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(27,340.05)	(0.07)	(273,991.95)	(0.87)
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับค้างรับ	7,093.13	0.02	(46,834.70)	(0.15)
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้	209,642.57	0.56	53,773.37	0.17
- หนี้สงสัยจะสูญค้างรับปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(3,068.38)	(0.01)	(39,610.91)	(0.12)
- ค่าตอบแทนประธานกลุ่ม	26,150.00	0.07	29,400.00	0.09
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้กู้	(8,935.00)	(0.02)	(642,274.00)	(2.03)
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,642,758.60	4.41	(308,647.27)	(0.97)
กำไรเฉพาะธุรกิจ	33,016,299.74	88.62	31,668,557.63	100.20

สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2556 และ 2555

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ขาย / บริการ	103,348,525.37	100.00	90,974,960.10	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	67,385,908.21	65.20	58,346,921.28	64.14
กำไรขั้นต้น	35,962,617.16	34.80	32,628,038.82	35.86
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	1,956,822.19	1.89	1,553,948.04	1.71
	37,919,439.35	36.69	34,181,986.86	37.57
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	3,124,213.02	3.02	1,703,312.27	1.87
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-3)	34,795,226.33	33.67	32,478,674.59	35.70
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 4)	364,308.69	0.35	247,138.48	0.27
รวม	35,159,535.02	34.02	32,725,813.07	35.97
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 5)	16,045,657.96	15.53	13,455,354.73	14.79
กำไรสุทธิ	19,113,877.06	18.49	19,270,458.34	21.18

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปุย - สุทธิ	13,317,310.00	20.15	12,089,645.00	20.36
ขายอาหารสัตว์ - สุทธิ	49,619,415.00	75.08	45,427,938.00	76.51
ขายเคมีภัณฑ์การเกษตร	171,395.00	0.26	206,440.00	0.35
ขายอุปกรณ์การเกษตร	41,893.00	0.06	0.00	0.00
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	59,890.00	0.09	47,481.03	0.08
ขายข้าวสาร - สุทธิ	2,882,155.80	4.36	1,600,630.00	2.70
รวม	66,092,058.80	100.00	59,372,134.03	100.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	60,970,416.10	92.25	55,712,824.38	93.84
สินค้าทั่วไป	2,857,007.69	4.32	1,588,230.15	2.67
กำไรขั้นต้น	2,264,635.01	3.43	2,071,079.50	3.49
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- ดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้การค้า	846,892.00	1.28	679,884.00	1.15
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	846,892.00	1.28	679,884.00	1.15
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- เงินเดือน	910,610.00	1.38	736,780.00	1.24
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	3,600.00	0.00	600.00	0.00
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	31,209.10	0.05	98,035.37	0.16
- ค่าเช่า	0.00	0.00	61,500.00	0.10
- ค่าใช้จ่ายรถยนต์	35,677.79	0.05	40,394.46	0.07
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	29,810.20	0.05	591,769.00	1.00
- ค่าน้ำมัน	102,220.00	0.15	57,600.00	0.10
- หนี้สงสัยจะสูญค่าปรับลูกหนี้การค้า	4,911.00	0.01	64,193.00	0.11
- ค่าเบี้ยประกันภัย	20,599.34	0.03	28,441.01	0.05
- ค่าเสื่อมราคา	90,558.33	0.14	109,977.97	0.19
- ค่าเสียหายจากสินค้าเสื่อมสภาพตัดบัญชี	0.00	0.00	753.28	0.00
- ค่าตอบแทน (ลงปุย/อาหารสัตว์)	43,898.00	0.07	36,417.00	0.06
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,273,093.76	1.93	1,826,461.29	3.08
กำไรเฉพาะธุรกิจ	1,838,433.25	2.78	924,502.21	1.56

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ขายข้าวเปลือก	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	0.00	0.00	0.00	0.00
หัก ต้นทุนขาย	0.00	0.00	0.00	0.00
(ขาดทุน) ขั้นต้น	0.00	0.00	0.00	0.00
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
- รายได้ค่าเช่าฉาง	147,166.00	0.00	66,667.00	0.00
- ดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้ค่าข้าวเปลือก	1,688.00	0.00	4,446.00	0.00
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	148,854.00	0.00	71,113.00	0.00
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
- ค่าจ้างยามเฝ้าฉางข้าว	90,500.00	0.00	7,650.00	0.00
- ค่าใช้จ่ายธุรกิจรวบรวมผลผลิต	15,167.47	0.00	16,336.45	0.00
- ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า ฉาง	960.02	0.00	821.60	0.00
- ค่าเบี้ยประกันภัยฉางข้าว	13,948.37	0.00	13,680.30	0.00
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าข้าวเปลือก	(44,458.00)	0.00	0.00	0.00
- กระทบชำระขาด	0.00	0.00	960.00	0.00
- ค่าเสื่อมราคา	61,000.00	0.00	65,915.10	0.00
- ค่าเสื่อมราคาโรงคลุมเครื่องอบความชื้น	25,688.80	0.00	25,688.80	0.00
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องอบความชื้น	50,000.00	0.00	50,000.00	0.00
- หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยค่าปรับลูกหนี้การค้าข้าวเปลือก	(4,446.00)	0.00	4,446.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	208,360.66	0.00	185,498.25	0.00
(ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	(59,506.66)	0.00	(114,385.25)	0.00

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

รายละเอียดรายได้อื่น

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	32,205.94	0.03	27,373.34	0.03
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์	4,052.01	0.00	3,896.15	0.00
ดอกเบี้ยค่าปรับตามคำพิพากษา	226,281.99	0.22	144,391.74	0.16
รายได้ค่าเช่าที่ดิน	2,500.00	0.00	10,000.00	0.01
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	10,250.00	0.01	10,300.00	0.01
ผลตอบแทนจากการลงทุน ธกส.	2,028.75	0.00	2,028.75	0.00
รายได้ค่าบริการถ่ายเอกสาร	3,850.00	0.00	3,890.00	0.00
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	0.00	0.00	5,000.00	0.01
ค่าธรรมเนียมถอนเงินฝาก	26,970.00	0.03	11,121.00	0.01
เงินรางวัลสลากออมทรัพย์ทวีสิน	19,600.00	0.02	23,600.00	0.03
รายได้เบ็ดเตล็ด	36,570.00	0.04	5,537.50	0.01
	<u>364,308.69</u>	<u>0.35</u>	<u>247,138.48</u>	<u>0.27</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 5

รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
เงินเดือนและค่าจ้าง	3,190,210.00	3.09	2,767,540.00	3.04
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	241,700.00	0.23	235,200.00	0.26
ค่าเบี้ยประชุม	84,800.00	0.08	78,400.00	0.09
ค่ารับรอง	15,660.00	0.02	13,080.00	0.01
ค่าสวัสดิการพนักงาน	213,018.00	0.21	188,945.00	0.21
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	170,310.16	0.16	160,121.86	0.17
ค่าน้ำ-ค่าไฟ-ค่าโทรศัพท์	153,125.01	0.15	103,537.66	0.11
ค่าเบี้ยประกันภัย	24,023.39	0.02	14,474.37	0.02
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาสินทรัพย์	51,777.00	0.05	32,665.00	0.04
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	8,234,330.19	7.97	8,246,408.16	9.06
ค่าใช้จ่ายในวันประชุมใหญ่	180,727.00	0.18	150,848.00	0.17
ค่าล่วงเวลา	127,732.00	0.12	82,689.00	0.09
ค่าประกันสังคม	133,233.00	0.13	125,064.00	0.14
ค่าตอบแทนประธานกลุ่ม	187,000.00	0.18	187,850.00	0.21
ค่าใช้จ่ายพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์	23,000.00	0.02	4,000.00	0.00
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	81,583.00	0.08	61,232.00	0.07
ค่าใช้จ่ายรถยนต์	38,237.15	0.04	37,153.53	0.04
ค่าน้ำมัน	48,210.00	0.05	27,830.00	0.03
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา	151,779.02	0.15	(352,598.74)	(0.38)
ค่าบำเหน็จพนักงาน	2,200,050.00	2.13	855,430.00	0.94
ดอกเบี้ยจ่ายเงินเบิกเกินบัญชี	6,634.84	0.01	7,487.53	0.01
หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยตามคำพิพากษาค้างรับ	(39,005.38)	(0.04)	31,556.93	0.03
ค่าภาษีโรงเรือน	4,380.00	0.00	4,380.00	0.00
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	344,573.20	0.33	280,616.81	0.31
ขาดทุนจากการเลิกใช้ทรัพย์สิน	13.00	0.00	4,949.83	0.00
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	33,000.00	0.03	36,000.00	0.04
ค่าใช้จ่ายในการรังวัดที่ดิน	0.00	0.00	8,000.00	0.01
ค่าเช่า	64,300.00	0.06	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	81,257.38	0.08	62,493.79	0.07
	<u>16,045,657.96</u>	<u>15.53</u>	<u>13,455,354.73</u>	<u>14.79</u>

ฟ๑

ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ภาคเหนือ (Peer Group) ปี 2552 –
2556

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2556 (5)	ปี 2555 (4)	ปี 2554 (3)	ปี 2553 (2)	ปี 2552 (1)	เฉลี่ย 5 ปี $\frac{(1)+(2)+(3)+(4)+(5)}{5}$
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)						
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	1.23	1.16	1.88	1.88	1.96	1.62
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.04	0.04	0.07	0.07	0.07	0.06
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ (%)	12.36	11.45	11.28	10.87	10.20	11.23
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	18.84	19.54	11.23	6.18	19.94	15.14
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	7.33	7.22	8.14	8.87	8.48	8.00
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)						
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้า (%)	15.96	17.09	32.03	34.16	34.94	26.83
2.2 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.14	0.15	1.01	0.93	0.91	0.62
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	3.33	3.40	2.82	3.03	2.94	3.10
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	15.85	15.65	11.25	7.76	16.46	13.39
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)						
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	4.67	10.44	18.32	9.98	19.22	12.52
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)						
4.1 กำไร (ขาดทุน)ต่อสมาชิก (บาท)	6,199.06	5,538.91	675.51	669.97	612.29	2,739.14
4.2 เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	131,585.37	117,875.74	12,785.17	11,308.40	10,496.79	56,810.29
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	151,111.90	130,998.23	16,792.87	14,225.62	13,777.63	65,381.25
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	22.96	22.94	52.78	50.94	52.65	40.45

ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่ภาคเหนือ (Peer Group) ปี 2552 –

2556

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2556 (5)	ปี 2555 (4)	ปี 2554 (3)	ปี 2553 (2)	ปี 2552 (1)	เฉลี่ย 5 ปี $\frac{(1)+(2)+(3)+(4)+(5)}{5}$
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	10.27	10.74	10.64	7.97	7.16	9.35
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	16.69	5.65	10.71	9.53	6.66	9.84
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	13.48	10.61	1.90	15.71	24.28	13.19
4.8 อัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ	24.12	22.30	2.80	3.27	3.24	11.14
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)						
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	0.45	0.51	1.14	1.16	1.16	0.88
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	14.13	14.91	13.51	11.80	22.25	15.32
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	25.83	24.48	27.02	30.94	16.41	24.93
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	84.04	82.91	67.97	65.84	65.06	73.16

เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร						คะแนนรวม 3 ตัวแปรชี้วัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	
ทุนดำเนินงาน		รายได้ธุรกิจหลัก		สมาชิก			
ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน	ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน	ช่วงข้อ (หน่วย:คน)	คะแนน (3)	ช่วงคะแนนรวม (1)+(2)+(3)	ขนาดสหกรณ์
0	0	0	0	0	0		
>0-6,000	1	>0-5,000	1	1-28	1		
>6,000-30,000	2	>5,000-23,000	2	29-55	2	1-6	เล็ก
>30,000-145,000	3	>23,000-107,000	3	56-108	3	7-12	กลาง
>145,000-706,000	4	>107,000-500,000	4	109-213	4	13-18	ใหญ่
>706,000-3,440,000	5	>500,000-2,324,000	5	214-420	5	19-24	ใหญ่มาก
>3,440,000-16,770,000	6	>2,324,000-10,807,000	6	421-828	6		
>16,770,000-81,760,000	7	>10,807,000-50,262,000	7	829-1,633	7		
>81,760,000	8	>50,262,000	8	>1,633	8		

หมายเหตุ : การใช้เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

1. ให้พิจารณาว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการวัดขนาดนั้นมีช่วงทุนดำเนินงาน รายได้ธุรกิจหลักและจำนวนสมาชิกอยู่ในช่วงใดแล้วให้ระดับคะแนนในแต่ละรายการ
2. หาคะแนนรวมของทั้ง 3 รายการ แล้วพิจารณาว่าคะแนนรวมตกอยู่ในช่วงของสหกรณ์ขนาดใดก็จะทราบขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้น ๆ

การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

1. **วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์** เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าอิสระของนางสาวสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด

2. **เป้าหมาย** คณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกและฝ่ายจัดการของสหกรณ์

3. **สถานที่** สำนักงานสหกรณ์ การประชุมคณะกรรมการดำเนินการประจำเดือน

4. **ประเด็นการสัมภาษณ์** ผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นไว้ดังนี้

4.1 การให้บริการของสหกรณ์

4.2 ปริมาณการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกกับสหกรณ์

4.3 การบริหารเงินทุนของสหกรณ์ทั้งฝ่ายกรรมการและฝ่ายจัดการ

4.4 การบริหารจัดการภายในองค์กร

4.5 ผลกระทบจากกรณีสหกรณ์มีผลขาดทุนเฉพาะธุรกิจ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุรัสวดี สุวรรณรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	25 ตุลาคม 2515
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2540 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินและการธนาคาร) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงาน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 18 จังหวัดสงขลา
ตำแหน่ง	นักทรัพยากรบุคคลากรปฏิบัติการ

